

IPTO: vakken en bevoegdheden in het voortgezet onderwijs

Peildatum 1 oktober 2024

Datum	november 2025
Auteurs	Astrid Vloet Marcia den Uijl Berkay Serçeoğlu
Versie	1.0

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Marcia den Uijl
marcia.den.uijl@centerdata.nl

© **Centerdata, Tilburg, 2025**

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Managementsamenvatting

De Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO) wordt jaarlijks in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) uitgevoerd. Het betreft een telling op alle scholen in het voortgezet onderwijs (vo), waarbij voor al het lesgevend personeel gegevens worden verzameld over vakken en bevoegdheden. In dit rapport worden de resultaten weergegeven per peildatum 1 oktober 2024. Onder het vo vallen ook het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk). Het voortgezet speciaal onderwijs valt niet onder het vo. Voor het pro zijn alleen vakken opgevraagd en geen bevoegdheden. In deze samenvatting presenteren we de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek. We starten daarbij met een bespreking van de (ontwikkelingen in de) bevoegdheidssituatie. Vervolgens gaan we in op het aantal lesuren naar vak en de bevoegdheidssituatie naar vak en naar arbeidsmarktregio. Bij de bevoegdheidssituatie maken we onderscheid naar drie mogelijke situaties: bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren. Sterk vereenvoudigd weergegeven geldt dat men bevoegd is als men over de juiste papieren beschikt voor de lesuren die men geeft. Als men daar niet over beschikt geeft men onbevoegd les, waarbij echter sprake is van een aantal wettelijk geregelde uitzonderingen. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft. In dergelijke gevallen is sprake van benoembaar gegeven lesuren.

Bevoegdheid

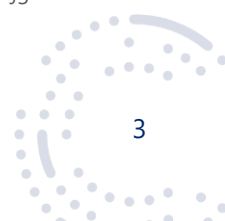
Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld¹ vinden we dat 86,2% bevoegd gegeven wordt, zie Tabel 1 hieronder. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweedegraads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid² betreffen.

9,6% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. De personen die deze lesuren geven zijn veelal in opleiding, maar men kan ook onderbevoegd zijn, dat wil zeggen eerstegraads lesgeven met een tweedegraads bevoegdheid voor dat vak. Dit mag (onder voorwaarden) gedurende één jaar en komt in 1,2% van het totaal aantal lesuren voor en in 4,5% van de eerstegraads lessen.

Bij 4,2% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. Ongeveer 35% van de personen die deze lesuren geven beschikt wel over een onderwijsbevoegdheid voor een ander vak. De rest is grotendeels in opleiding, of beschikt bijvoorbeeld over een pabo-diploma (maar valt voor het gegeven vak buiten de toegestane uitzonderingen). We spreken in dit rapport niet van onbevoegde leraren, maar van onbevoegd gegeven lessen. Onbevoegd gegeven lessen kunnen worden gegeven door leraren die wel een bevoegdheid hebben voor een ander vak, en daar eventueel ook (bevoegd) in lesgeven.

¹ Voor 13,7% van de lesuren is geen bevoegdheid vastgesteld, grotendeels omdat het vakken betreft waarvoor geen diploma/getuigschrift verleend wordt door lerarenopleidingen, zoals bijvoorbeeld Mentorles. De personen die deze lesuren geven hebben meestal wel één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid, maar dan voor een ander vak, waarvoor wel een bevoegdheid is vast te stellen.

² Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programmaonderdelen als men zelf over een vakbevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken.

Tabel 1: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2024

onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	82,1%	11,5%	6,4%	100,0%	407 348
havo	88,0%	9,5%	2,5%	100,0%	199 380
vwo	91,8%	6,3%	1,9%	100,0%	258 701
combinaties*	85,4%	10,1%	4,5%	100,0%	151 152
totaal	86,2%	9,6%	4,2%	100,0%	1 016 581

* Combinaties betreffen lesuren aan klassen die bestaan uit leerlingen die verschillende onderwijstypen volgen, veelal brugklassen (bijvoorbeeld havo/vwo).

Onderwijstype

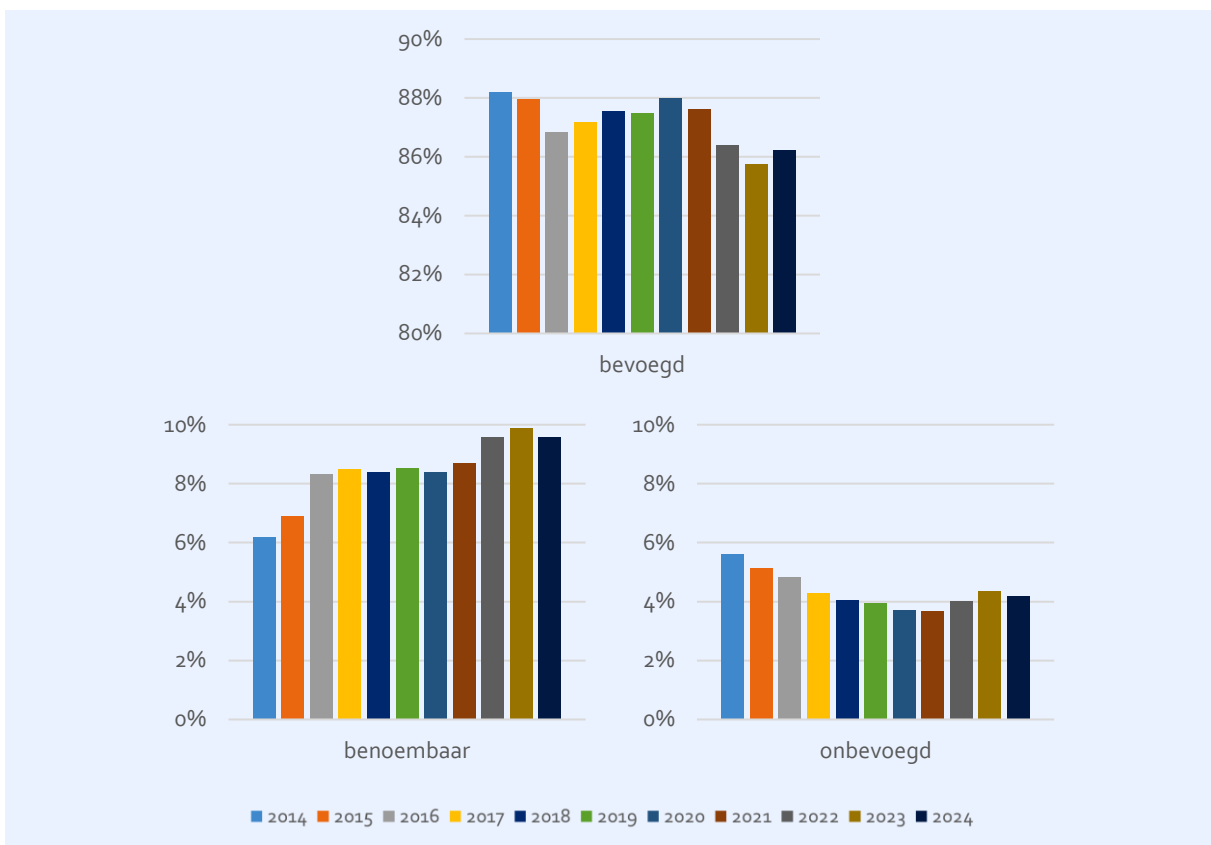
Van de in Tabel 1 onderscheiden onderwijstypen kent het vmbo het laagste aandeel bevoegd gegeven lesuren (82,1%) en het vwo het hoogste percentage (91,8%). Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is het hoogst op het vmbo (6,4%). Dit percentage ligt bij havo en vwo duidelijk lager met 2,5% respectievelijk 1,9%. Op het vmbo en de havo is daarbij ten opzichte van het vwo sprake van relatief veel benoembaar gegeven lesuren (respectievelijk 11,5% en 9,5% tegen 6,3%). Daarbij dient te worden opgemerkt dat de verschillende onderwijstypen ook in aard verschillen. Zo wordt bij havo en vwo ook in het eerstegraads gebied les gegeven en kent het vmbo andere vakken, zoals bijvoorbeeld beroepsgerichte vakken. Dit beïnvloedt het (on)bevoegdheidspercentage.

Ontwikkeling bevoegdheid

De ontwikkeling van het percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren is in Figuur 1 weergegeven voor de jaren 2014 tot en met 2024 (merk op dat de schaal bij de bevoegd gegeven lessen afwijkt van die van benoembaar en onbevoegd gegeven lessen). Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tot en met 2021 gedaald. De snelheid van de daling is van jaar tot jaar afgenomen en het percentage is in 2022 en 2023 gestegen. In 2024 is het percentage ten opzichte van 2023 met 0,2 procentpunt weer gedaald. Het percentage benoembaar gegeven lesuren is tot 2016 duidelijk gestegen, stabiliseert daarna, steeg in 2022 en 2023 en daalt in 2024 met 0,3 procentpunt weer naar het niveau van 2022. Het percentage bevoegd gegeven lesuren fluctueert tussen 2014 en 2020 en is in 2014 het hoogst met 88,2%. Vanaf 2020 tot 2023 is het percentage elk jaar iets afgenomen van 88,0% in 2020 naar 85,8% in 2023. In 2024 is het bevoegdheidspercentage ten opzichte van 2023 met (afgerond) 0,5 procentpunt gestegen naar 86,2%.

Figuur 1: Ontwikkeling percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren, 2014 t/m 2024 (de schaal van de bevoegd gegeven lesuren wijkt af om de ontwikkeling daarin beter tot uiting te doen komen)

De bovengeschetst situatie is niet statisch. Benoembare personen die in opleiding zijn voor een vak kunnen bijvoorbeeld de opleiding afronden en bevoegd worden en onbevoegden voor een vak kunnen in opleiding gaan en benoembaar worden. Van de lessen die in 2023 onbevoegd werden gegeven wordt bijna een kwart in 2024 door diezelfde persoon benoembaar gegeven, 32% bevoegd en 44% nog steeds onbevoegd. Van de lessen die in 2023 benoembaar werden gegeven is 57% dat in 2024 nog, 11% wordt in 2024 onbevoegd gegeven en 32% in 2024 bevoegd. De lessen die in 2023 bevoegd werden gegeven zijn dat in 2024 vrijwel allemaal nog steeds. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd gegeven lessen.

Bevoegdheid naar leeftijd

Net als in eerdere metingen wordt er in de leeftijdsgroep tot 35 jaar vaker dan gemiddeld onbevoegd lesgegeven. In de leeftijdsgroep van 55 jaar en ouder is het aandeel onbevoegd gegeven lesuren het laagst. Het aandeel benoembaar gegeven lesuren is het hoogste voor de groep tot 35 jaar. Dit zijn veelal studenten die nog een lerarenopleiding volgen.

Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven

94,2% van de lesgevendenden geeft uitsluitend bevoegd/benoembaar les. 4,2% van de lesgevendenden geeft uitsluitend onbevoegd les. Het gaat hierbij om 3.033 personen en dit komt vooral voor in de groep tot

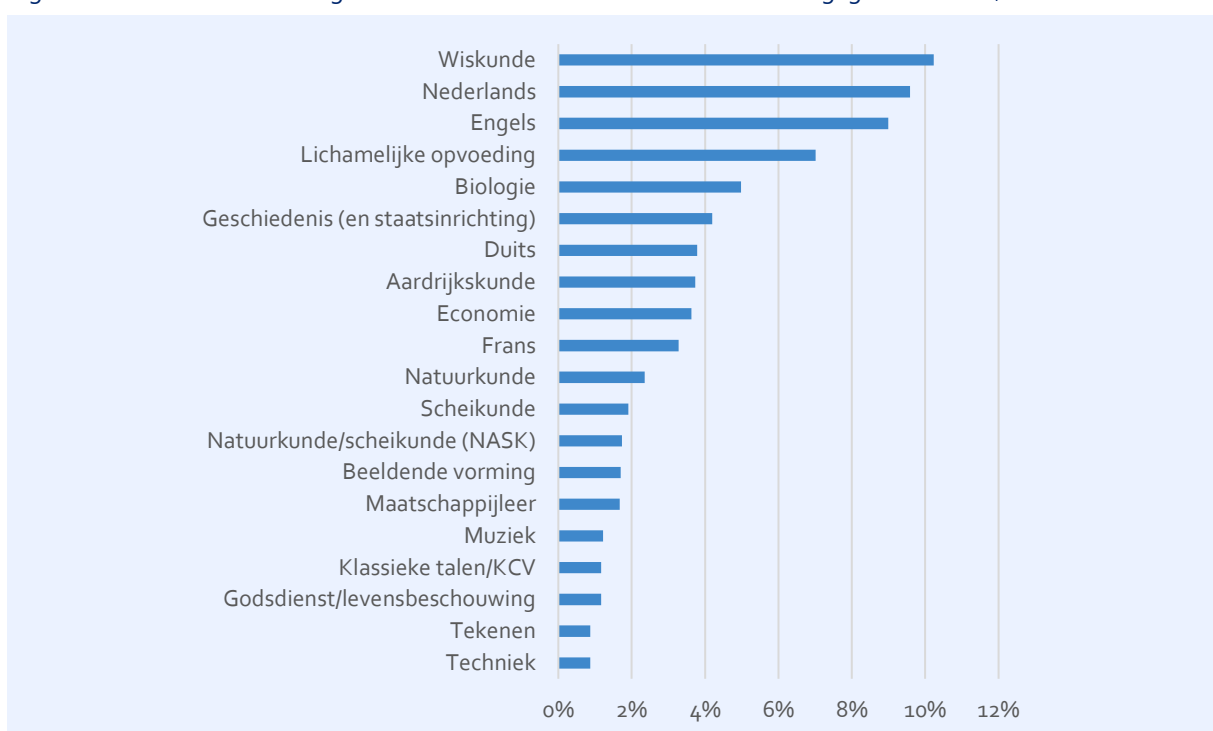

35 jaar. Een combinatie van bevoegd/benoembaar en onbevoegd lesgeven door dezelfde persoon komt voor bij 1,6% van de lesgevendenden. Een persoon die onbevoegd les geeft kan wel voor een ander vak bevoegd zijn.

Lesuren naar vak

In Figuur 2 is het aandeel lesuren van 20 grote algemeen vormende vakken (avo-vakken) weer-gegeven. Samen zijn deze vakken goed voor 74% van het totaal aantal gegeven lesuren in het vo. De drie grootste vakken zijn Wiskunde, Nederlands en Engels, hun gezamenlijk aandeel is 29% van het totaal aantal lesuren in het vo. Het aandeel lesuren van het vak Lichamelijke opvoeding is ook relatief groot en volgt op de vierde plaats.

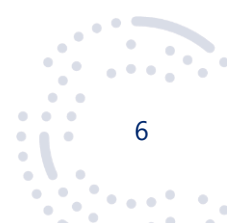
Figuur 2: Aandeel van de 20 algemeen vormende vakken in het totaal aantal gegeven lesuren, 2024

Bevoegdheid naar vak

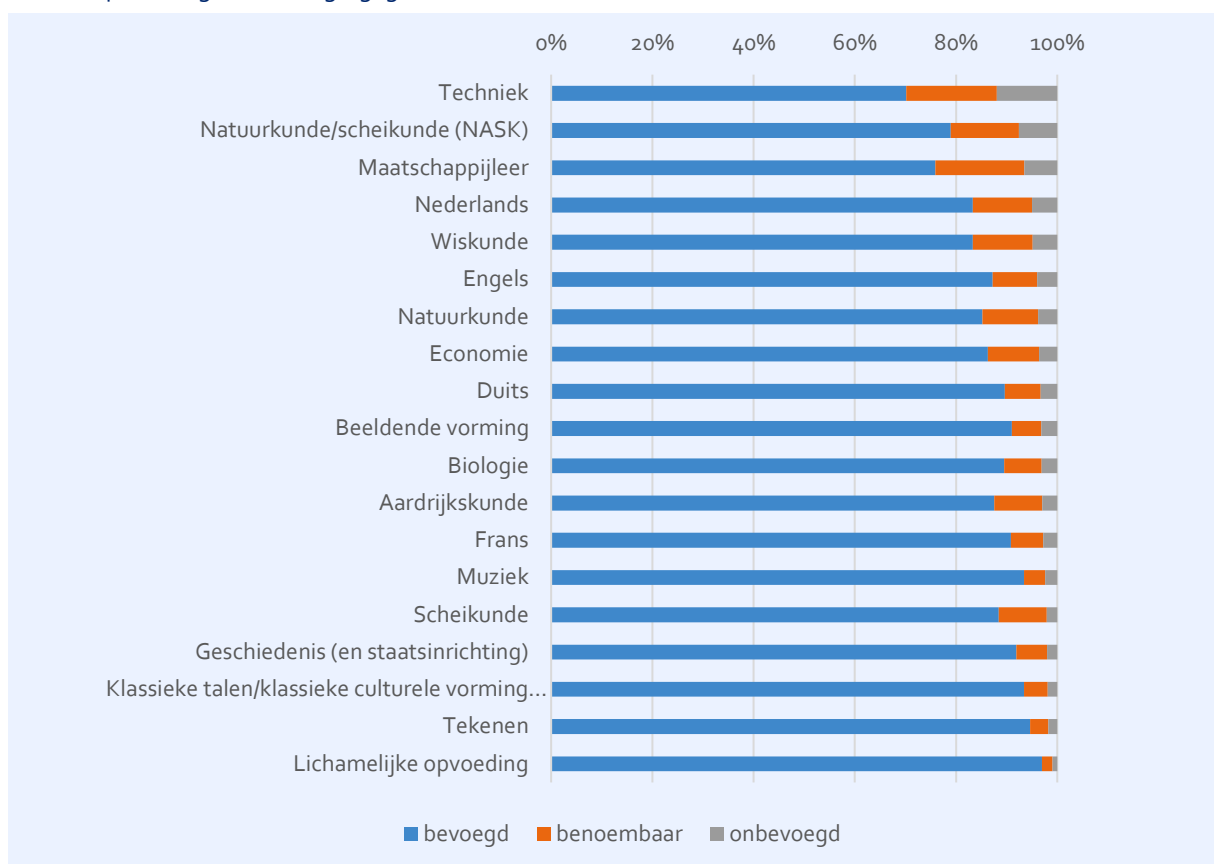
Qua onderscheid van bevoegdheid naar vak beperken we ons in deze samenvatting tot de 20 grote avo-vakken. In Figuur 3 zijn de (on)bevoegdheidspercentages en benoembaarheidspercentages van de avo-vakken weergegeven.

De drie vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren wordt gevormd door Techniek (12,0%), het combinatievak Natuurkunde/scheikunde (NASK) (7,6%) en Maatschappijleer (6,5%). De (qua lesuren) grote vakken Nederlands en Wiskunde kennen een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren (respectievelijk 5,0% en 4,9%, tegen een gemiddelde van 4,2% over alle vakken).

Figuur 3: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2024

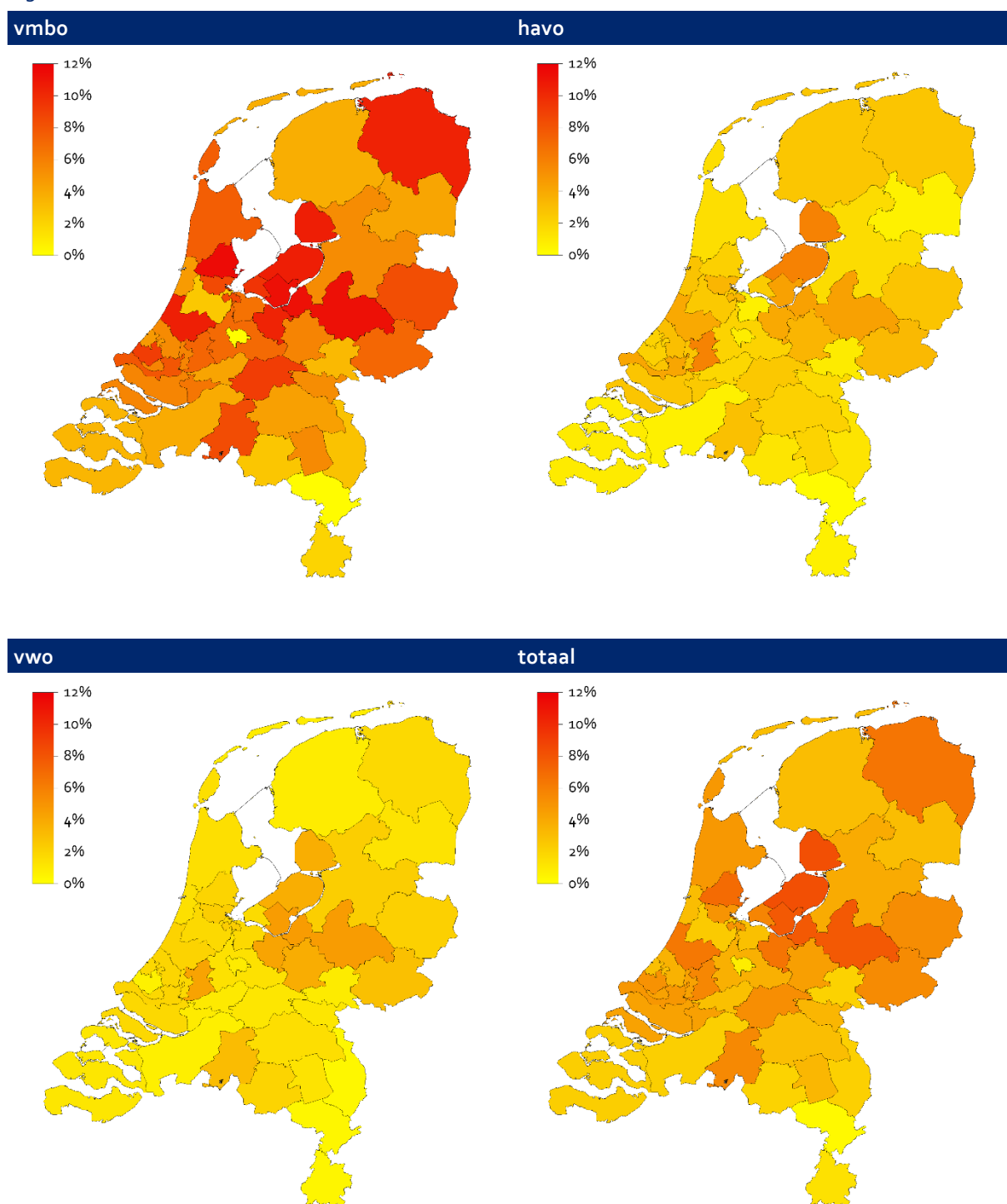
Een verandering van het percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2023 van meer dan 0,5 procentpunt zien we bij de vakken Techniek en Tekenen (toename) en Klassieke talen, Engels en het combinatievak NASK (afname).

Bevoegdheid naar arbeidsmarktregio

Het regionale beeld qua onbevoegd gegeven lesuren is te zien in Figuur 4, waar het percentage onbevoegd gegeven lesuren is weergegeven per onderwijstype en arbeidsmarktregio³. Allereerst blijkt uit de landkaartjes nog een keer dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen. De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo (>10%) doen zich voor in Zaanstreek/Waterland, Veluwe Stedendriehoek, Flevoland, Holland Rijnland, Groningen en Amersfoort. In Stad Utrecht en Midden-Limburg is het percentage onbevoegd gegeven lesuren in het vmbo laag (<1,0%). Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages (>5%) in Flevoland en Midden-Holland. In het vwo liggen de onbevoegdheidspercentages bij de meeste regio's onder 4% en hebben alleen Veluwe Stedendriehoek, Midden-Holland en Amersfoort onbevoegdheidspercentages tussen 4% en 5%.

³ Zie bijlage H voor de arbeidsmarktregioindeling (inclusief G5).

Figuur 4: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2024

Pro en isk

In het praktijkonderwijs (pro) is geen onderscheid gemaakt naar vak, maar is in de bevraging van het aantal lesuren een indeling gemaakt naar domeinen. De (veruit) grootste twee domeinen blijken de domeinen Werken en avo-vakken te zijn met respectievelijk 27 en 32%. In de reguliere isk is

Nederlands/NT2 (Nederlands als tweede taal) het grootste vak en neemt bijna de helft van de lesuren voor zijn rekening.

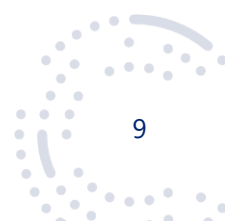
Conclusie

In de afgelopen elf jaren zijn de volgende trends waar te nemen:

Het percentage benoembaar gegeven lesuren is de eerste drie jaar (tot en met 2016) hard gestegen, voor alle onderwijstypen. De jaren daarna is dit percentage voor het vo als geheel relatief stabiel gebleven, heeft een flinke sprong gemaakt in 2022 en fluctueert sindsdien op ongeveer hetzelfde niveau, met een percentage benoembaar gegeven lesuren van 9,6% in 2024. Deze ontwikkeling is in meer of mindere mate voor alle onderwijstypen waar te nemen.

Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tot en met 2020 duidelijk gedaald, waarbij het onbevoegdheidspercentage steeds minder snel daalde. De daling van het onbevoegdheidspercentage is daarbij in 2021 tot stilstand gekomen op een niveau van 3,7% en is vanaf 2022 weer gestegen. Deze stijging zet echter niet door; in 2024 is het percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2023 met 0,2 procentpunt gedaald naar 4,2%. Deze ontwikkeling is voor alle onderwijstypen waar te nemen (behalve bij gecombineerde klassen waar het percentage wel is gestegen).

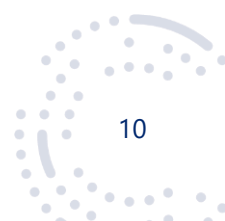
De trend dat het percentage bevoegd gegeven lesuren sinds 2020 elk jaar iets afneemt, van 88,0% in 2020 naar 85,8% in 2023, zet niet door. In 2024 is het percentage weer iets gestegen naar 86,2%.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1 Inleiding	12
2 Onderzoeksopzet	14
2.1 Doelgroep	14
2.2 Meting gegeven vakken	14
2.3 Meting bevoegdheden	16
3 Vakken vo (exclusief pro en isk)	19
3.1 Lesuren naar onderwijstype	19
3.2 Ontwikkeling avo-vakken	19
3.3 Avo-vakken naar graadsector	21
3.4 Avo-vakken naar onderwijstype	22
3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo	22
3.6 Leeftijd	24
3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio	26
4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro en isk)	28
4.1 Inleiding	28
4.2 Onderwijstype	28
4.3 Graadsector	31
4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd	32
4.5 Vak	32
4.6 Avo-vakken naar onderwijstype	37
4.7 Pabo	40
4.8 Leeftijd	43
4.9 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon	44
4.10 Profiel onbevoegd lesgevende leraar	45
4.11 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid bepaald is	47
4.12 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio	47
5 Resultaten pro en isk	51
5.1 Resultaten pro	51
5.2 Resultaten isk	53
6 Discussie/nabeschuwing	55
Referenties	57
A Tabellen bij figuren	58
A.1 Samenvatting	58
A.2 Lesuren	61
A.3 Bevoegdheid	65
B Lesuren per onderwijstype naar vak	71
C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector	73
D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector	75

E	Bevoegd gegeven lesuren naar vak	77
F	Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd	83
G	Functie en aard dienstverband	88
H	Arbeidsmarktregioindeling	89

1 Inleiding

Met de Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO) worden jaarlijks⁴ voor al het lesgevend personeel⁵ op scholen gegevens verzameld over de lesuren die men geeft en de bevoegdheidssituatie die bij deze lesuren hoort. De doelgroep van IPTO is van oudsher het voortgezet onderwijs⁶ (vo), al zijn daarbij tot de meting van 2015 niet het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk) meegenomen. In de latere metingen is dat wel het geval. Ook in IPTO-2024 zijn gegevens verzameld omtrent de eerste opvang anderstaligen. Bij de eerste opvang anderstaligen maken we nu onderscheid tussen de reguliere isk en de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen (tnv)⁷. Een isk is het reguliere nieuwkomersonderwijs met een volledig curriculum van het onderwijs aan nieuwkomers. Leerlingen zitten hier doorgaans 2 jaar op en stromen dan door naar het reguliere (NL) onderwijs. De tnv is een tijdelijke noodmaatregel, waar leerlingen maar een korte periode les krijgen, omdat in het bestaande nieuwkomersonderwijs geen plek is. Schoolbesturen mogen hierbij afwijken van reguliere regels rondom onderwijsprogramma, onderwijstijd en onderwijspersoneel. Vanwege het tijdelijke karakter worden in dit rapport geen cijfers van tnv gepresenteerd. Het voortgezet speciaal onderwijs (vso) valt niet onder het vo en valt daarmee buiten de doelgroep. Alle scholen die onder de doelgroep vallen zijn benaderd en de respons is (bijna⁸) 100%.

Vergelijking met IPTO-metingen van vóór 2014 is alleen goed mogelijk met betrekking tot de aantallen lesuren. De onderzoeksopzet van IPTO-2014 en later is namelijk zodanig veranderd dat de bevoegdheidspercentages tussen IPTO-2013 en eerder niet vergelijkbaar zijn met die van IPTO-2014 en later.⁹

Dit rapport doet verslag van de uitkomsten van de IPTO-meting met peildatum 1 oktober 2024 en gaat in op gegeven lesuren naar vak en de bevoegdheid voor die lesuren. In hoofdstuk 2 gaan we in op de gevolgde onderzoeksopzet en lichten we de gehanteerde definities toe. In de hoofdstukken 3 en 4 presenteren we de onderzoeksresultaten met betrekking tot lesuren respectievelijk bevoegdheden voor het vo exclusief pro en isk. In hoofdstuk 5 behandelen we het pro en isk. In Tabel 2 is een aantal belangrijke definities samengevat.

⁴ Sinds 1994, al is de inhoud van het onderzoek aan verandering onderhevig (geweest) en is in 2010 en 2012 afgezien van een meting.

⁵ In dit rapport wordt ook gesproken over leraren. Hiermee bedoelen we alle lesgevendenden, waaronder bijvoorbeeld ook leraren in opleiding, gastdocenten en directieleden die lesgeven.

⁶ Al is het primair onderwijs ook enige tijd onder IPTO gevallen.

⁷ De Wet tijdelijke onderwijsvoorzieningen (tov) is komen te vervallen per 1 augustus 2024. De Wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs (tnv) is per 11 oktober 2023 in werking getreden. Op de peildatum 1 oktober 2024 van deze meting is daarmee tov niet meer aanwezig en tnv wel.

⁸ Één vestiging van een school heeft maar gedeeltelijk de benodigde gegevens op tijd kunnen aanleveren.

⁹ Zie voor nadere uitleg pagina 8 van het rapport *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014* (Fontein, Prüfer, de Vos, & Vloet, 2016), mirrorpedia.nl/publicaties.

Tabel 2: Definities

term	definitie
bevoegd	Men is bevoegd als men over de juiste papieren beschikt voor de lessen die men geeft, zie ook bijlage F.
benoembaar	Wettelijk geregelde uitzonderingen op grond waarvan men les mag geven als men niet bevoegd is. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft en is daaraan een maximum termijn verbonden, zie ook bijlage F.
onbevoegd	Niet bevoegd en niet benoembaar.
graadsector	Men spreekt van de eerstegraads sector in de leerjaren 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo. Vmbo en leerjaren 1, 2 en 3 van havo en vwo betreffen de tweedegraads sector. Dit onderscheid is relevant omdat voor beide graadsectoren andere bevoegdheidseisen gelden.
Avo-vakken	Algemeen vormende vakken: vakken die niet direct gericht zijn op beroeps(voorbereidend) onderwijs.

Achtergrondcijfers bij de figuren in het rapport zijn te vinden in bijlage A. Aanvullende tabellen met betrekking tot lesuren naar vak zijn te vinden in bijlage B. Bijlagen C en D bevatten tabellen met lesuren naar graadsector en respectievelijk vak en leeftijd van de lesgevende. Aanvullende tabellen met betrekking tot bevoegdheden zijn opgenomen in bijlage E. In bijlage F is een overzicht te vinden van de bevoegdheidscategorieën die in dit onderzoek zijn opgevraagd. Cijfers over functie en aard van het dienstverband zijn te vinden in bijlage G. De indeling naar arbeidsmarktregio is opgenomen in bijlage H.

Volledigheidshalve merken we hier nog op dat de figuren in dit rapport gebaseerd zijn op niet-afgeronde gegevens. De cijfers in de tabellen zijn wel afgerond.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Doelgroep

In IPTO-2024 zijn alle 639 scholen die vallen onder de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) gevraagd van alle lessen in de week van 1 oktober 2024 aan te geven:¹⁰

- Wie de les geeft;
- Om welk vak het gaat;
- Om welk onderwijstype het gaat (voor vmbo ook de leerweg);
- Om welk leerjaar het gaat;
- Om hoeveel lesuren het gaat;
- Wat de lesduur is;
- Voor zover niet uit andere bronnen te bepalen, wat de benoemingsgrondslag (bevoegdheidssituatie) van de leraar is die de les geeft;
- Voor een beperkt aantal vakken waarvoor geen bevoegdheid is vast te stellen en voor onbevoegde lessen, wat de hoogst afgeronde aan onderwijs gerelateerde opleiding is van de leraar die de les geeft;
- Voor NT2 is gevraagd of men een NT2 aantekening heeft en of men bevoegd of benoembaar is voor het vak Nederlands.

Onder de 639 scholen met 1453 vestigingen bevinden zich 15 verticale scholengemeenschappen (ROC's/AOC's met een vo afdeling¹¹). In totaal gaat het om 278 besturen. De respons is 100%¹². Zoals in hoofdstuk 1 beschreven horen het praktijkonderwijs (pro), de internationale schakelklassen (isk) en de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen (tnv) ook tot de doelgroep van IPTO. De meting van IPTO-2024 betreft 5 tnv's. Vanwege het tijdelijke karakter van de tnv worden hier geen cijfers van in dit rapport gepresenteerd.

2.2 Meting gegeven vakken

De gegevensverzameling vindt plaats via een beveiligde webomgeving waar scholen kunnen inloggen. De meeste scholen maken gebruik van de mogelijkheid de lesgegevens via een afslag van hun roosterpakket aan te leveren (zie ook Figuur 5 voor een schematische weergave van de onderzoeksopzet). De in deze afslag aanwezige afkortingen (van klassen, vakken en leraren) dienen dan nog wel door de scholen (online) toegelicht te worden.¹³ Een beperkt deel levert de gegevens aan via een online vragenlijst of in de vorm van een spreadsheet. De scholen hebben alle gevraagde gegevens in de periode december 2024 tot en met september 2025 aangeleverd.

¹⁰ Indien de week van 1 oktober niet representatief is wordt gevraagd de gegevens van een week eerder of een week later aan te leveren. Voorbeelden daarvan zijn scholen in Leiden waar op 3 oktober het Leidens Ontzet wordt gevierd, en excursieweken.

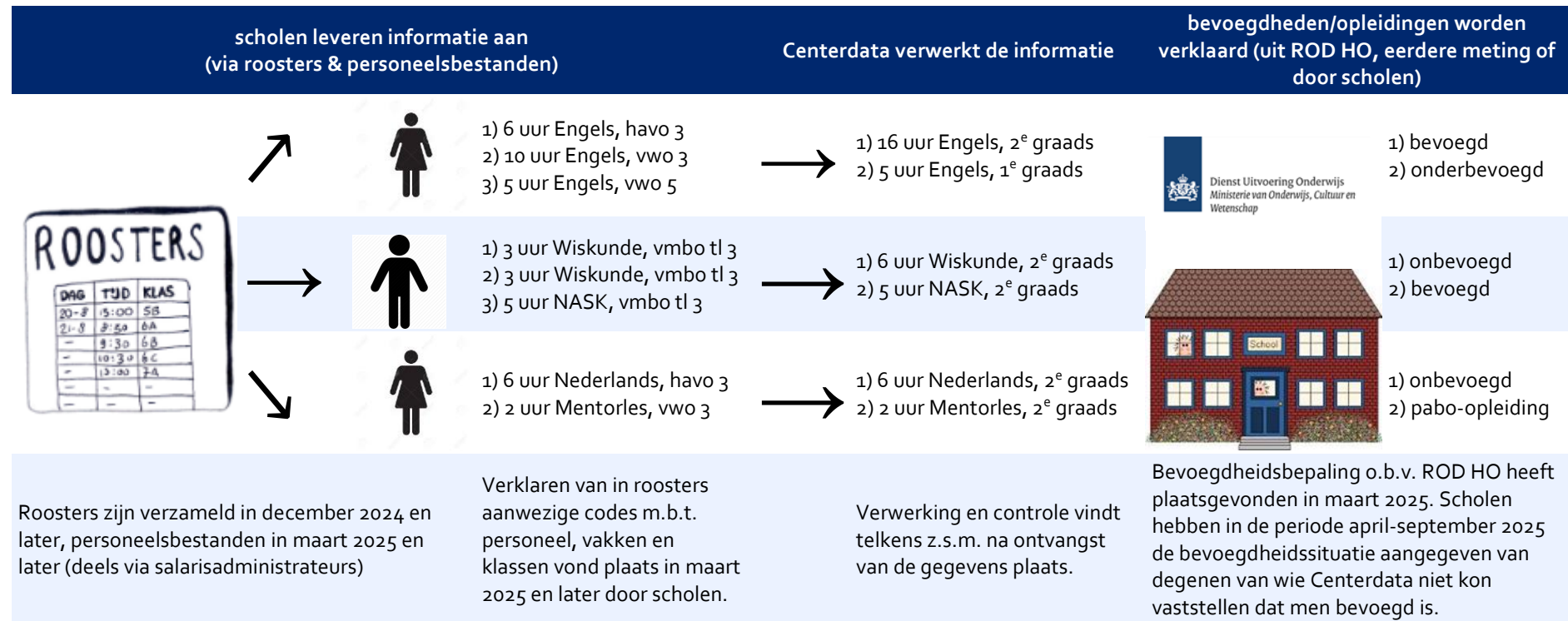
¹¹ Het gaat onder andere om het zogeheten "vmbo groen". Het volwassenenonderwijs (vavo) valt niet onder de WVO.

¹² Waarbij voor één vestiging maar een gedeelte van de lesgegevens is aangeleverd.

¹³ Voor zover nog niet bekend uit eerdere metingen.

Figuur 5: Schematische weergave van de onderzoeksopzet*

*De school levert een lesrooster aan Centerdata met daarin onder meer informatie over de leraar, lesuren, lokaal, tijdstip, vak en leerjaar. Centerdata verwerkt deze data. Meerdere lessen/klassen op hetzelfde tijdstip bij dezelfde leraar worden bijvoorbeeld als één les geteld en er wordt een graadsector aan de les toegekend. Vervolgens wordt met behulp van opleidingsinformatie uit het Register Onderwijsdeelnemers HO (ROD HO) en informatie uit eerdere IPTO-metingen bepaald of de les bevoegd gegeven wordt. Indien niet kan worden vastgesteld dat dit zo is, dan wordt de school gevraagd aan te geven of de les bevoegd, benoembaar of onbevoegd wordt gegeven (voor de exacte indeling zie bijlage F).

Bij het invullen van de vakken dienen scholen te kiezen uit ongeveer 90 vooraf gecodeerde mogelijke vakken.¹⁴ Indien een vak niet in deze lijst voorkomt dient men dit te classificeren als een Overig vak. In dat geval moet men een toelichting geven met een omschrijving van het vak. Indien uit de toelichting blijkt dat zo'n Overig vak toch een vooraf gecodeerd vak betreft wordt het door Centerdata alsnog onder zo'n vooraf gecodeerd vak ondergebracht. Een Overig vak met omschrijving Latijn wordt door Centerdata bijvoorbeeld ondergebracht onder Klassieke talen. Nadat dit proces van hercodering heeft plaatsgevonden is nog 3,0% van de lesuren een Overig vak. Dit zijn vakken die niet onder de vooraf gecodeerde vakken vallen, bijvoorbeeld schooleigen vakken, projectonderwijs of talentprogramma's. Voor deze vakken gelden geen bevoegdheidseisen.

Op deze manier is van alle lessen in het vo bepaald door wie ze gegeven worden en voor hoeveel uur. Omdat de lengte van een lesuur kan verschillen per school is in dit rapport een lesuur gestandaardiseerd naar 50 minuten. Een les met een lesduur van 25 minuten telt dan in de tabellen mee voor een half lesuur, een les van 60 minuten voor 6/5 lesuur etc. De in de tabellen gegeven aantallen lesuren betreffen gestandaardiseerde lesuren per week.

2.3 Meting bevoegdheden

Een vervolgstap is het bepalen van bevoegdheden. Dit rapport maakt daarbij onderscheid naar bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie bijlage F voor een gedetailleerde uitwerking van deze categorieën. Kort gezegd komt het erop neer dat men bevoegd is indien sprake is van het juiste diploma. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een diploma te zijn voor het vak dat men geeft. Er is namelijk sprake van overgangsrechten, buitenlandse diploma's, teambevoegdheid, een conversietabel op grond waarvan men bevoegd is, etc. Men kan echter ook bevoegd zijn vanwege ontheffingen of vanwege een verklaring van de minister, omdat een lerarenopleiding voor het betreffende vak ontbreekt. Benoembaarheid is in het algemeen een tijdelijke situatie. Men beschikt nog niet over de juiste bevoegdheid, maar volgt een opleiding. Zo tellen lesuren van leraren die niet over de juiste bevoegdheid beschikken niet per definitie als onbevoegd, zolang zij onder een wettelijke uitzonderingscategorie vallen. Dit is bijvoorbeeld het geval als voor een tekortvak een onbevoegde wordt ingezet, maar deze wel in opleiding is. Daarbij zijn termijnen gesteld aan de duur van deze situatie. Onbevoegd betreft de situatie waarin noch sprake is van bevoegdheid, noch van benoembaarheid.

Om de bevoegdheidssituatie vast te stellen die hoort bij een bepaalde gegeven les is gebruik gemaakt van diplomagegevens van leraren in het Register Onderwijsdeelnemers HO (ROD HO) en uit eerdere IPTO-metingen verkregen bevoegdheidsinformatie. Als op die manier niet kan worden vastgesteld dat een les bevoegd gegeven wordt (een kwart van de lessen), dan wordt aan de school gevraagd wat de bevoegdheidssituatie van de leraar is die de betreffende les geeft. In 45% van deze nader bevraagde lessen blijken deze lessen bevoegd gegeven te worden, het restant wordt benoembaar of onbevoegd gegeven. **Alle lesuren die in dit rapport als benoembaar of onbevoegd gegeven lesuren worden aangeduid, zijn dus door de scholen zelf als zodanig benoemd.**

Met betrekking tot het vak Godsdienst is sprake van een bijzondere situatie door het ontbreken van vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, al is wel sprake van vakdidactische en pedagogische

¹⁴ Zie de vakkenlijst in bijlage B. Vak in het kader van IPTO dekt een beduidend breder palet aan vakken dan de traditionele algemeen vormende vakken.

bekwaamheidseisen. De betreffende leraren zijn daarom niet in te delen onder de noemers bevoegd, benoembaar en onbevoegd voor wat betreft de lesuren Godsdienst.

Lessen waarbij aangegeven wordt dat de betreffende persoon een andere leraar ondersteunt of dat de betreffende persoon die les (normaliter) niet geeft, worden buiten beschouwing gelaten. Verder worden bepaalde vakken bij het bepalen van de bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten (grotendeels omdat er geen eensluidende bevoegdheid is vast te stellen). Het gaat daarbij om de in Tabel 3 genoemde vakken, al met al 13,7% van de in IPTO geregistreerde lesuren. Dit percentage is het hoogst voor combinaties, met 21,9%, en het laagst voor vwo, met 8,7%.

Daarnaast hebben scholen bij 2.114 lesuren (0,2%) aangegeven dat de bevoegdheid niet bepaalbaar is.¹⁵ Deze uren zijn ook buiten de bevoegdheidsanalyse gehouden.

Tabel 3: Bij bepaling bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten vakken als percentage van totaal aantal lessen, naar onderwijstype

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	totaal	lesuren
Godsdienst/levensbeschouwing	0,9%	1,4%	1,3%	1,3%	1,2%	13 757
Avo-vakken gemengd*	1,0%	0,1%	0,1%	0,8%	0,6%	7 052
Alg. voorb. op maatschappij en beroep	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	796
Maatschappelijke beroepsvorming	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	437
Burgerschap	0,3%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	2 456
Nederlands als tweede taal (NT2)	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	1 222
Overige vakken	3,7%	1,2%	1,4%	5,7%	3,0%	35 423
subtotaal Avo t/m Overige vakken	5,4%	1,5%	1,7%	6,9%	4,0%	47 385
<i>niet vakgebonden begeleidingsuren</i>						
Praktische sectororiëntatie (PSO)	1,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,6%	6 899
Begeleidingsuren/counselinguren	0,9%	0,6%	0,4%	1,4%	0,8%	9 349
Het Nieuwe Leren (HNL)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	48
Keuzewerktijd (KWT)	1,6%	0,5%	0,6%	6,0%	1,9%	22 389
Mentorles	5,5%	4,9%	4,6%	6,1%	5,3%	62 050
Remedial teaching (RT)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	351
subtotaal niet vakgebonden begeleidingsuren	9,3%	6,0%	5,7%	13,7%	8,6%	101 086
totaal	15,6%	8,9%	8,7%	21,9%	13,7%	
lesuren	75 551	19 481	24 670	42 526	162 228	

* Dit vak betreft lesuren waarin meerdere avo-vakken gegeven worden, dat kan tegelijkertijd of afwisselend het geval zijn.

In IPTO wordt geen onderscheid gemaakt naar verschillende onderwijsconcepten. Ook scholen met (elementen uit) vernieuwende onderwijsconcepten leveren op de hierboven beschreven manier hun gegevens aan. Dit betekent dat we (gepersonaliseerd) onderwijs zoals bijvoorbeeld Montessori, Dalton,

¹⁵ De toelichting bij deze categorie betreft: "Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een schoolleiden vak".

Agora, Waldorf en Kunskapsskolan niet kunnen onderscheiden. Of het aantal lessen of scholen met vernieuwende onderwijsconcepten in de laatste jaren is toegenomen is dus niet te zeggen met IPTO. Op basis van het percentage lessen Overige vakken (3,2% in 2018 en 3,0% in 2024) zien we hier geen aanwijzing voor. Wel zien we een kleine stijging in het percentage lessen Avo-vakken gemengd (0,4% in 2018 en 0,6% in 2024). Daarentegen is het percentage vestigingen waarbij minstens een kwart van de lessen Overige vakken/Avo-vakken gemengd betreft beperkt en over de tijd niet toegenomen. In 2018 betreft dit 2,7% van de vestigingen en in 2024 2,0%.

Tot slot moet worden opgemerkt dat waar we spreken over onderwijstype het steeds gaat om het onderwijstype van de les, niet van de school. We onderscheiden vmbo, havo en vwo, plus een categorie combinatieklassen. Een vmbo-klas op een scholengemeenschap vmbo/havo/vwo valt dus in de tabellen onder vmbo. Een gemengde havo/vwo brugklas of een anderszins gemengde klas valt dus onder combinatieklassen. Binnen het vmbo onderscheiden we in dit rapport vmbo basis (b), kader (k), gemengd (g), theoretisch (t) en combinaties van deze typen.

3 Vakken vo (exclusief pro en isk)

In dit hoofdstuk gaan we in op de gegeven vakken en de bijbehorende lesuren. We starten in paragraaf 3.1 met het aantal lesuren per onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.2 ingaan op de ontwikkeling in het aantal lesuren van grote algemeen vormende vakken (avo-vakken). In de paragrafen 3.3 en 3.4 delen we de lesuren van avo-vakken op naar respectievelijk graadsector en onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.5 inzoomen op het vmbo, en onderscheid maken naar de grootste vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In paragraaf 3.6 maken we vervolgens een analyse van de verdeling van lesuren naar leeftijdscategorie. Het hoofdstuk besluit met regionale gegevens in paragraaf 3.7.

In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende vakken' opgenomen. Dit betreft dan alle andere vakken uit de IPTO-vakkenlijst. Hierdoor tellen de percentages op tot 100%. Gegevens voor alle afzonderlijke vakken zijn opgenomen in bijlage B.

3.1 Lesuren naar onderwijstype

In Tabel 4 zijn de lesuren onderscheiden naar onderwijstype. Het vmbo neemt 41,0% van de lesuren voor zijn rekening, waarbij van de onderscheiden vmbo-typen klassen met alleen vmbo-g leerlingen duidelijk het minst vaak voorkomen. Het vwo is iets groter dan de havo. In de groep combinaties zitten zowel lesuren aan gemengde klassen vmbo-havo, havo-vwo, vmbo-vwo als aan vmbo-havo-vwo leerlingen (voornamelijk brugklassen).

Tabel 4: Aantal lesuren naar onderwijstype, 2024

onderwijstype	lesuren	percentage
vmbo-b	56 777	4,8%
vmbo-k	71 372	6,0%
vmbo-g	25 497	2,2%
vmbo-t	154 707	13,1%
combinaties vmbo	175 601	14,9%
vmbo (totaal)	483 954	41,0%
havo	219 083	18,6%
vwo	283 740	24,0%
combinaties	194 145	16,4%
totaal	1 180 922	100,0%

3.2 Ontwikkeling avo-vakken

In Tabel 5 is allereerst gekeken naar de omvang en ontwikkeling in het aandeel lesuren van avo-vakken. Om te abstraheren van landelijke groei en krimp van het aantal leerlingen tonen we daarbij de ontwikkeling in het aandeel van een vak in het totaal aantal lesuren. De 'grote' avo-vakken met een aandeel van 9% of meer zijn Nederlands, Engels en Wiskunde. Daarna volgt Lichamelijke opvoeding met 7,0%.

Tabel 5: Procentueel aandeel avo-vakken in 2015, 2018, 2021, 2023 en 2024 en de groei van het aandeel lesuren in een gegeven avo-vak tussen 2023 en 2024 en tussen 2015 en 2024

vak	2015	2018	2021	2023	2024	24-23	(24-23)/23	(24-15)/15
Aardrijkskunde	3,57%	3,58%	3,71%	3,73%	3,73%	0,00%	0,1%	4,6%
Beeldende vorming	1,38%	1,55%	1,66%	1,67%	1,70%	0,04%	2,2%	23,9%
Biologie	4,69%	4,77%	4,93%	4,97%	4,98%	0,01%	0,2%	6,2%
Duits	4,34%	4,26%	4,01%	3,83%	3,79%	-0,05%	-1,2%	-12,7%
Economie	3,84%	3,85%	3,76%	3,67%	3,62%	-0,04%	-1,1%	-5,7%
Engels	9,27%	9,24%	9,13%	9,06%	8,99%	-0,07%	-0,8%	-3,0%
Frans	3,75%	3,62%	3,42%	3,31%	3,28%	-0,03%	-0,8%	-12,6%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	4,08%	4,12%	4,20%	4,18%	4,19%	0,02%	0,4%	2,9%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,45%	1,37%	1,25%	1,20%	1,16%	-0,03%	-2,6%	-19,6%
Klassieke talen/klassieke cult. vor. (KCV)	1,30%	1,31%	1,26%	1,21%	1,17%	-0,04%	-3,0%	-10,3%
Lichamelijke opvoeding	6,97%	6,91%	6,89%	6,96%	7,02%	0,06%	0,8%	0,7%
Maatschappijleer	1,60%	1,61%	1,68%	1,66%	1,68%	0,02%	1,1%	4,9%
Muziek	1,36%	1,29%	1,26%	1,25%	1,22%	-0,02%	-2,0%	-10,0%
Natuurkunde	2,43%	2,50%	2,43%	2,39%	2,35%	-0,04%	-1,6%	-3,2%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	1,86%	1,78%	1,70%	1,73%	1,73%	0,00%	-0,2%	-7,1%
Nederlands	10,38%	10,10%	9,71%	9,65%	9,58%	-0,07%	-0,7%	-7,7%
Scheikunde	1,86%	1,96%	1,98%	1,91%	1,91%	0,00%	-0,2%	2,8%
Techniek	1,62%	0,90%	0,84%	0,85%	0,87%	0,02%	1,8%	-46,6%
Tekenen	1,16%	0,99%	0,91%	0,88%	0,87%	-0,01%	-1,3%	-25,2%
Wiskunde	10,49%	10,35%	10,35%	10,35%	10,23%	-0,12%	-1,1%	-2,5%
Totaal	77,39%	76,06%	75,09%	74,44%	74,08%	-0,36%	-0,5%	-4,3%
Resterende vakken	22,61%	23,94%	24,91%	25,56%	25,92%	0,36%	1,4%	14,7%

De grootste verschillen tussen 2023 en 2024 zien we bij Klassieke talen (-3,0%), Godsdienst/levensbeschouwing (-2,6%), Beeldende vorming (+2,2%) en Muziek (-2,0%). Tussen 2015 en 2024 is de daling van het vak Techniek het grootst, met 46,6%. De afname bij Techniek hangt deels samen met de introductie van de profielvakken in het vmbo. Het is overigens niet alleen zo dat het aandeel Techniek afneemt, het vak wordt ook op minder scholen gegeven.¹⁶ Het aandeel van Techniek is vanaf 2015 tot en met 2020 ieder jaar afgenomen, in 2021 iets toegenomen en daarna redelijk stabiel gebleven. Naast Techniek zijn grote veranderingen tussen 2015 en 2024 te zien bij Beeldende vorming, Godsdienst/levensbeschouwing en Tekenen. Dit kan te maken hebben met vakbenamingen (bijvoorbeeld Tekenen versus Beeldende vorming).

De omvang van de grote vakken Engels en Wiskunde is relatief stabiel te noemen. Bij het derde grote vak, Nederlands, is sprake van een relatief iets grotere afname in het aandeel lesuren, net als bij de vreemde talen Duits en Frans. In bijlage A, Tabel 37 is de in Tabel 5 getoonde ontwikkeling opgesplitst naar onderwijstype. We zien daar dat de afname bij de vreemde talen Duits en met name Frans het grootst is op het vmbo. Tussen 2015 en 2024 is het aandeel Frans met 40,3% afgenomen op het vmbo. Ook de eerder genoemde daling bij het vak Nederlands heeft vooral plaatsgevonden op het vmbo.

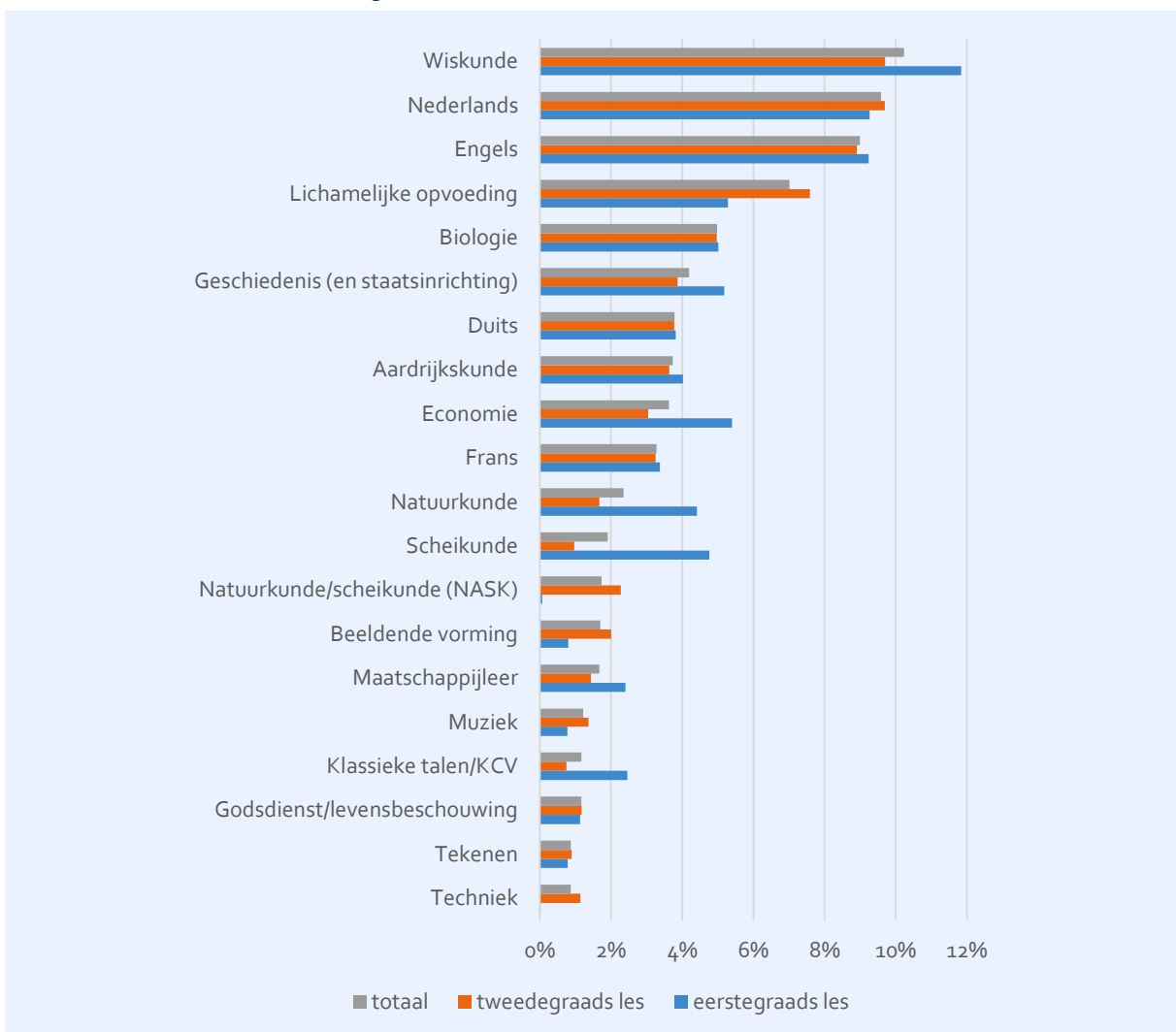
¹⁶ Techniek werd in 2015 nog op 74% van de scholen gegeven. In 2024 is dit aandeel afgenomen tot 57%. De daling valt samen met de invoering van de profielvakken in het vmbo. Tussen 2015 en 2020 is het aandeel scholen met Techniek jaarlijks afgenomen. Tussen 2021 en 2024 schommelt het percentage tussen 55% en 58%.

Hetzelfde geldt voor de toename tussen 2015 en 2024 van het vak Biologie (+15,1% op het vmbo) en het vak Maatschappijleer (+14,1% op het vmbo) en de afname van het aandeel lesuren Muziek (-26,7% op het vmbo).

3.3 Avo-vakken naar graadsector

In Figuur 6 (detailcijfers zijn te vinden in Tabel 38 in bijlage A) is het percentage lesuren voor de avo-vakken weergegeven per graadsector. De ‘grote’ avo-vakken met een aandeel van 9% of meer zijn voor beide graadsectoren de vakken die we al eerder zagen: Nederlands, Engels en Wiskunde. Het vak Techniek komt nauwelijks voor in de eerstegraads sector. Hetzelfde geldt voor het combinatievak NASK. Natuur- en Scheikunde worden (ook als we daar NASK bij optellen) relatief vaker in de eerstegraads sector gegeven. Andere vakken die een relatief groot aandeel in de eerstegraads sector kennen zijn Economie, Maatschappijleer en Klassieke talen.

Figuur 6: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, de vakken zijn gesorteerd op aflopende grootte voor het totaal (eerste- een tweedegraads sector samen), 2024

3.4 Avo-vakken naar onderwijstype

In Tabel 6 is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen. De gegevens voor de vakken op detailniveau zijn opgenomen in bijlage B, die naar graadsector in bijlage C. De drie grootste avo-vakken zijn bij alle onderwijstypen wederom Nederlands, Engels en Wiskunde. Samen zijn deze vakken goed voor 29% van de lesuren. Sommige vakken komen prominenter voor in een bepaald onderwijstype. Het combinatievak NASK bijvoorbeeld heeft een grotere plek in het vmbo en in gecombineerde klassen (brugjaren). Klassieke talen komt vooral in het vwo voor. De afzonderlijke vakken Natuurkunde en Scheikunde komen vooral in havo en vwo voor. Duits, Frans, Aardrijkskunde en Geschiedenis worden relatief vaker gegeven in havo, vwo en gecombineerde klassen. Maatschappijleer en Techniek juist vaker in het vmbo (en Techniek ook bij gecombineerde klassen).

Tabel 6: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (alle graadsectoren), 2024

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,2%	4,5%	4,5%	3,7%	44 091
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,5%	2,8%	1,7%	20 117
Biologie	5,4%	4,6%	4,8%	4,4%	5,0%	58 816
Duits	2,7%	4,9%	5,0%	3,4%	3,8%	44 708
Economie	4,1%	5,1%	3,4%	1,2%	3,6%	42 788
Engels	9,0%	9,7%	8,9%	8,2%	9,0%	106 158
Frans	0,8%	4,4%	5,2%	5,3%	3,3%	38 735
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,2%	5,1%	4,7%	4,2%	49 512
Godsdienst/levensbeschouwing	0,9%	1,4%	1,3%	1,3%	1,2%	13 757
Klassieke talen/klas. cult. v. (KCV)	0,0%	0,0%	4,7%	0,2%	1,2%	13 803
Lichamelijke opvoeding	7,6%	6,3%	6,0%	7,9%	7,0%	82 864
Maatschappijleer	2,5%	1,8%	1,1%	0,4%	1,7%	19 796
Muziek	0,7%	1,2%	1,4%	2,5%	1,2%	14 417
Natuurkunde	0,8%	3,9%	4,5%	1,4%	2,4%	27 807
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,6%	1,3%	1,7%	20 433
Nederlands	10,1%	10,3%	8,8%	8,7%	9,6%	113 188
Scheikunde	0,3%	3,8%	4,0%	0,8%	1,9%	22 553
Techniek	1,4%	0,3%	0,3%	1,1%	0,9%	10 234
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,2%	0,9%	10 259
Wiskunde	9,4%	10,8%	11,6%	9,6%	10,2%	120 809
Resterende vakken	34,3%	16,8%	16,4%	29,2%	25,9%	306 075
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	483 954	219 083	283 740	194 145		1 180 922

3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo

In deze paragraaf wordt nader ingezoomd op het vmbo. In Tabel 7 wordt een opsplitsing gemaakt naar de leerwegen basis (vmbo-b), kader (vmbo-k), gemengd (vmbo-g), en theoretisch (vmbo-t). In 36% van de lesuren zitten leerlingen die deze leerwegen volgen gezamenlijk in een les en is dit onderscheid niet te maken. Deze lesuren zijn in de tabel weergegeven onder combinaties. Te zien is bijvoorbeeld dat (inherent aan de leerwegen) vmbo-t relatief veel lesuren avo-vakken kent (slechts

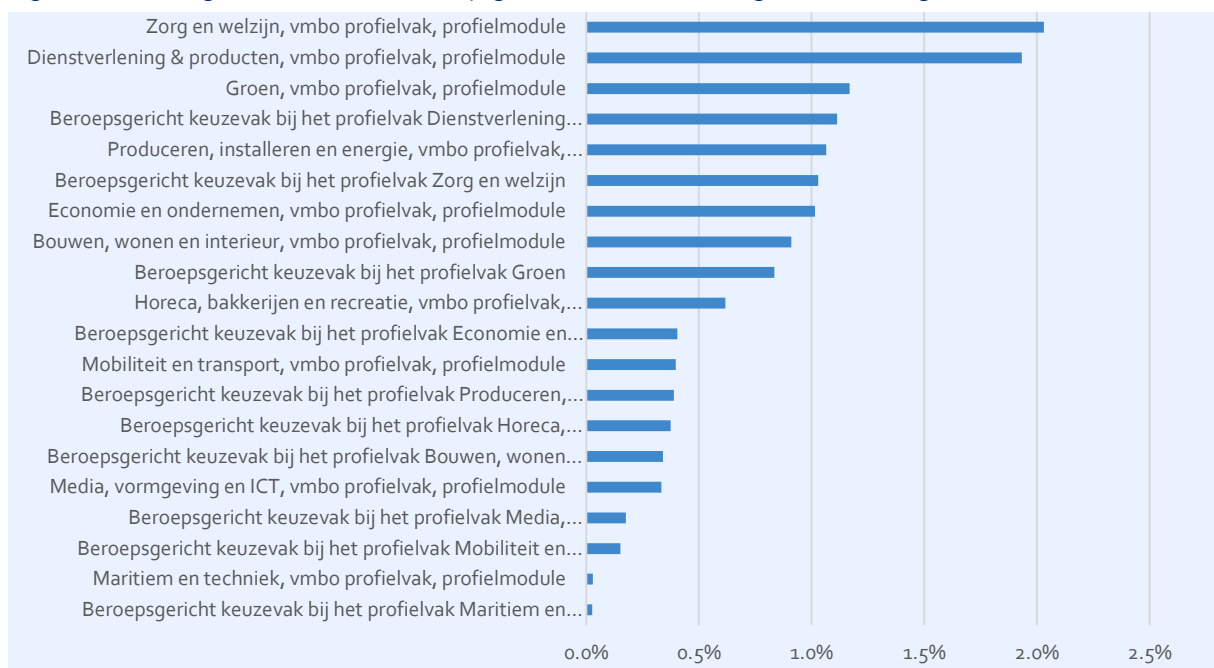
18,4% betreft Resterende vakken). Van de overige leerwegen heeft vmbo-g nog de meeste avo-vakken. Nederlands, Engels en Wiskunde en Lichamelijk opvoeding worden op alle leerwegen veel gegeven.

Tabel 7: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar leerweg in het vmbo, 2024

vak	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g	vmbo-t	combinaties	lesuren
Aardrijkskunde	0,9%	0,9%	1,6%	4,7%	1,4%	11 252
Beeldende vorming	1,3%	1,3%	1,2%	1,6%	1,5%	7 151
Biologie	6,5%	6,4%	6,7%	6,3%	3,8%	26 374
Duits	0,6%	1,6%	4,2%	4,8%	1,8%	13 221
Economie	3,1%	3,8%	5,9%	6,3%	2,3%	19 792
Engels	11,0%	11,6%	9,7%	9,6%	6,7%	43 494
Frans	0,0%	0,1%	0,2%	2,2%	0,3%	4 103
Geschiedenis (en staatsinrichting)	0,8%	0,8%	2,5%	5,5%	1,4%	12 507
Godsdienst/levensbeschouwing	1,1%	1,1%	1,3%	1,0%	0,7%	4 461
Lichamelijke opvoeding	8,5%	8,4%	7,5%	7,8%	6,7%	36 581
Maatschappijleer	3,4%	3,5%	3,1%	2,4%	1,7%	12 032
Muziek	0,4%	0,4%	0,4%	0,9%	0,6%	3 165
Natuurkunde	0,8%	0,8%	0,7%	1,1%	0,5%	3 873
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,0%	3,0%	4,2%	4,2%	1,9%	14 776
Nederlands	13,0%	12,7%	10,4%	10,2%	7,8%	48 694
Scheikunde	0,0%	0,0%	0,3%	0,8%	0,1%	1 470
Techniek	1,1%	1,0%	1,3%	1,0%	1,9%	6 588
Tekenen	0,2%	0,2%	0,6%	1,1%	0,4%	2 762
Wiskunde	10,8%	11,8%	10,6%	10,0%	7,4%	45 596
Resterende vakken	33,5%	30,7%	27,4%	18,4%	51,0%	166 061
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	56 777	71 372	25 497	154 707	175 601	483 954

In Figuur 7 is het percentage lesuren beroepsgerichte vakken op het vmbo opgenomen (zie ook Tabel 39 in bijlage A voor achterliggende cijfers). De grootste beroepsgerichte vakken op het vmbo zijn de profielvakken Zorg en welzijn en Dienstverlening en producten.

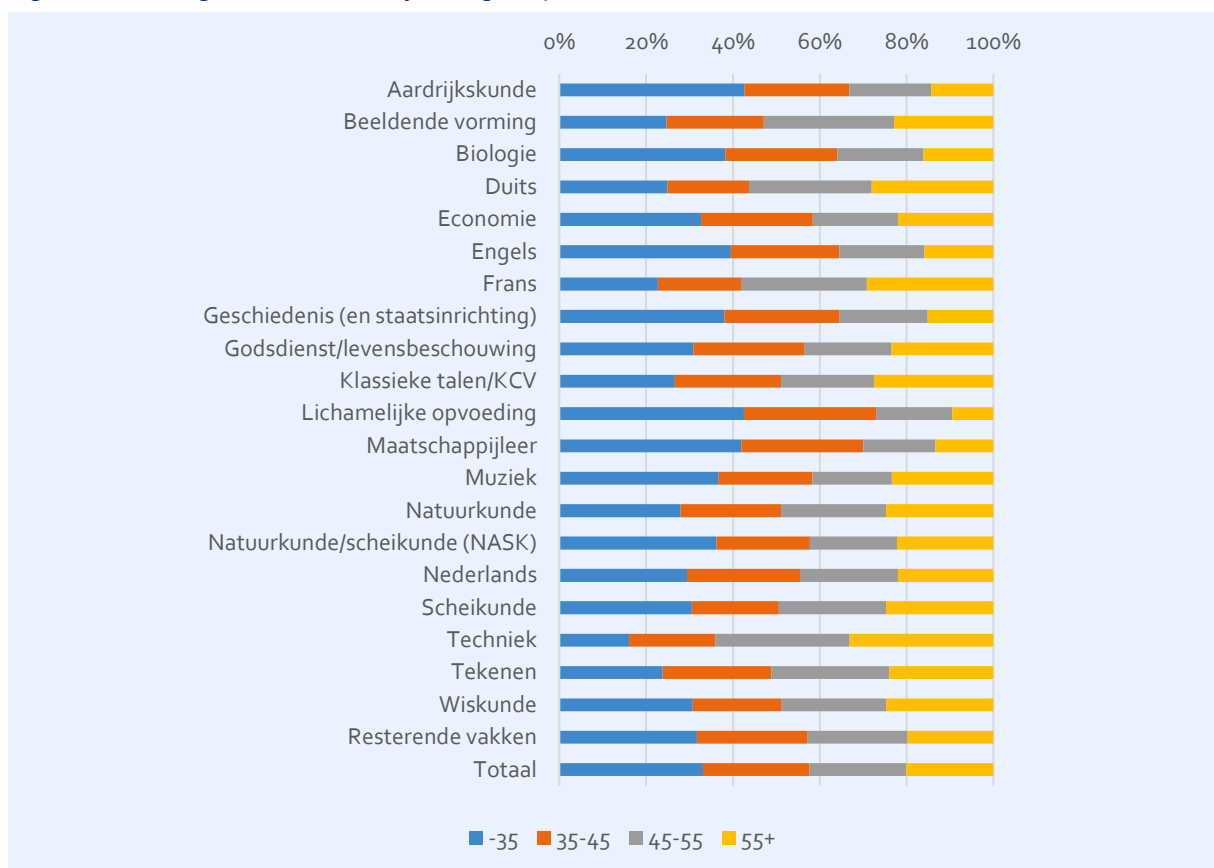
Figuur 7: Percentage lesuren voor de beroepsgerichte vakken (vmbo), gesorteerd van groot naar klein, 2024

3.6 Leeftijd

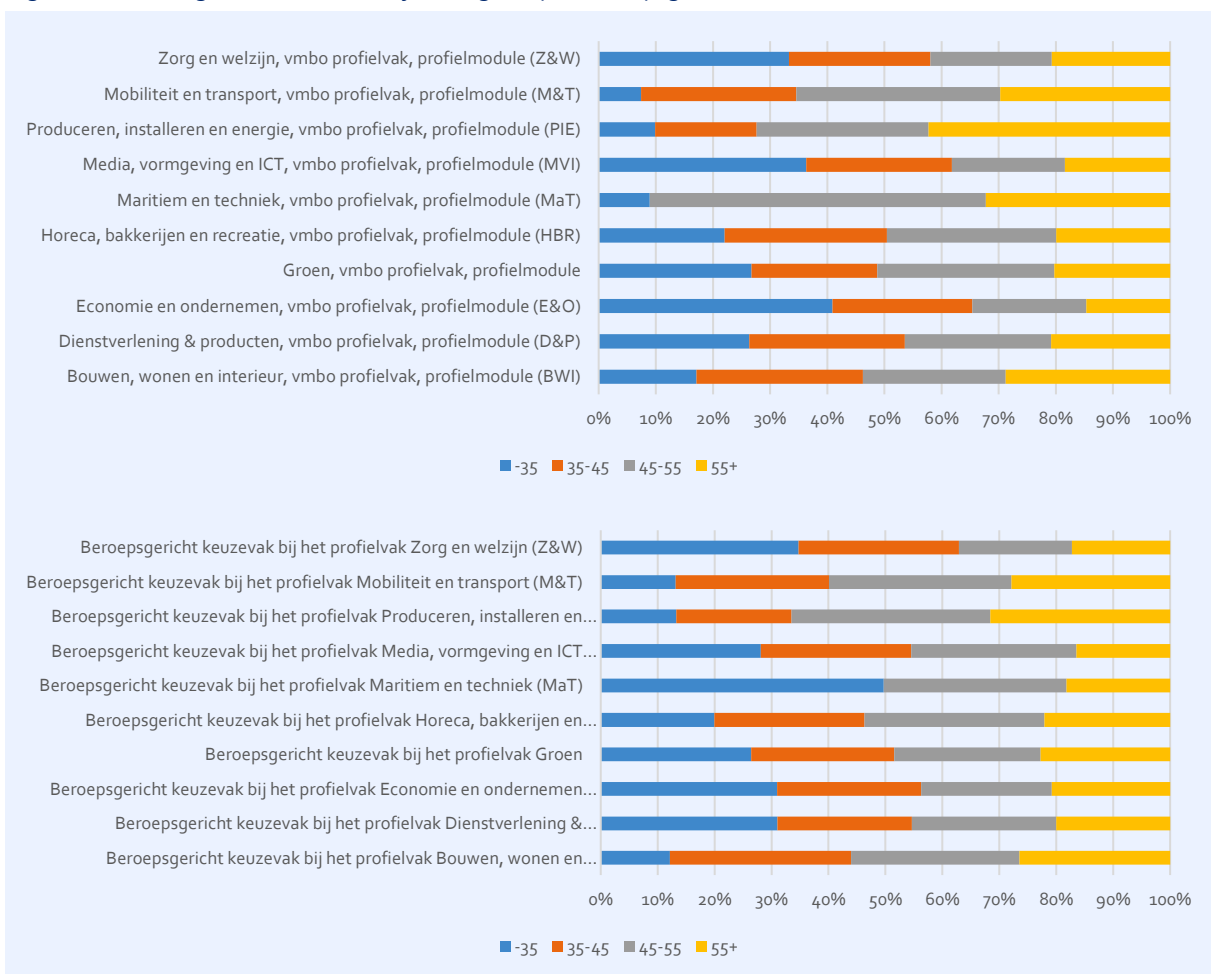
In deze paragraaf bekijken we de leeftijdsverdeling van de lesgevers naar vak, zie Figuur 8 voor de avo-vakken (en Tabel 40 in bijlage A). De gehanteerde leeftijdscategorieën zijn tot 35 jaar, 35 tot 45 jaar, 45 tot 55 jaar en 55 jaar en ouder. De categorie tot 35 jaar is daarbij het grootst met 33,1%, de omvang van de overige categorieën ligt tussen de 20,1 en 24,6%. Bij een aantal vakken is sprake van een duidelijk afwijkende leeftijdsverdeling. Lichamelijke opvoeding, Maatschappijleer en Aardrijkskunde zijn vakken die relatief vaak door leraren tot 35 jaar gegeven worden. Meer dan 42% van deze lesuren wordt gegeven door deze groep. Techniek is juist een vak dat relatief vaak door 55-plussers gegeven wordt: 33,1% van de lesuren Techniek wordt gegeven door 55-plussers, tegenover 20,1% van alle lesuren. Ook bij sommige andere vakken is een lichte leeftijdsafhankelijkheid zichtbaar. Er is bijvoorbeeld sprake van een oververtegenwoordiging van 55-plussers bij onder meer Duits, Frans en Klassieke talen en van een ondervertegenwoordiging bij Lichamelijke opvoeding, Maatschappijleer, Aardrijkskunde en Geschiedenis. Een opsplitsing van deze cijfers naar graadsector is te vinden in bijlage D. De lesuren in de eerstegraads sector worden gegeven door personen die gemiddeld wat ouder zijn dan die in de tweedegraads sector.

Figuur 8: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2024

In Figuur 9 is de verdeling naar leeftijd van het aantal lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken weergegeven (zie ook Tabel 41 in bijlage A voor achterliggende cijfers). Ook hier zien we duidelijk verschillen per vak. De vakken Mobiliteit en transport en Producteren, installeren en energie (met de daarbij behorende keuzevakken) worden duidelijk minder vaak door de groep tot 35 jaar gegeven. Bij het profielvak Economie en ondernemen is dat juist relatief vaak het geval.

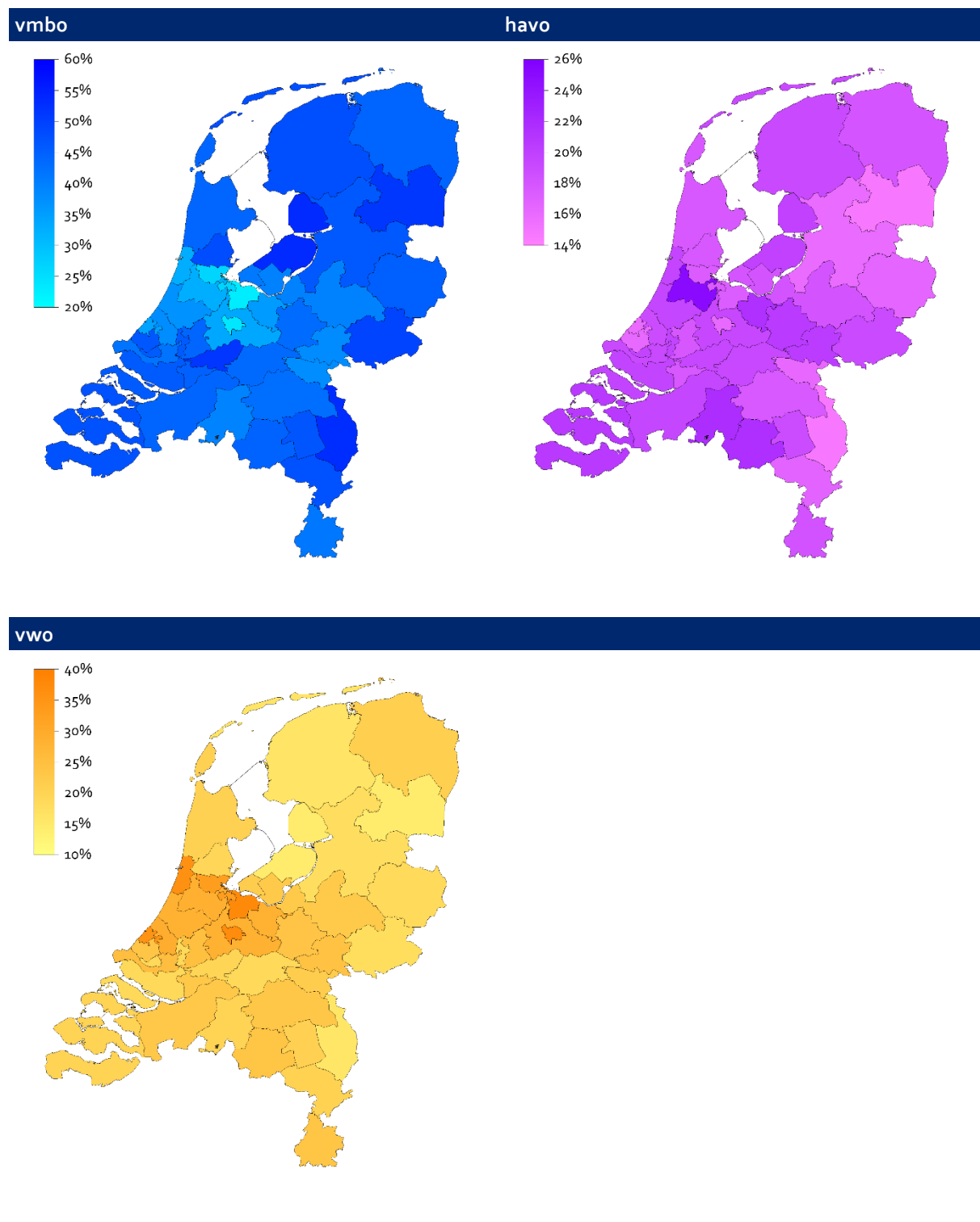
Figuur 9: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2024

3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio

In Figuur 10 is het procentuele aandeel lesuren van de verschillende onderwijstypen weergegeven naar arbeidsmarktregio. Zie voor de achterliggende cijfers Tabel 42 (bijlage A). De figuur geeft niet zozeer weer waar bijvoorbeeld veel leerlingen vmbo wonen, maar wel waar veel leerlingen vmbo les volgen, dus wordt (vooral) bepaald door waar zich vestigingen bevinden die een bepaald onderwijstype aanbieden. Er is duidelijk sprake van soms zelfs vrij grote regionale verschillen. Indien men regionale analyses bekijkt is het verstandig om dit in het achterhoofd te houden. Verschillen tussen regio's kunnen veroorzaakt worden door verschillen in de mate waarin onderwijstypen in die regio's voorkomen.

Figuur 10: Percentage lesuren dat in een regio aan een bepaald onderwijstype wordt besteed, 2024

4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro en isk)

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de mate waarin lesgevers bevoegd zijn voor het vak dat ze geven. Daarbij is in de tabellen een selectie gemaakt uit alle vakken die in IPTO onderscheiden worden, te weten twintig grote algemeen vormende vakken (avo-vakken) en de vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende vakken' opgenomen, zodat de percentages optellen tot 100%. Uitgebreidere tabellen zijn opgenomen in bijlage E. Qua bevoegdheid onderscheiden we de categorieën bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie hoofdstuk 2 en bijlage F. We starten in paragrafen 4.2 tot en met 4.4 met een overzicht van bevoegdheid naar onderwijstype en graadsector. In de vervolgparagrafen gaan we in op de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak (paragraaf 4.5), waarna we voor de avo-vakken vervolgens nog onderscheid maken naar onderwijstype (paragraaf 4.6). Een analyse van personen met een pabo-diploma is te vinden in paragraaf 4.7. In paragraaf 4.8 bespreken we de bevoegdheidssituatie naar leeftijd. Nadere informatie over de mate waarin bevoegd en onbevoegd lesgeven gecombineerd wordt door één en dezelfde persoon staat in paragraaf 4.9. Voor onbevoegd gegeven lesuren is informatie opgevraagd over de hoogst afgeronde opleiding van de leraar, zie paragraaf 4.10. De hoogst afgeronde opleiding is ook opgevraagd voor vakken die buiten beschouwing blijven bij de bepaling van de bevoegdheidspercentages (Mentorles et cetera). Dit onderdeel is terug te vinden in paragraaf 4.11. Cijfers naar regio zijn weergegeven in paragraaf 4.12.

4.2 Onderwijstype

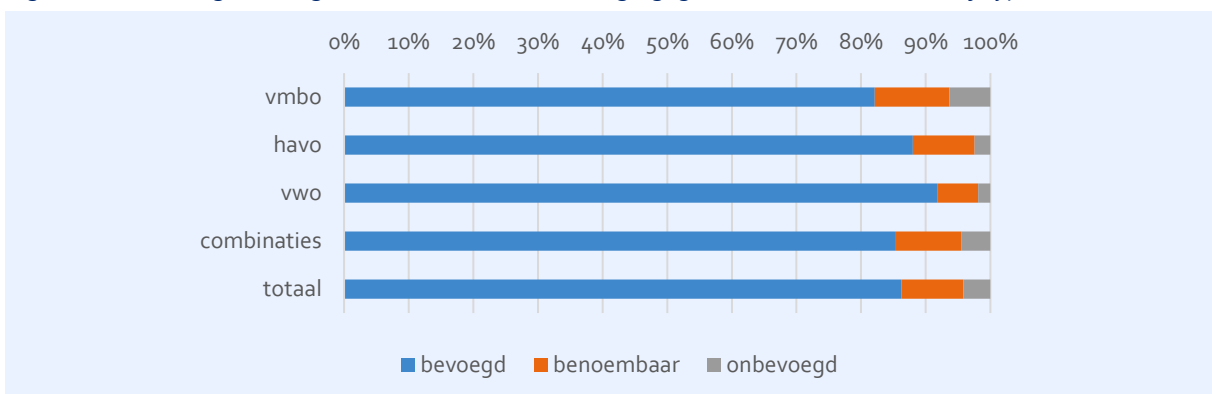
In Tabel 8 en Figuur 11 presenteren we de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype. Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld wordt 86,2% bevoegd gegeven. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweede-graads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid betreffen (zie bijlage F). 9,6% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. Bij 4,2% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. In deze groep vallen bijvoorbeeld personen die daadwerkelijk over geen enkele bevoegdheid beschikken en leraren mét een onderwijsbevoegdheid, maar niet met betrekking tot het gegeven vak, zie ook paragraaf 4.10. Verder is te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren het hoogst ligt in het vwo (91,8%) en het laagst op het vmbo (82,1%). Op het vmbo wordt relatief vaak onbevoegd les gegeven (6,4%), op het vwo is dit 1,9%. Daarbij dient te worden opgemerkt dat de verschillende onderwijstypen ook in aard verschillen. Zo wordt bij havo en vwo ook in het eerstegraads gebied les gegeven en kent het vmbo andere vakken, zoals bijvoorbeeld beroepsgerichte vakken. Dit beïnvloedt het (on)bevoegdheidspercentage. In bijlage E, Tabel 61 zijn de cijfers uit Tabel 8 bovendien opgesplitst naar vo op zogeheten verticale scholengemeenschappen (met zowel vo als mbo) en de overige vo scholen.

Tabel 8: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2024

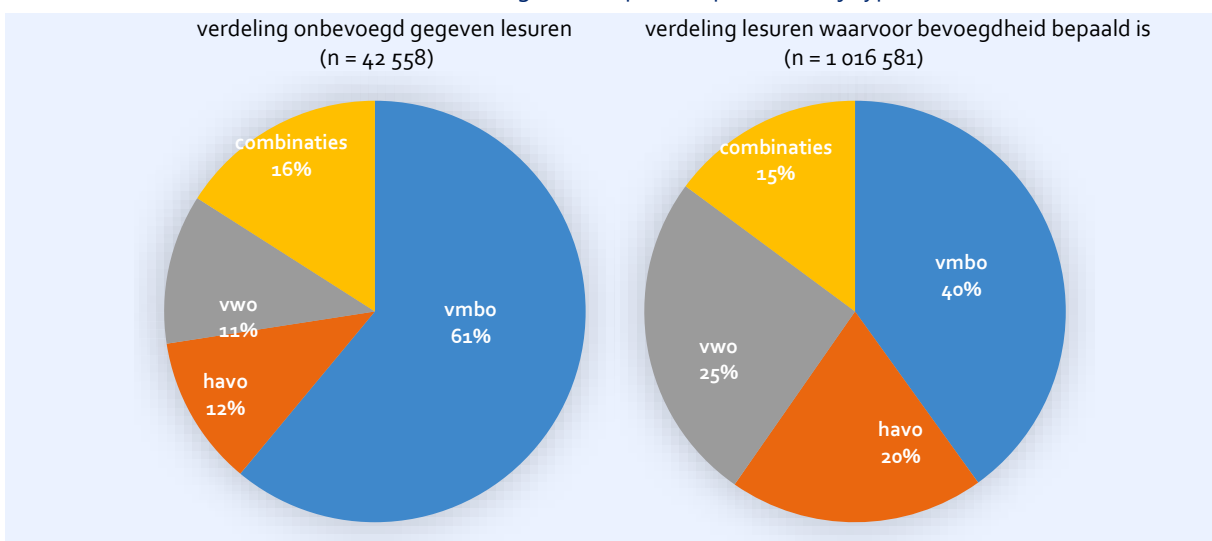
onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	82,1%	11,5%	6,4%	100,0%	407 348
havo	88,0%	9,5%	2,5%	100,0%	199 380
vwo	91,8%	6,3%	1,9%	100,0%	258 701
combinaties	85,4%	10,1%	4,5%	100,0%	151 152
totaal	86,2%	9,6%	4,2%	100,0%	1 016 581

Figuur 11: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2024

De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen is weergegeven in Figuur 12. Merk op dat 61% van de lesuren die onbevoegd worden gegeven, plaatsvindt in het vmbo (weergegeven in de linkerfiguur), terwijl het vmbo 40% van alle lesuren beslaat (zoals aangegeven in de rechterfiguur). Het hoge aandeel vmbo in de onbevoegd gegeven lessen komt doordat het vmbo het grootste onderwijstype is én het vmbo het hoogste onbevoegdheidspercentage kent.

Figuur 12: Verdeling van onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen (links) en ter vergelijking de verdeling van het totaal aantal lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is per onderwijstype (rechts), 2024

Als we kijken naar de ontwikkelingen ten opzichte van 2023, zie Tabel 9, dan zien we dat het percentage onbevoegd gegeven lesuren met 0,2 procentpunt is afgenomen, het percentage benoembaar gegeven lesuren is afgenomen met 0,3 procentpunt en het percentage bevoegd gegeven

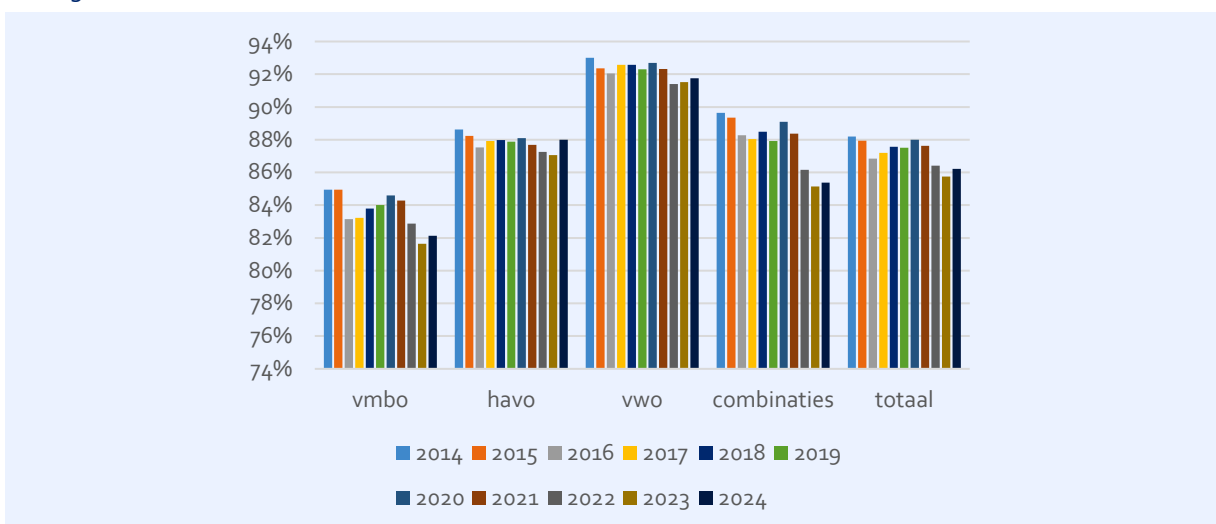
lesuren is voor alle onderwijstypen samen met 0,5 procentpunt gestegen. De veranderingen in 2024 ten opzichte van 2023 zijn het grootst voor havo en vmbo.

Tabel 9: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype tussen 2023 en 2024

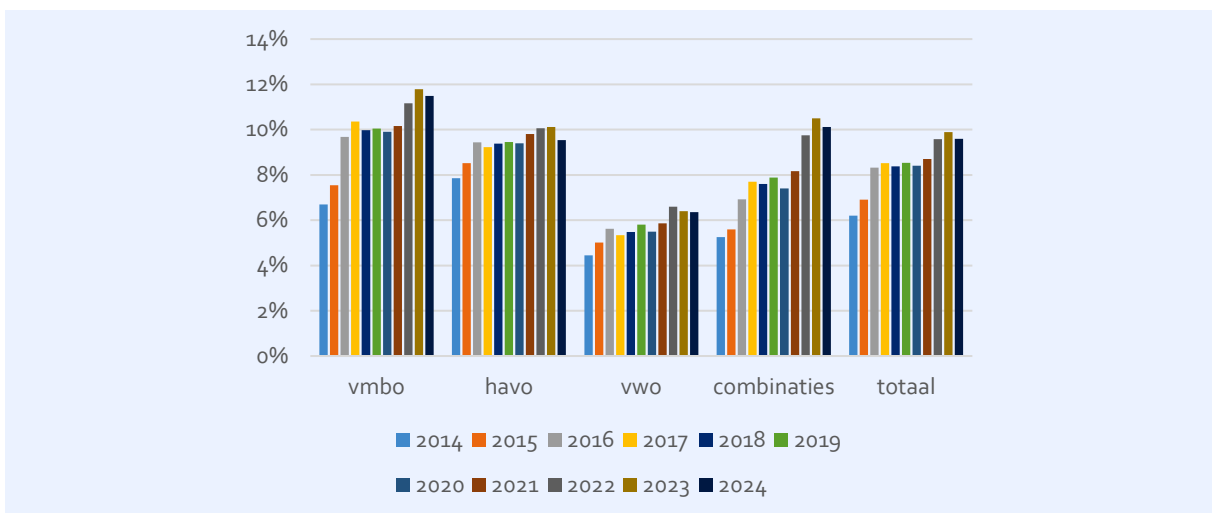
jaar	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2024	vmbo	82,1%	11,5%	6,4%	407 348
	havo	88,0%	9,5%	2,5%	199 380
	vwo	91,8%	6,3%	1,9%	258 701
	combinaties	85,4%	10,1%	4,5%	151 152
	totaal	86,2%	9,6%	4,2%	1 016 581
2023	vmbo	81,6%	11,8%	6,6%	413 922
	havo	87,1%	10,1%	2,8%	207 612
	vwo	91,5%	6,4%	2,1%	263 369
	combinaties	85,1%	10,5%	4,4%	146 423
	totaal	85,8%	9,9%	4,4%	1 031 326
2024-2023	vmbo	0,5%	-0,3%	-0,2%	
	havo	0,9%	-0,6%	-0,4%	
	vwo	0,2%	-0,1%	-0,2%	
	combinaties	0,2%	-0,4%	0,1%	
	totaal	0,5%	-0,3%	-0,2%	

De ontwikkeling over de afgelopen elf jaar van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype is in Figuur 13 tot en met Figuur 15 weergegeven (zie voor achterliggende cijfers Tabel 32 t/m Tabel 34 in bijlage A). De relatief grootste veranderingen zien we (vanwege hun geringere omvang) bij de categorieën benoembaar en onbevoegd. Het percentage benoembaar gegeven lesuren vertoont vooral in de eerste jaren een stijging, is stabiel vanaf 2016 en, na een stijging in 2022, opnieuw stabiel. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren daalt tot 2021 en fluctueert daarna tussen 4,0% en 4,4%.

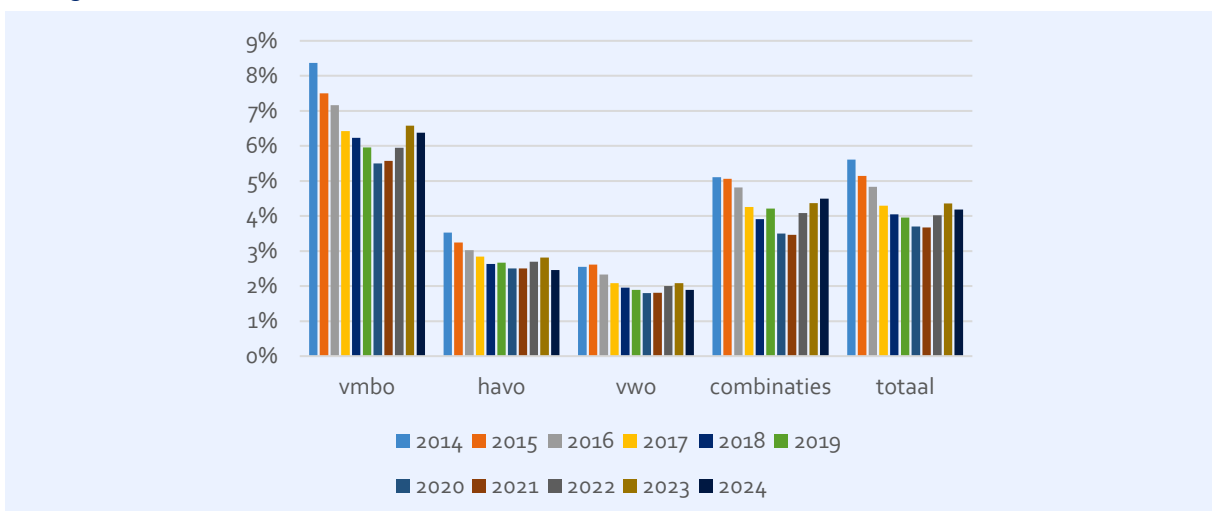
Figuur 13: Ontwikkeling percentage bevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2024

Figuur 14: Ontwikkeling percentage benoembaar gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2024

Figuur 15: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2024

4.3 Graadsector

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar graadsector¹⁷ zijn te vinden in Tabel 10. In het eerstegraads gebied wordt vaker bevoegd lesgegeven (89,9%) dan in het tweedegraads gebied (84,9%). In het eerstegraads gebied wordt 1,4% van de lesuren onbevoegd gegeven en in het tweedegraads gebied 5,2%. Vergelijken met vorig jaar is het totale bevoegdheidspercentage toegenomen. Dit geldt zowel voor het eerstegraads als het tweedegraads gebied en zowel voor havo als vwo.

¹⁷ Tot lesuren in het eerstegraads gebied worden hier de leerjaren 4 en hoger van havo en vwo gerekend.

Tabel 10: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar graadsector tussen 2023 en 2024

jaar	graadsector	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2024	eerstegraads gebied	89,9%	8,8%	1,4%	269 147
	tweedegraads gebied	84,9%	9,9%	5,2%	747 433
	totaal	86,2%	9,6%	4,2%	1 016 581
2023	eerstegraads gebied	89,3%	9,1%	1,5%	274 812
	tweedegraads gebied	84,5%	10,2%	5,4%	756 514
	totaal	85,8%	9,9%	4,4%	1 031 326
2024-2023	eerstegraads gebied	0,6%	-0,4%	-0,2%	
	tweedegraads gebied	0,4%	-0,3%	-0,2%	
	totaal	0,5%	-0,3%	-0,2%	

4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd

Door een koppeling uit te voeren op persoonsniveau tussen de jaren 2023 en 2024 kunnen overgangen tussen bevoegdheidscategorieën worden vastgesteld. In Tabel 11 staan de overgangen voor lesuren die door dezelfde persoon op dezelfde vestiging voor hetzelfde vak en dezelfde graadsector worden gegeven.

Tabel 11: Overgangen tussen bevoegdheidscategorieën tussen IPTO-2023 en IPTO-2024

		2024			totaal	lesuren
		bevoegd	benoembaar	onbevoegd		
2023	bevoegd	99,8%	0,2%	0,1%	100,0%	664 850
	benoembaar	32,2%	56,8%	11,0%	100,0%	58 098
	onbevoegd	31,9%	23,7%	44,4%	100,0%	24 903

Uit de tabel blijkt dat 23,7% van de lessen die in 2023 onbevoegd werden gegeven in 2024 benoembaar wordt gegeven, 31,9% bevoegd en 44,1% onbevoegd. Van de lessen die in 2023 benoembaar werden gegeven wordt 56,8% dat in 2024 nog, 11,0% wordt in 2024 onbevoegd gegeven en 32,2% wordt in 2024 bevoegd gegeven. De lessen die in 2023 bevoegd werden gegeven worden dat in 2024 vrijwel allemaal nog steeds. Slechts 0,2% (0,17%+0,06%) is dat niet, bijvoorbeeld omdat men in 2023 bevoegd was in teamverband en in 2024 niet meer. Geconcludeerd kan worden dat er, net als in voorgaande jaren, sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd gegeven lessen.

4.5 Vak

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren onderverdeeld naar avo-vak staan weergegeven in Figuur 16 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 35 in bijlage A).

De drie vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren zijn Techniek (12,0%), het combinatievak NASK (7,6%), en Maatschappijleer¹⁸ (6,5%). Opvallend hierbij is dat twee van deze drie

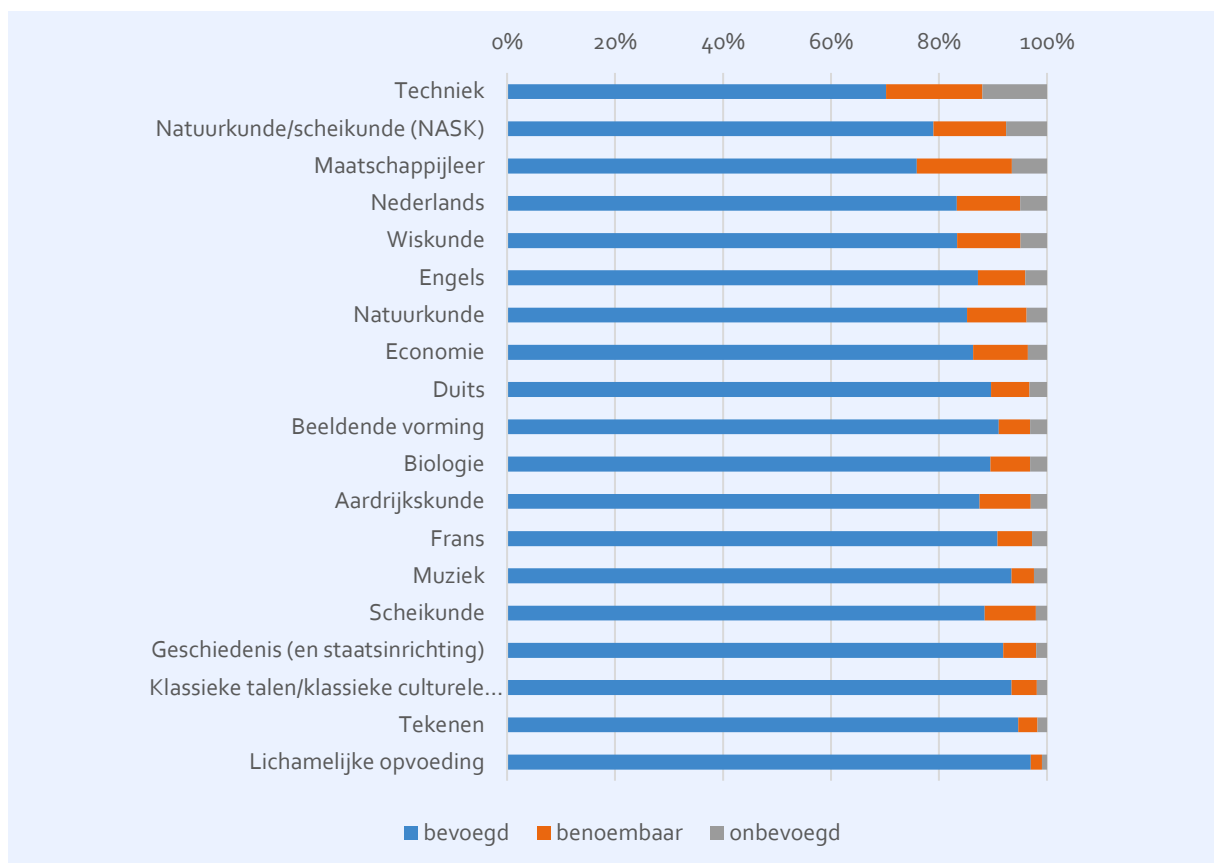
¹⁸ Personen die Maatschappijleer geven doen dit voor gemiddeld 45% van hun lesuren. Ze geven daarnaast vaak ook andere vakken, met name het vak Geschiedenis.

vakken geen examenvakken zijn. Bij alle onderwijstypen is het percentage onbevoegd gegeven lesuren Techniek vrij hoog. De inhoud van het vak Techniek kan per onderwijstype verschillen.

Uit de cijfers blijkt dat de (qua lesuren) grote vakken Nederlands en Wiskunde een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren kennen (respectievelijk 5,0%, 4,9%, tegen een gemiddelde van 4,2% over alle vakken). Het eveneens qua lesuren grote vak Engels heeft een iets lager dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren van 4,0%. Bevoegdheidspercentages van 85% of lager vinden we bij de vakken Techniek, Maatschappijleer, NASK, Nederlands en Wiskunde. Relatief hoog (>92%) is het bevoegdheidspercentage bij Lichamelijke opvoeding, Teken en, Muziek en Klassieke talen. Benoembaarheidspercentages hoger dan 10% vinden we bij de vakken Techniek, Maatschappijleer, NASK, Wiskunde, Nederlands, Natuurkunde en Economie.

Voor Godsdienst is bij afwezigheid van toepasselijke bekwaamheidseisen sprake van een afwijkende situatie. Derhalve is dit vak niet in de tabel met avo-vakken opgenomen.¹⁹

Figuur 16: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2024

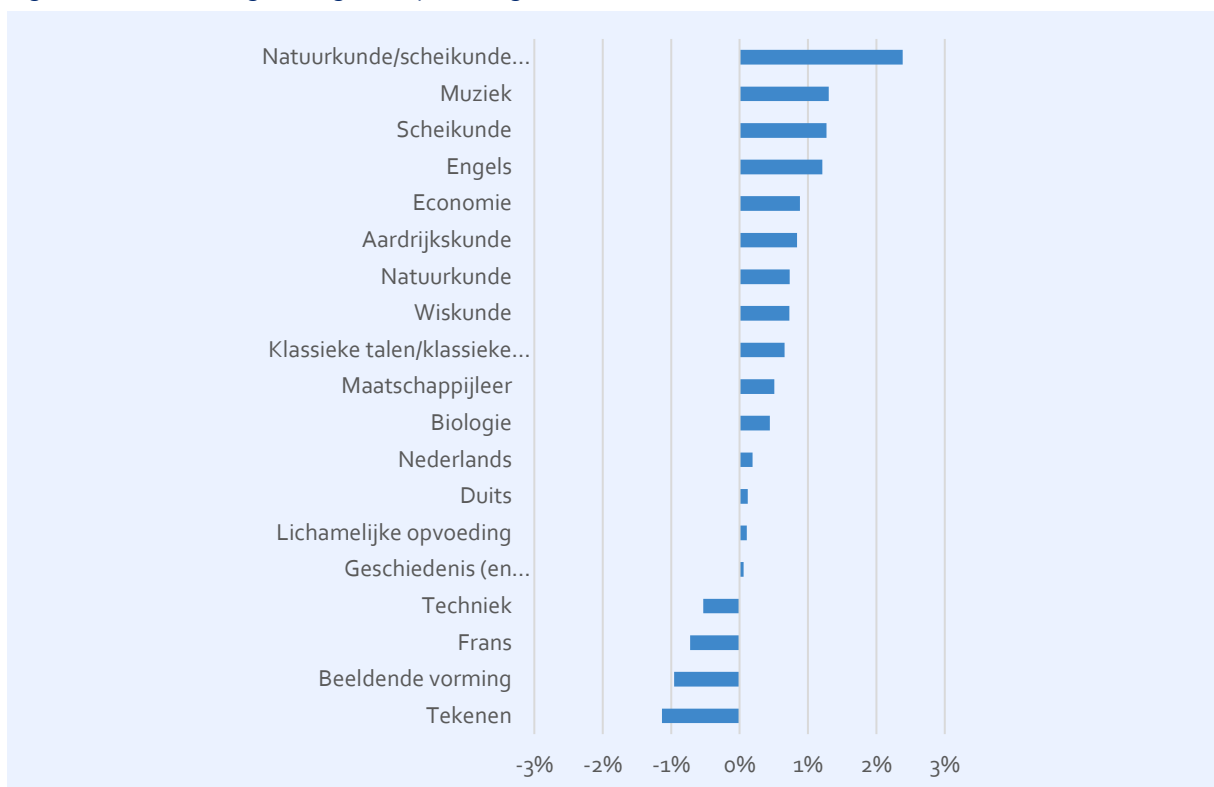

De ontwikkelingen met betrekking tot de bevoegdheidspercentages voor avo-vakken ten opzichte van 2023 zijn in Figuur 17 tot en met Figuur 19 weergegeven (zie ook Tabel 43 in bijlage A), waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling. Het bevoegdheidspercentage is gedaald voor Techniek, Frans, Beeldende vorming en Teken en. Voor de andere avo-vakken is sprake van een min of meer gelijk gebleven of (lichte) toename van het bevoegdheidspercentage. De grootste

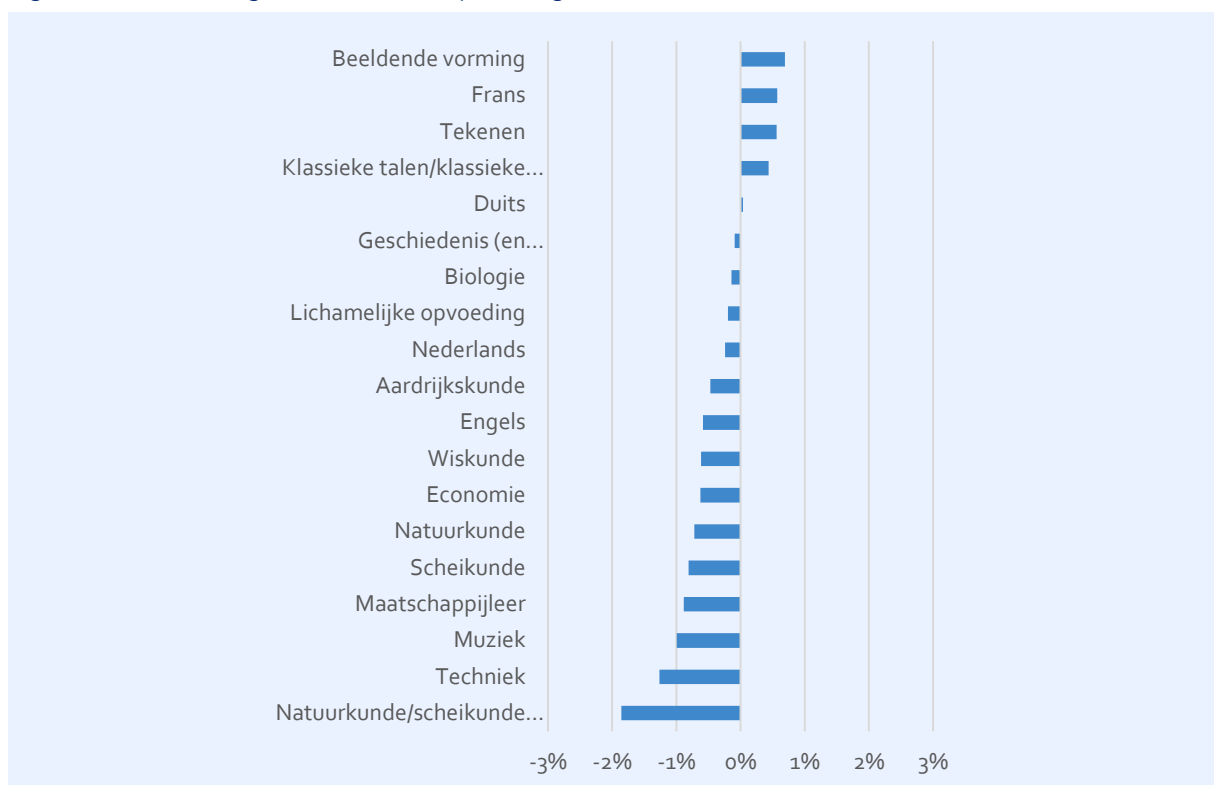
¹⁹ Zie de artikelen XI en XII van de Wet BIO.

toename zien we bij het combinatievak NASK, Muziek, Scheikunde en Engels. Het benoembaarheidspercentage is licht toegenomen bij Beeldende vorming, Frans, Tekenen en Klassieke talen. Voor de andere avo-vakken is het benoembaarheidspercentage gelijk gebleven of afgenomen, met de grootste afname bij NASK, Techniek en Muziek. De grootste toename van het percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2023 zien we bij Techniek en de grootste afname bij Klassieke talen en Engels.

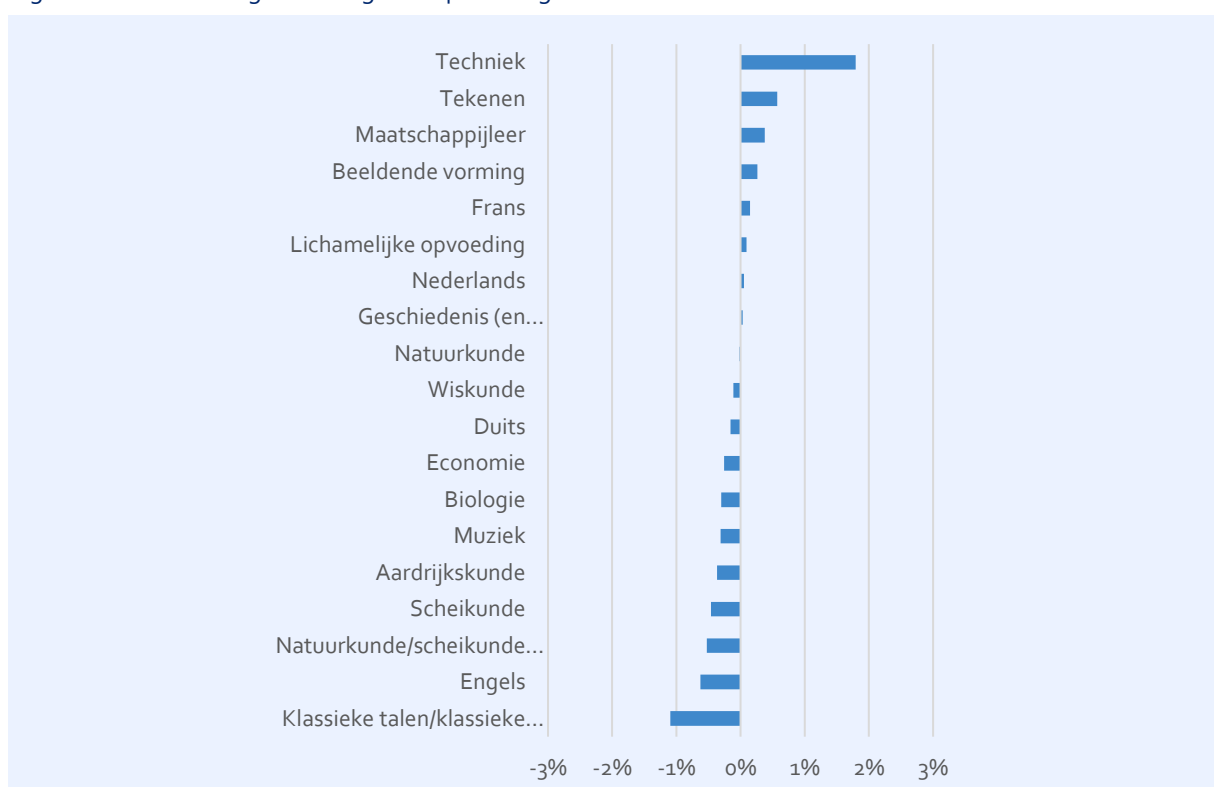
Figuur 17: Ontwikkeling bevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2023 en 2024

Figuur 18: Ontwikkeling benoembaarheidspercentages avo-vakken tussen 2023 en 2024

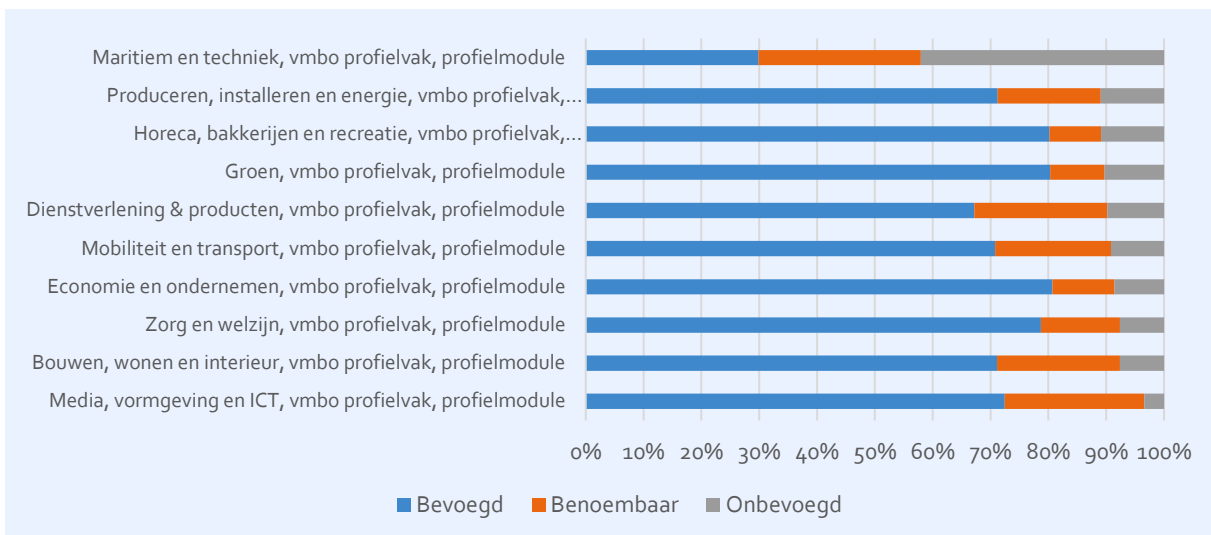
Figuur 19: Ontwikkeling onbevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2023 en 2024

De bevoegdheidsinformatie voor de beroepsgerichte vakken in het vmbo is te vinden in Figuur 20 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 44 in bijlage A). Percentages onbevoegd gegeven lesuren groter dan 10% zien we bij het weinig gegeven vak Maritiem en techniek en de vakken Produceren, installeren en

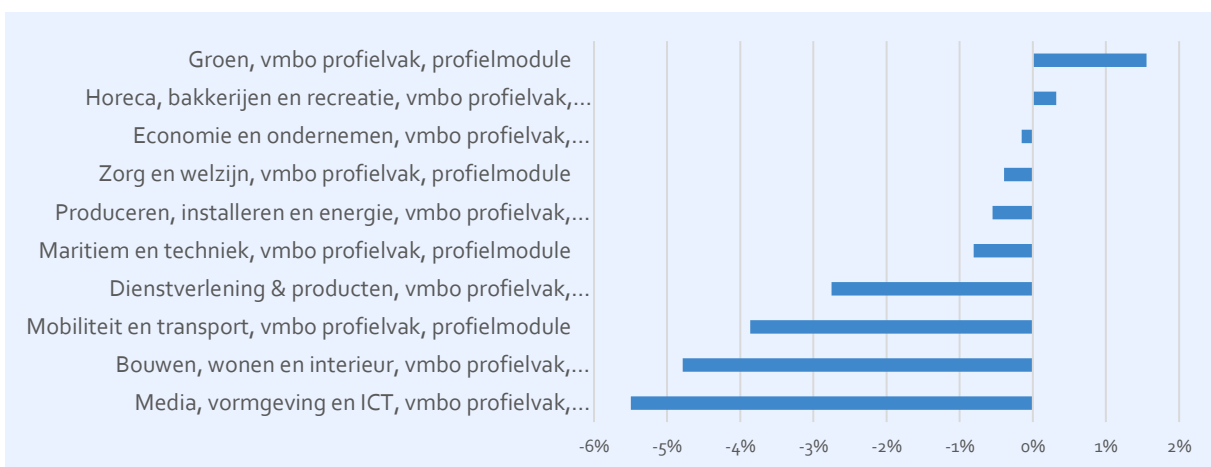
energie, Horeca, bakkerijen en recreatie en Groen. Van het hoogste benoembaarheidspercentage is sprake bij het weinig gegeven vak Maritiem en techniek. Zie Figuur 7 voor de lesuren behorende bij al deze vakken.

Figuur 20: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo), gesorteerd is op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2024

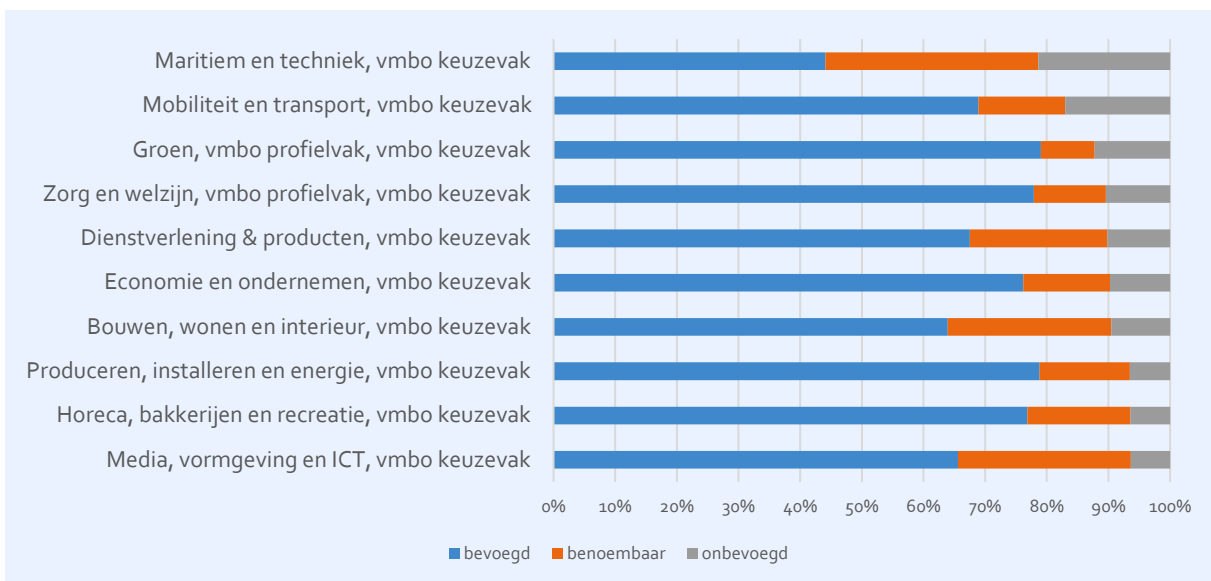
De ontwikkelingen ten opzichte van 2023 in de beroepsgerichte vakken in het vmbo zijn in Figuur 21 weergegeven, zie ook Tabel 45. We beperken ons hier tot ontwikkelingen in het percentage onbevoegd gegeven lesuren, waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling hierin. Een toename van het onbevoegdheidspercentage zien we bij Groen en Horeca, bakkerijen en recreatie.

Figuur 21: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken tussen 2023 en 2024

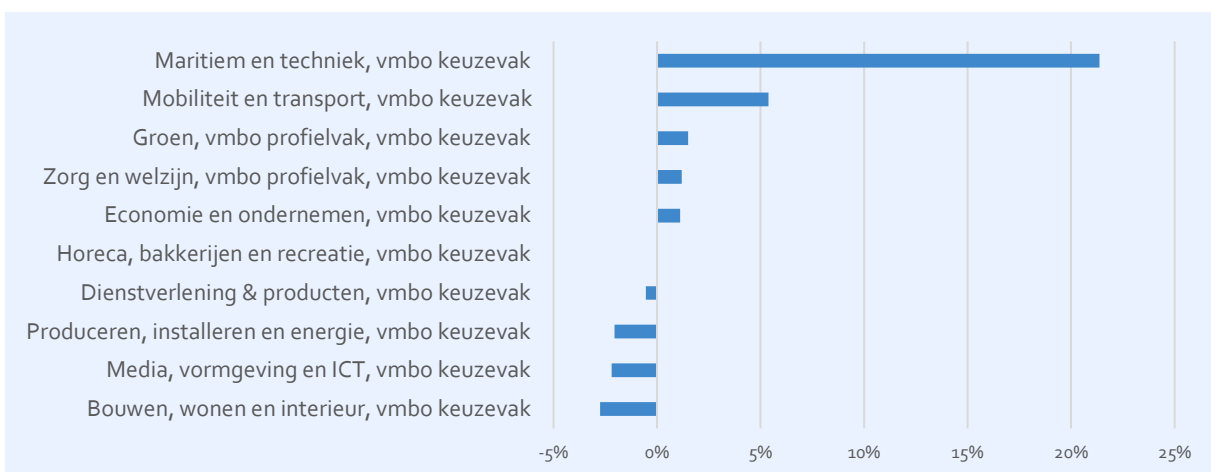

Ook de bevoegdheidssituatie bij de beroepsgerichte keuzevakken op het vmbo is gemeten, zie Figuur 22 en Figuur 23 (zie ook Tabel 46 en Tabel 47 in Bijlage A). Hier vallen het weinig gegeven vak Maritiem en Techniek en het vak Mobiliteit en transport op. Beide vakken laten zowel het hoogste percentage onbevoegd gegeven lessen zien als de grootste toename in het bevoegdheidspercentage van 2024 ten opzichte van 2023.

Figuur 22: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgerichte *keuzevakken* (vmbo), gesorteerd op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2024

Figuur 23: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte *keuzevakken* (vmbo) tussen 2023 en 2024

4.6 Avo-vakken naar onderwijstype

De percentages bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype staan in Tabel 12. In de tabel is een regel 'Resterende vakken' opgenomen, zodat een vergelijking gemaakt kan worden met het gemiddelde over alle niet opgenomen vakken (zie voor de Resterende vakken ook Tabel 57 en Tabel 58 in bijlage E). Er zijn duidelijk verschillen tussen de onderwijstypen zichtbaar, waarbij het vwo voor alle avo-vakken (behalve Tekenen) het hoogste bevoegdheidspercentage laat zien. Het vmbo heeft met uitzondering van Frans en Tekenen een lager bevoegdheidspercentage dan havo en vwo. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een lager dan gemiddeld percentage bevoegd gegeven lesuren.

Tabel 12: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2024

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	84,7%	87,8%	91,4%	85,1%	87,5%
Beeldende vorming	87,5%	94,5%	95,5%	90,1%	91,0%
Biologie	88,0%	91,0%	93,6%	86,1%	89,5%
Duits	87,1%	90,1%	92,8%	87,1%	89,6%
Economie	85,0%	85,4%	90,7%	83,3%	86,3%
Engels	84,4%	88,1%	92,6%	85,1%	87,2%
Frans	91,8%	90,1%	92,7%	88,4%	90,8%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	90,8%	91,0%	94,7%	90,3%	91,9%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			93,9%	83,6%	93,4%
Lichamelijke opvoeding	96,2%	97,8%	98,1%	97,0%	97,0%
Maatschappijleer	73,0%	78,5%	83,9%	76,8%	75,9%
Muziek	90,3%	93,7%	95,6%	93,5%	93,4%
Natuurkunde	74,9%	85,5%	89,7%	77,8%	85,2%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	78,6%	78,7%	85,2%	77,2%	79,0%
Nederlands	80,3%	85,9%	89,5%	79,3%	83,3%
Scheikunde	85,8%	87,0%	91,1%	79,4%	88,4%
Techniek	67,8%	71,0%	78,0%	74,2%	70,2%
Tekenen	95,8%	94,1%	95,7%	92,5%	94,7%
Wiskunde	78,6%	83,7%	90,2%	82,2%	83,3%
Resterende vakken	75,3%	86,7%	88,0%	79,4%	79,3%
Totaal	82,1%	88,0%	91,8%	85,4%	86,2%

Bekijken we de percentages benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (Tabel 13, respectievelijk Tabel 14) dan zien we bij vrijwel alle avo-vakken de laagste benoembaarheidspercentages bij het vwo, terwijl het vmbo, op Tekenen en Scheikunde na, de hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren laat zien. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een hoger dan gemiddeld percentage benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren.

Tabel 13: Percentage benoembaar gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2024

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	10,7%	9,9%	6,9%	11,3%	9,5%
Beeldende vorming	8,3%	3,9%	3,2%	5,7%	5,8%
Biologie	7,8%	7,4%	5,0%	9,7%	7,4%
Duits	7,3%	7,8%	5,6%	8,9%	7,1%
Economie	10,3%	12,2%	7,1%	11,6%	10,1%
Engels	9,8%	9,7%	5,3%	10,4%	8,8%
Frans	4,8%	7,4%	5,5%	7,3%	6,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	6,5%	7,0%	4,0%	7,4%	6,1%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			4,4%	12,0%	4,7%
Lichamelijke opvoeding	2,5%	1,7%	1,6%	2,0%	2,1%
Maatschappijleer	18,7%	17,3%	12,7%	21,5%	17,6%
Muziek	5,9%	3,7%	3,1%	4,2%	4,2%
Natuurkunde	17,3%	11,1%	8,3%	14,6%	11,1%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	13,2%	14,8%	10,1%	16,4%	13,5%
Nederlands	12,9%	11,2%	8,2%	14,1%	11,7%
Scheikunde	12,4%	10,8%	7,3%	16,0%	9,5%
Techniek	19,2%	18,8%	16,4%	13,9%	17,9%
Tekenen	2,9%	4,2%	3,1%	4,5%	3,6%
Wiskunde	13,7%	13,4%	7,7%	12,2%	11,8%
Resterende vakken	15,6%	10,1%	9,1%	15,0%	13,8%
Totaal	11,5%	9,5%	6,3%	10,1%	9,6%

Tabel 14: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2024

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	4,6%	2,2%	1,7%	3,7%	3,0%
Beeldende vorming	4,2%	1,6%	1,3%	4,2%	3,1%
Biologie	4,2%	1,6%	1,4%	4,2%	3,1%
Duits	5,7%	2,2%	1,5%	4,0%	3,3%
Economie	4,7%	2,4%	2,2%	5,0%	3,6%
Engels	5,8%	2,2%	2,1%	4,6%	4,0%
Frans	3,4%	2,5%	1,8%	4,3%	2,8%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,7%	1,9%	1,3%	2,3%	2,0%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			1,7%	4,3%	1,9%
Lichamelijke opvoeding	1,3%	0,5%	0,3%	1,1%	0,9%
Maatschappijleer	8,3%	4,2%	3,5%	1,6%	6,5%
Muziek	3,8%	2,6%	1,4%	2,3%	2,4%
Natuurkunde	7,7%	3,4%	2,0%	7,6%	3,8%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	8,2%	6,5%	4,7%	6,4%	7,6%
Nederlands	6,8%	2,9%	2,3%	6,6%	5,0%
Scheikunde	1,8%	2,2%	1,6%	4,6%	2,1%
Techniek	13,0%	10,2%	5,7%	12,0%	12,0%
Tekenen	1,3%	1,6%	1,2%	3,0%	1,7%
Wiskunde	7,7%	2,9%	2,0%	5,6%	4,9%
Resterende vakken	9,0%	3,2%	3,0%	5,6%	6,9%
Totaal	6,4%	2,5%	1,9%	4,5%	4,2%

4.7 Pabo

Het aantal leraren in het vo met alleen een pabo-opleiding (met eventueel een aanvullende opleiding Master Educational Needs (EN)) is beperkt. In totaal worden ruim 32.000 lesuren oftewel 2,8% van het totaal aantal lesuren door deze personen gegeven. Pabo'ers zijn behoudens het praktijkonderwijs en een aantal specifieke situaties in het vmbo niet bevoegd les te geven in het vo, zie ook Tabel 62 onder punt 9. In deze paragraaf gaan we dieper in op deze groep leraren die in het vo werkzaam is.

We baseren ons op verschillende bronnen op grond waarvan we kunnen vaststellen of iemand over een pabo-diploma beschikt: een pabo-diploma in ROD HO zonder een ander diploma hbo/wo, een bevoegdheidscategorie in het IPTO-onderzoek 'bevoegd op grond van pabo-diploma' en degenen waarvoor pabo is ingevuld bij de vraag naar de hoogste (onderwijs)opleiding. De inschatting is dat we op die manier van vrijwel alle relevante personen weten of men alleen een pabo-diploma heeft of niet. Het gaat om 2.220 personen waarvan 301 een pabo-diploma plus een diploma Master Educational Needs bezitten. Onder deze groep kunnen overigens wel pabo-gediplomeerden zijn die, op grond van het certificaat groepsleerkracht vmbo bb/kb of een zij-instroomgetuigschrift, per februari 2019 wel bevoegd zijn voor het onderwijs dat ze geven. In onderstaande tabellen zijn ook gegevens over aantallen personen opgenomen. Daar kunnen dubbeltellingen ontstaan. Een persoon kan bijvoorbeeld zowel op vmbo-b als vmbo-k lesgeven. Optellen van de aantallen personen is dan niet zinvol.

We presenteren een aantal tabellen betreffende het aantal lesuren naar onderwijstype, leerjaar en avo-vak. In het geval van onderwijstype wordt daarbij ook afzonderlijk ingegaan op het vak Nederlands. Het gaat steeds om het vo exclusief pro en isk. Aantallen lesuren naar onderwijstype staan weergegeven in Tabel 15.

Tabel 15: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2024, voor **alle vakken samen**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	2 929	9,0%	417
	vmbo-k	2 398	7,4%	387
	vmbo-g	651	2,0%	125
	vmbo-t	2 049	6,3%	297
	vmbo combinatie leerwegen	9 353	28,7%	1 009
	totaal vmbo onderbouw	17 379	53,4%	
bovenbouw	vmbo-b	2 049	6,3%	391
	vmbo-k	2 033	6,2%	361
	vmbo-g	568	1,7%	110
	vmbo-t	1 614	5,0%	262
	vmbo combinatie leerwegen	2 004	6,2%	335
	totaal vmbo bovenbouw	8 268	25,4%	
	havo/vwo	4 126	12,7%	471
	Overige	2 788	8,6%	433
totaal		32 561	100,0%	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen. Hierdoor is optellen van de aantallen personen niet zinvol.

De lesuren van personen met een pabo-diploma vinden grotendeels plaats in de vmbo onderbouw (53,4%) en vmbo bovenbouw (25,4%), maar ook havo/vwo is vertegenwoordigd met 12,7%. In totaal gaat het zoals al eerder aangegeven om ruim 32.000 lesuren oftewel 2,8% van het totaal aantal lesuren.

In Tabel 16 beperken we ons tot alleen het vak Nederlands. Het beeld blijft daarbij hetzelfde, al is sprake van geringe verschuivingen en uiteraard lagere aantallen.

Tabel 16: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2024, **alleen Nederlands**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	914	7,6%	209
	vmbo-k	893	7,4%	178
	vmbo-g	257	2,1%	53
	vmbo-t	719	6,0%	137
	vmbo combinatie leerwegen	2 819	23,4%	464
	totaal vmbo onderbouw	5 602	46,5%	
bovenbouw	vmbo-b	946	7,9%	188
	vmbo-k	918	7,6%	175
	vmbo-g	259	2,2%	52
	vmbo-t	807	6,7%	127
	vmbo combinatie leerwegen	636	5,3%	108
	totaal vmbo bovenbouw	3 567	29,6%	
	havo/vwo	1 887	15,7%	221
	overige	992	8,2%	168
totaal		12 049	100,0%	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

Omdat degenen met een pabo-opleiding vooral in de onderbouw van het vmbo lesgeven zijn daarmee logischerwijs de eerste twee leerjaren het sterkst vertegenwoordigd (met een aandeel van 67%), zie Tabel 17.

Tabel 17: Percentage lesuren naar leerjaar gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, 2024

onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
leerjaar 1	11 890	36,5%	1 508
leerjaar 2	9 860	30,3%	1 416
leerjaar 3	5 285	16,2%	935
leerjaar 4	3 815	11,7%	656
leerjaar 5	125	0,4%	32
leerjaar 6	49	0,1%	14
combinatie onderbouw	696	2,1%	168
combinatie bovenbouw	367	1,1%	98
combinatie onderbouw/bovenbouw	475	1,5%	104
totaal	32 561	100,0%	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

De vakken Nederlands, Wiskunde, Engels en Rekenen zijn het sterkst vertegenwoordigd, zie Tabel 18. Ten opzichte van het landelijke beeld is vooral Nederlands, maar ook Wiskunde, daarbij bovendien sterk oververtegenwoordigd (vergelijk Tabel 6).

Tabel 18: Percentage lesuren naar avo-vak en Rekenen gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, 2024

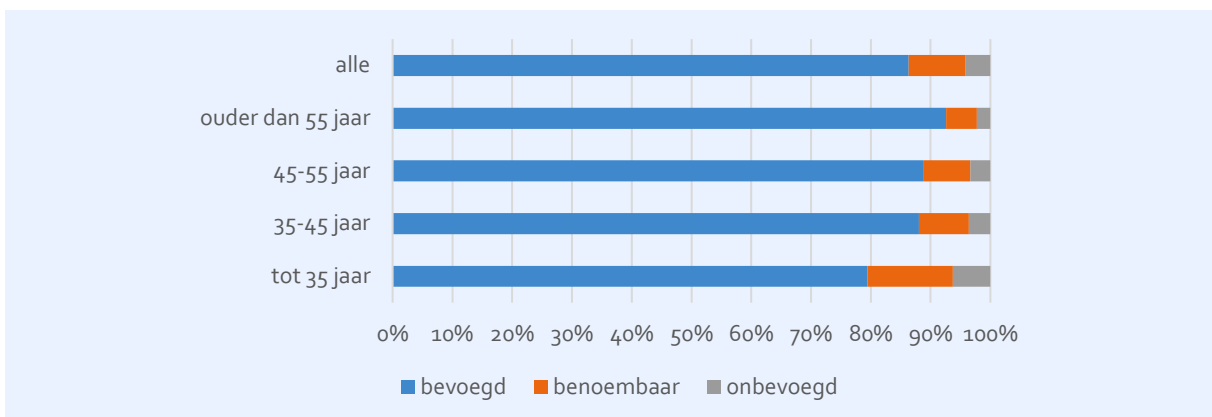
vak	lesuren	% lesuren	personen*
Aardrijkskunde	423	1,3%	77
Beeldende vorming	185	0,6%	34
Biologie	583	1,8%	100
Duits	217	0,7%	38
Economie	219	0,7%	48
Engels	1 228	3,8%	165
Frans	54	0,2%	6
Geschiedenis (en staatsinrichting)	268	0,8%	61
Godsdienst/levensbeschouwing	331	1,0%	74
Lichamelijke opvoeding	190	0,6%	24
Maatschappijleer	438	1,3%	79
Muziek	136	0,4%	20
Natuurkunde	83	0,3%	12
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	230	0,7%	42
Nederlands	12 049	37,0%	1 165
Scheikunde	13	0,0%	2
Techniek	157	0,5%	23
Tekenen	58	0,2%	10
Wiskunde	5 847	18,0%	610
Rekenen	1 114	3,4%	340
Resterende vakken	8 740	26,8%	1 815
Totaal	32 561	100,0%	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

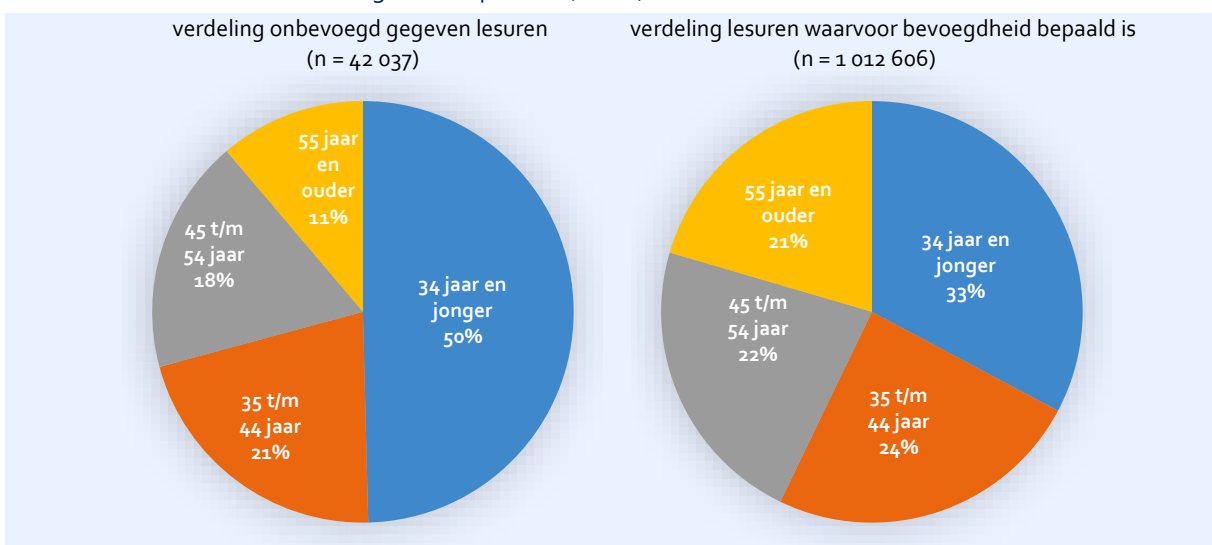
4.8 Leeftijd

Het percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 24 (zie voor de cijfers Tabel 48 in bijlage A). Het is duidelijk te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren toeneemt met leeftijd. Voor het percentage onbevoegd en benoembaar gegeven lesuren geldt het omgekeerde. Dat jongeren relatief vaker in opleiding zijn is niet verrassend, maar ook voor de overige leeftijdsgroepen is de categorie benoembaar zeker niet verwaarloosbaar. De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 25. Hieruit blijkt dat de helft van de onbevoegd gegeven lesuren gegeven wordt door personen tot 35 jaar, terwijl een derde van de lesuren (bevoegd, benoembaar of onbevoegd) gegeven wordt door personen in deze leeftijds-categorie. Voor een overzicht van bevoegdheid naar leeftijd én avo-vak, zie Tabel 49 in de bijlagen.

Figuur 24: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie, 2024

Figuur 25: Verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren (links) naar leeftijdscategorie en ter vergelijking de verdeling van de lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is (rechts), 2024

4.9 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon

De vraag of de onbevoegd gegeven lesuren gegeven worden door een groot aantal personen en of dit om veel of weinig uren per persoon gaat is te beantwoorden aan de hand van Tabel 19. In Tabel 20 is bovendien onderscheid gemaakt naar leeftijdsklassen. Veruit de grootste groep is, zoals te verwachten, te vinden in de kolom nul uren onbevoegd in combinatie met meer dan tien uur bevoegd/benoembaar. De daarna grootste groep is nul uren onbevoegd en tussen de één en de tien uur bevoegd/benoembaar. 94,2% van de personen geeft dus uitsluitend bevoegd of benoembaar les (in de vorige meting was dit 94,0%). In de rijen met nul uur bevoegd/benoembaar zijn de personen te zien die uitsluitend onbevoegd lesgeven en dus geen enkel uur bevoegd/benoembaar. Dit komt vooral voor onder de groep jonger dan 35 jaar. 6,6% van hen geeft uitsluitend onbevoegd les. Onder de groep ouder dan 55 jaar is dit veel minder, namelijk 2,1%. Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven komen uiteraard ook voor. Zo is te zien dat onder de groep tot 35 jaar in totaal 2,1% zowel uren bevoegd als onbevoegd lesgeeft (de afgeronde som van de grijze cellen aldaar). Voor de oudste groep is dit 1,2% en over alle leeftijdsgroepen samen 1,6%.

In totaal gaat het om 3.033 personen (4,2%) die uitsluitend onbevoegd lesgeven. 68.378 personen (94,2%) geven bevoegd en/of benoembaar les en 1.190 personen (1,6%) onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar.

Tabel 19: Verdeling van onderwijsgegenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2024. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **alle leeftijden**

bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
	o	1-10	10+	
o		1,7%	2,5%	4,2%
1-10	24,6%	0,7%	0,2%	25,4%
10+	69,6%	0,8%*	0,0%	70,4%
totaal	94,2%	3,1%	2,7%	100,0%

*voorbeeld: 0,8% van de personen waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft meer dan 10 uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

Tabel 20: Verdeling van onderwijsgegenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2024. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **uitgesplitst naar leeftijdscategorie**

leeftijdscategorie	bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
		o	1-10	10+	
<35 jaar	o		2,7%	3,9%	6,6%
	1-10	22,0%	0,8%	0,2%	23,1%
	10+	69,3%	1,0%	0,0%	70,3%
	totaal	91,3%	4,5%	4,2%	100,0%
35 tot 45 jaar	o		1,3%*	2,1%	3,4%
	1-10	27,3%	0,6%	0,1%	28,1%
	10+	67,8%	0,7%	0,0%	68,5%
	totaal	95,2%	2,6%	2,2%	100,0%
45 tot 55 jaar	o		1,4%	1,9%	3,3%
	1-10	23,5%	0,5%	0,2%	24,2%
	10+	71,6%	0,8%	0,0%	72,5%
	totaal	95,1%	2,7%	2,1%	100,0%
>=55 jaar	o		0,9%	1,2%	2,1%
	1-10	25,6%	0,6%	0,1%	26,3%
	10+	71,1%	0,5%	0,0%	71,6%
	Totaal	96,7%	2,0%	1,3%	100,0%

*Voorbeeld: 1,3% van de personen in de leeftijdsgroep 45 tot 55 jaar waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft nul uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

4.10 Profiel onbevoegd lesgevende leraar

Voor lesuren die onbevoegd gegeven worden, is gekeken of de lesgevende een ander vak wel bevoegd of benoembaar geeft. Zo niet, dan is gevraagd wat de hoogst afgeronde opleiding van deze persoon is. De resultaten staan in Tabel 21 voor lesuren en Tabel 22 voor personen. In de tabel zijn dus alleen de personen en lesuren van personen opgenomen die onbevoegd lesgeven, maar men kan wel

een onderwijsbevoegdheid hebben, bijvoorbeeld voor een ander vak. Zoals in paragraaf 4.9 beschreven, geven 3.033 personen uitsluitend onbevoegd les en 1.190 personen onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar. Van deze ruim 4.000 personen is de hoogste afgeronde opleiding vastgesteld. Tabel 21 toont de hoogst afgeronde opleiding op basis van de lesuren van deze personen. Een groot deel van de onbevoegd gegeven lesuren wordt gegeven door personen die wel een onderwijs-gerelateerde opleiding hebben afgerond. Op basis van personen (Tabel 22) ligt dit nog hoger, aangezien leraren die onbevoegd lesgeven dit vaak maar een beperkt deel van hun tijd doen. In de categorie Anders bevinden zich veel personen die nog een opleiding aan het volgen zijn.

Vergelijking met eerdere metingen laat zien dat zowel het percentage lesuren als het percentage personen dat onbevoegd lesgeeft met een eerste- of tweedegraads lerarenopleiding over de tijd gestaag is gedaald.²⁰ Een MBO-4 achtergrond bij onbevoegd gegeven lesuren is daarentegen gestegen.²¹

Tabel 21: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2024, **percentage op basis van lesuren**

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	17,8%	31,9%	29,2%	19,9%	21,1%
Pabo	5,7%	2,6%	2,3%	5,9%	5,0%
Een ander hbo of wo getuigschrift	17,6%	22,5%	25,0%	24,1%	20,0%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,1%				0,1%
Een getuigschrift van vóór 2006 op grond waarvan een (ander) vak gegeven mag worden	0,1%				0,1%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	1,6%		0,0%	0,8%	1,1%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	20,3%	5,1%	4,1%	8,2%	14,8%
Anders	36,8%	37,9%	39,4%	41,1%	37,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	25 969	4 909	4 884	6 794	42 558

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

Tabel 22: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2024, **percentage op basis van personen**

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	32,7%	47,2%	46,4%	40,9%	34,9%
Pabo	4,8%	2,5%	1,6%	3,5%	4,1%
Een ander hbo of wo getuigschrift	15,0%	17,2%	17,7%	16,8%	16,7%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,1%				0,0%
Een getuigschrift van vóór 2006 op grond waarvan een (ander) vak gegeven mag worden	0,1%				0,0%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	1,3%		0,1%	0,6%	1,0%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	15,7%	4,7%	3,8%	7,3%	12,6%
Anders	30,4%	28,4%	30,4%	30,9%	30,6%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal personen	2 996	1 301	1 233	1 585	4 223

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

²⁰ Van 31,0% van de lesuren in 2019 naar 21,1% in 2024 en 46,7% van de personen in 2019 naar 34,9% in 2024.

²¹ Van 7,7% van de lesuren in 2019 naar 14,8% in 2024 en 6,3% van de personen in 2019 naar 12,6% in 2024.

4.11 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid bepaald is

Als een persoon een vak geeft die buiten beschouwing blijft bij de bevoegdheidspercentages (zoals mentorles, zie Tabel 3), is gekeken of deze persoon daarnaast een ander vak geeft waarvoor wel een bevoegdheid is vastgesteld. Zo ja, en is deze persoon daarvoor bevoegd of benoembaar, dan is niet doorgevraagd. In andere gevallen is aan de school gevraagd om nadere informatie over de hoogst afgeronde opleiding van de betreffende persoon te geven. Het resultaat is voor een selectie van deze vakken in Tabel 23 opgenomen. Bij veruit de meeste lesuren is sprake van één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid. In 87% van de lesuren is men bevoegd (of benoembaar) voor een ander vak. Op het vmbo en bij gecombineerde onderwijstypen is relatief wat vaker sprake van een MBO-4 of pabo-opleiding.

Tabel 23: Profiel leraren Praktische sectororiëntatie, Begeleidingsuren/Counselinguren, Keuzewerktijd en Mentorles, 2024, percentage op basis van lesuren

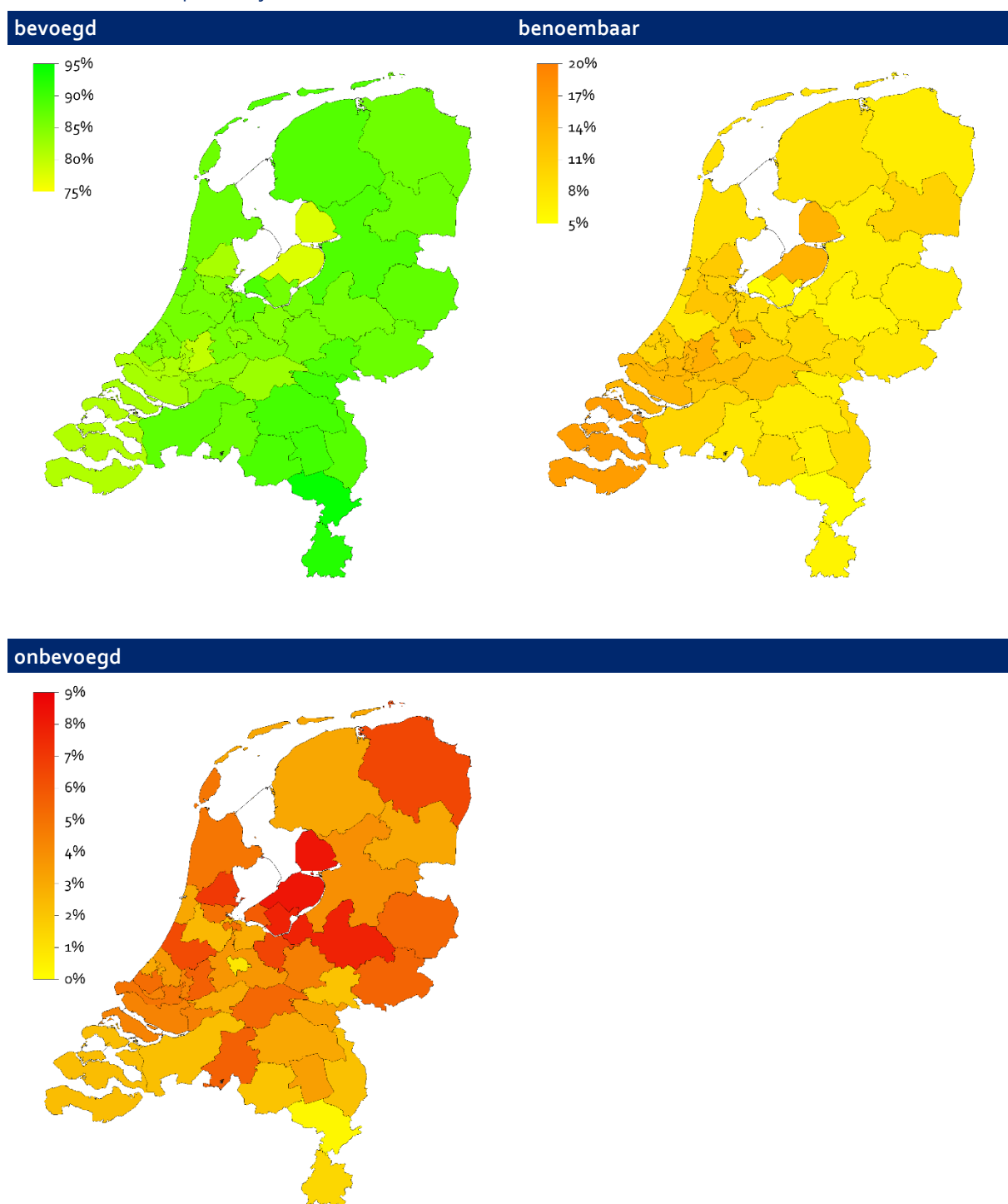
profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	85,7%	94,6%	95,2%	79,7%	86,8%
Pabo	1,3%	0,4%	0,5%	0,9%	1,0%
Een ander hbo of wo getuigschrift	2,0%	1,4%	1,2%	3,3%	2,1%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Een getuigschrift van voor 2006 op grond waarvan een ander vak gegeven mag worden	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	0,7%	0,0%	0,0%	0,1%	0,4%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	6,3%	1,4%	1,2%	8,5%	5,4%
Anders	4,0%	2,3%	1,8%	7,4%	4,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	44 905	13 102	16 143	26 537	100 687

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

4.12 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio

De uitkomsten naar arbeidsmarktregio worden getoond in Figuur 26 (zie voor detailcijfers Tabel 50 in bijlage A). Er zijn duidelijke regionale verschillen. Relatief hoge bevoegdheidspercentages (meer dan 90%) zijn te vinden in Midden-Limburg en Zuid-Limburg. Het laagst is dit in Flevoland (77,7%) en Midden-Holland (79,8%). Relatief hoge percentages onbevoegd gegeven lesuren (meer dan 7%) zijn te vinden in Flevoland en Veluwe Stedendriehoek. Relatief de laagste onbevoegdheidspercentages (minder dan 2%) vinden we in Stad Utrecht, Midden-Limburg en Zuid-Limburg.

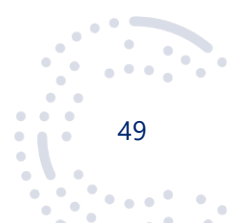
Figuur 26: Regionale verdeling van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (schalen verschillen per kaartje), 2024

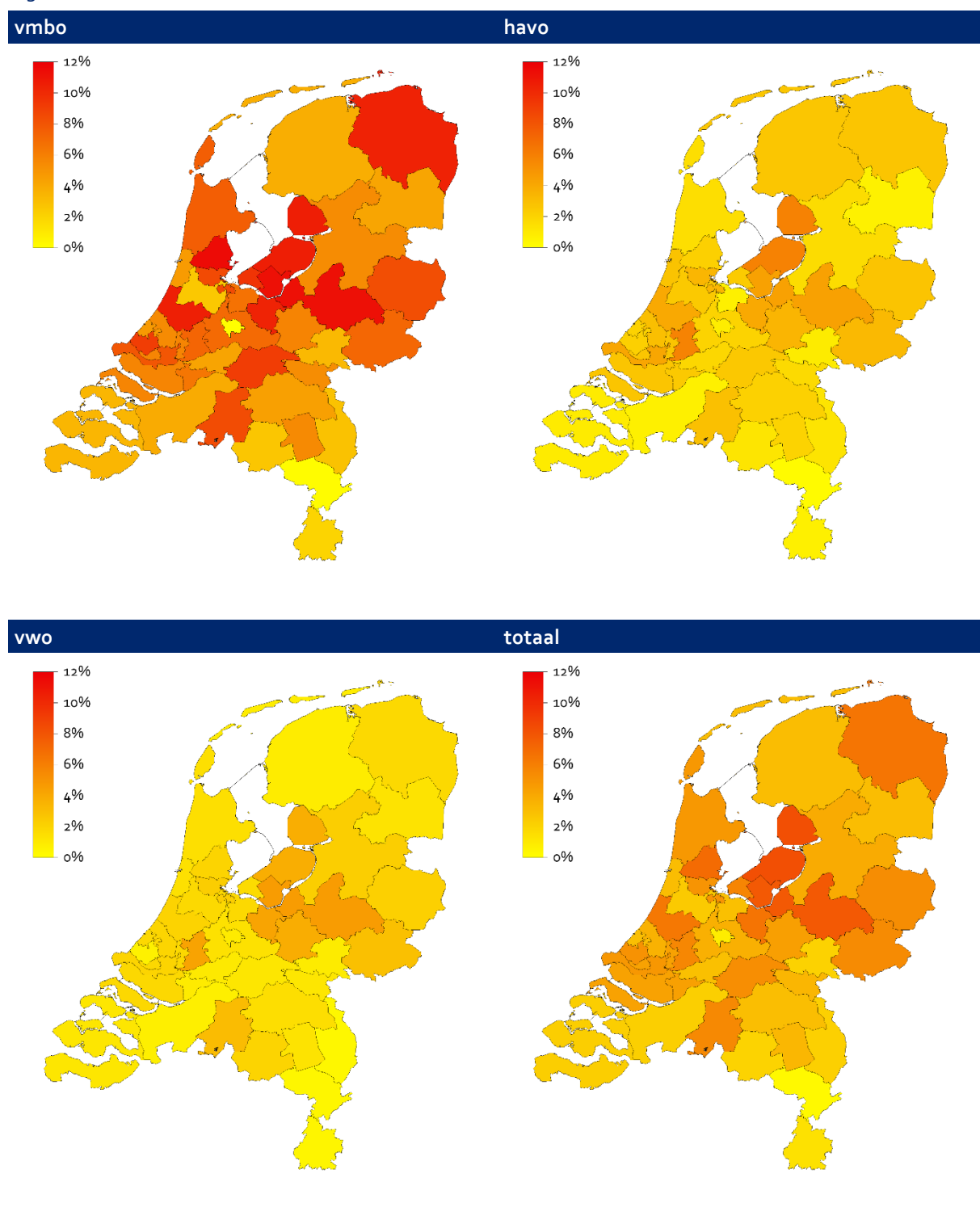
De (on)bevoegdheidspercentages variëren dus per regio, maar voor de aandelen van de verschillende onderwijstypen geldt dat ook (zie paragraaf 3.7). Omdat de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype variëren is het dus zuiverder om de opsplitsing naar onderwijstype te maken bij regionale verschillen van (on)bevoegdheid. We beperken ons hierbij tot de onbevoegdheidspercentages, zie Figuur 27 (en Tabel 36 in bijlage A voor detailcijfers). De schaal met betrekking tot de onbevoegdheidspercentages is hier voor alle onderwijstypen gelijk gekozen. Op die manier zijn de onderwijstypen in

Figuur 27 goed vergelijkbaar. Allereerst wordt uit de figuur nog een keer zichtbaar dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen.

De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo ($> 10\%$) doen zich voor in Zaanstreek/Waterland, Veluwe Stedendriehoek, Flevoland, Holland Rijnland, Groningen en Amersfoort. In Midden-Limburg en Stad Utrecht is het percentage onbevoegd gegeven lesuren in het vmbo laag ($< 1,0\%$). Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages ($> 5\%$) in Flevoland en Midden-Holland. In het vwo hebben Veluwe Stedendriehoek, Midden-Holland en Amersfoort de hoogste onbevoegdheidspercentages (tussen 4 en 5%).

Figuur 27: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2024

5 Resultaten pro en isk

Ook in IPTO-2024 zijn gegevens verzameld omtrent het praktijkonderwijs (pro) en de eerste opvang anderstaligen. Bij de eerste opvang anderstaligen maken we onderscheid tussen de reguliere isk en de tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen (tnv). Een isk is het reguliere nieuwkomersonderwijs met een volledig curriculum van het onderwijs aan nieuwkomers. Leerlingen zitten hier doorgaans 2 jaar op en stromen dan door naar het reguliere (NL) onderwijs. De tnv is een tijdelijke noodmaatregel, waar leerlingen maar een korte periode les krijgen, omdat in het bestaande nieuwkomersonderwijs geen plek is. Schoolbesturen mogen hierbij afwijken van reguliere regels rondom onderwijsprogramma, onderwijstijd en onderwijspersoneel. De meting van IPTO-2024 betreft 5 tnv's. Vanwege het tijdelijke karakter worden er in dit rapport geen cijfers van tnv gepresenteerd. We behandelen de resultaten van het pro en de isk in respectievelijk paragraaf 5.1 en 5.2.

5.1 Resultaten pro

Op basis van IPTO blijken er 182 vestigingen te zijn die (ook) pro aanbieden. Het betreft scholen waar alleen pro gegeven wordt of pro in combinatie met andere onderwijstypen. De resultaten in deze paragraaf hebben betrekking op lesuren praktijkonderwijs. Vanwege het afwijkend karakter van het pro, onder meer qua vakken en bevoegdheidseisen, is dit hoofdstuk minder gedetailleerd en afwijkend van opzet dan bij vmbo/havo/vwo. In het praktijkonderwijs worden iets meer lesuren gegeven door vrouwen dan door mannen, zie Tabel 24. De meeste lesuren worden gegeven door de leeftijdsgroep 35-55 jaar, zie Tabel 25.

Tabel 24: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar geslacht, 2024

geslacht	lesuren	%
man	30 179	46,5%
vrouw	34 677	53,5%
totaal	64 856	100,0%

* Voor 38 lesuren is het geslacht van de leraar onbekend

Tabel 25: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar leeftijdscategorie, 2024

leeftijdscategorie	lesuren	%
-35	13 555	21,0%
35-45	18 851	29,2%
45-55	17 697	27,4%
55+	14 562	22,5%
totaal*	64 666	100,0%

* Voor 228 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend

Er is in overleg met de Sectorraad Praktijkonderwijs een aantal domeinen vastgesteld waarbinnen vakken kunnen worden ingedeeld. Een nadere toelichting op deze indeling is gegeven in Tabel 26. Indien sprake is van het domein 'Overige vakken' wordt aan de school om een toelichting gevraagd.

Tabel 26: Toelichting op de pro domeinen

domein	vakgebied/leerlijn
Wonen	Persoonlijke verzorging en zelfstandig wonen
Werken	Logistiek Techniek (proces-, installatie-, constructie-) Dienstverlening & Zorg Plant of (groene) leefomgeving Bouwen/wonen/onderhoud Verkoop/retail Horeca/voeding(-s industrie)
Vrije Tijd	Sport Kunst en Cultuur
Burgerschap	Mens en Maatschappij Communicatieve en sociale vaardigheden
Avo-vakken	Nederlands en Rekenen Engels
ICT/digitale geletterdheid	ICT vaardigheden
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	Stagevoorbereiding/arbeidsstraining Stage uitvoering Arbeids-/beroeporiëntatie
Leerlingbegeleiding	Coaching/begeleidingsuren Studievaardigheden
Keuzewerktijd	Keuzewerktijd
Overige vakken	Lesuren die niet in een van de voorgaande domeinen ingedeeld kunnen worden

De aantallen lesuren per domein zijn weergegeven in Tabel 27. Uit de tabel blijkt dat de (veruit) grootste twee domeinen de domeinen Werken en avo-vakken zijn, met resp. bijna 18.000 en 21.000 lesuren per week. Het kleinst met minder dan 2.000 lesuren per week, zijn de domeinen ICT/digitale geletterdheid, keuzewerktijd en Overige vakken.

Tabel 27: Lesuren naar domein waarbinnen vakken vallen in het praktijkonderwijs, 2024

domein	lesuren	%
Wonen	2 986	4,6%
Werken	17 673	27,2%
Vrije Tijd	6 998	10,8%
Burgerschap	2 674	4,1%
Avo-vakken	20 523	31,6%
ICT/digitale geletterdheid	911	1,4%
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	5 244	8,1%
Leerlingbegeleiding	5 070	7,8%
Keuzewerktijd	1 692	2,6%
Overige vakken	1 124	1,7%
totaal	64 894	100,0%

Voor wat betreft de functie van de personen die voor de klas staan is van een relatief groot deel van de lesuren (10,6%) geen informatie beschikbaar.²² Indien de functie wel bekend is betreft het vrijwel altijd

²² Omdat de gegevens niet aan het DUO formatiebestand gekoppeld kunnen worden.

onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel, zie Tabel 28. In het pro is niet naar bevoegdheidsinformatie gevraagd.

Tabel 28: Lesuren naar functie in het praktijkonderwijs, 2024

functie	lesuren	%
Onbekend	6 908	10,6%
Directie	52	0,1%
Onderwijzend personeel	46 501	71,7%
Leraar in opleiding	112	0,2%
Onderwijsassistent	216	0,3%
Stagiaire	13	0,0%
OOP	9 716	15,0%
Uitzendkracht/gedetacheerde	184	0,3%
OBP	1 116	1,7%
Overig	77	0,1%
totaal	64 894	100,0%

5.2 Resultaten isk

De reguliere isk's betreffen ongeveer 120 vestigingen. In de isk wordt bijna 70% van de lesuren door een vrouw gegeven, zie Tabel 29. In de verdeling van lesuren over leeftijd zien we de meeste personen in de groep 55+, zie Tabel 30. In de isk zien we in de afgelopen jaren een toename van het aantal lesuren, van bijna 15.000 lesuren in 2019, 18.000 in 2021, 28.000 in 2022 naar ruim 37.000 in 2023 en 2024.

Tabel 29: Aantal lesuren in de isk en verdeling naar geslacht, 2024

geslacht	%
man	31,8%
vrouw	68,2%
totaal	100,0%
lesuren*	37 627

*Voor 13 lesuren is het geslacht van de leraar onbekend.

Tabel 30: Verdeling van de gegeven lesuren in de isk over leeftijdscategorieën, 2024

leeftijdscategorie	%
-35	23,4%
35-45	21,7%
45-55	25,5%
55+	29,3%
totaal	100,0%
lesuren*	36 807

*Voor 833 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend.

Met 17.923 lesuren is Nederlands/NT2 (Nederlands als tweede taal) het grootste vak in de isk, met een aandeel van 47,6%. Het vak Nederlands/NT2 neemt dus bijna de helft van de lesuren in de isk voor zijn rekening. De andere vakken met een aandeel groter dan 5,0% op het totaal aantal lesuren zijn Lichamelijke opvoeding (7,0%) en Rekenen (6,6%). Het aandeel Wiskunde en Engels blijft onder de 5,0%.

De meeste lesuren in de isk worden bevoegd²³ gegeven (zie Tabel 31), maar het percentage onbevoegd gegeven lesuren ligt met 7,1% wel duidelijk hoger dan in de rest van het vo.

Tabel 31: Bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren in de isk, 2024

	%
bevoegd	78,3%
benoembaar	14,6%
onbevoegd	7,1%
totaal	100,0%
lesuren	13 646

Voor alle personen die het vak NT2²⁴ geven, is gevraagd of men beschikt over een NT2 aantekening behaald bij een post hbo opleiding en of men bevoegd/benoembaar is voor het vak Nederlands. In de reguliere isk heeft NT2 een omvang van 17.923 lesuren. 30% van deze lesuren wordt gegeven door iemand met een NT2 aantekening bij post hbo opleiding en die tevens bevoegd of benoembaar is voor het vak Nederlands, 18% van de lesuren door iemand met wel een NT2 aantekening maar onbevoegd voor het vak Nederlands, 30% door iemand zonder NT2 aantekening, maar wel bevoegd of benoembaar voor het vak Nederlands en 22% door iemand zonder NT2 aantekening en onbevoegd voor het vak Nederlands. In totaal wordt in de reguliere isk 47,3% van de lesuren NT2 gegeven door iemand met een dergelijke NT2 aantekening.

²³ Er is naar de tweedegraads bevoegdheid van het desbetreffende vak gevraagd en niet naar een bevoegdheid specifiek voor isk. Voor Nederlands/Nederlands als tweede taal (NT2) is gevraagd of men beschikt over een NT2 aantekening behaald bij een post hbo opleiding en of men bevoegd/benoembaar is voor het vak Nederlands. Een dergelijke NT2 aantekening is overigens niet de enige mogelijkheid om een bevoegdheid voor NT2 te verkrijgen.

²⁴ Het onderscheid tussen de vakken Nederlands en NT2 is niet altijd te maken op basis van de vakcodes in een rooster. Volgens de vakcode in het rooster kan het vak Nederlands zowel in de isk als op een ander onderwijstype gegeven worden. In de IPTO-metingen tot en met 2022 werd dit dan als Nederlands gezien (ook in de isk) en werd er doorgevraagd naar de bevoegdheid voor Nederlands in plaats van wel of geen NT2 aantekening. In IPTO-2023 werd Nederlands in de isk als NT2 beschouwd en werd er niet gevraagd of men een bevoegdheid voor Nederlands heeft, maar wel of men over een NT2 aantekening beschikt. In IPTO-2024 is tevens gevraagd of men bevoegd of benoembaar is voor het vak Nederlands.

6 Discussie/nabeschouwing

Consistentie

Met het gereedkomen van de IPTO-2024 meting is sprake van een reeks onderling vergelijkbare bevoegdheidsmetingen over een periode van elf jaar (2014-2024). In elke meting in deze periode is sprake van dezelfde meetmethode. Bovendien is in die jaren de samenstelling van de vakken waarvoor bevoegdheden zijn bepaald redelijk constant gebleven. Alleen voor het vmbo is sprake van een uitzondering: het vmbo is in deze periode overgestapt naar profielen, met profiel- en keuzevakken en aangepaste bevoegdheidseisen. Dit heeft de ontwikkeling van bevoegdheden in het vmbo beïnvloed. De opgebouwde tijdreeks biedt uiterst waardevolle inzichten. Dit blijkt alleen al uit de trends die we in de percentages (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren kunnen waarnemen.

Trends

In de afgelopen elf jaren zijn de volgende trends waar te nemen (zie Figuur 13 tot en met Figuur 15):

- Het percentage benoembaar gegeven lesuren is de eerste drie jaar (tot en met 2016) hard gestegen, voor alle onderwijstypen. De jaren daarna is dit percentage voor het vo als geheel relatief stabiel gebleven, heeft een flinke sprong gemaakt in 2022 en fluctueert sindsdien op ongeveer hetzelfde niveau, met een percentage benoembaar gegeven lesuren van 9,6% in 2024. Deze ontwikkeling is in meer of mindere mate voor alle onderwijstypen waar te nemen.
- Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tot en met 2020 duidelijk gedaald, waarbij het onbevoegdheidspercentage steeds minder snel daalde. De daling van het onbevoegdheidspercentage is daarbij in 2021 tot stilstand gekomen op een niveau van 3,7% en is vanaf 2022 weer gestegen. Deze stijging zet echter niet door; in 2024 is het percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2023 met 0,2 procentpunt gedaald naar 4,2%. Deze ontwikkeling is voor alle onderwijstypen waar te nemen (behalve bij gecombineerde klassen waar het percentage wel is gestegen).
- De trend dat het percentage bevoegd gegeven lesuren sinds 2020 elk jaar iets afneemt, van 88,0% in 2020 naar 85,8% in 2023, zet niet door. In 2024 is het percentage weer iets gestegen naar 86,2%.

Op grond van deze ontwikkelingen concluderen we dat er vooral in de eerste jaren na 2014 vooruitgang is geboekt bij het oplossen van de (on)bevoegdheidsproblematiek. Gegeven de tekorten aan onderwijzend personeel zijn er echter grenzen aan de mogelijkheden om de percentages onbevoegd gegeven lesuren terug te dringen. Op grond van de historisch zichtbare trends lijken die grenzen, gezien de tekorten en geldende regelgeving, voor het onbevoegdheidspercentage in 2021 ongeveer te zijn bereikt.

Vergelijking met de tekortmeting in het vo

In 2024 is de tweede landelijke meting uitgevoerd om het tekort aan leraren in het vo in kaart te brengen (Adriaens, Feher, Elshout, & Elshout, 2024). Hierdoor kan voor dezelfde peildatum het

percentage onbevoegd gegeven lesuren worden vergeleken met het lerarentekort. We zien dat de tekortvakken ook de vakken zijn waar lessen relatief vaak onbevoegd worden gegeven, zoals Informatica, Techniek, NASK en de beroepsgerichte vmbo vakken. We zien wel een aantal uitzonderingen. Voor Nederlands worden er, gegeven de hoge tekorten, relatief weinig lessen onbevoegd gegeven (maar wel meer dan gemiddeld). Als een school tekorten ervaart, hoeven deze dus niet noodzakelijk met een onbevoegde te worden opgevuld. Tekorten kunnen ook bevoegd worden ingevuld. Voor Maatschappijleer worden, ondanks lagere tekorten, relatief veel lessen onbevoegd gegeven. Er spelen dus ook andere mechanismen dan tekorten alleen waardoor scholen on(der)bevoegden inzetten. Dat de problematiek complex is blijkt ook uit het onderzoek naar de tekortvakken (van den Berg, van der Aa, Wartenbergh-Cras, & Vrielink, 2021).

Verwachting voor de toekomst

De stijgende trend van de afgelopen jaren in het percentage onbevoegd gegeven lessen heeft zich in 2024 niet voortgezet. Dat is mede terug te zien in de netto doorstroom van benoembaar en onbevoegd gegeven lessen in 2023 naar bevoegd gegeven lessen in 2024 en dat deze doorstroom groter is dan in de vorige meting. Dit duidt op een gunstige ontwikkeling, zichtbaar in een gestegen bevoegdheidspercentage, terwijl het benoembaarheidspercentage op een relatief hoog niveau is gebleven. Tegelijkertijd blijven personen die een les onbevoegd gaven in 2023, dit in 2024 nog relatief vaak doen, wat aangeeft dat er nog ruimte is voor verdere verbetering.

Ondanks afnemende leerlingaantallen (en daarmee een afnemende werkgelegenheid) worden er tot minstens 2031 oplopende lerarentekorten in het voortgezet onderwijs verwacht (Adriaens & den Uijl, Arbeidsmarktramingen onderwijs 2025). Daarbij zijn verschillen te zien per vak. De volgende vakken worden als permanente tekortvakken aangemerkt: Nederlands, Duits, Frans, Informatica, Natuurkunde, Scheikunde, Wiskunde en Klassieke Talen. De vraag is of scholen deze vakken bevoegd of benoembaar kunnen blijven geven of dat het onbevoegdheidspercentage gaat oplopen. Een andere mogelijkheid is dat de vakken minder gegeven gaan worden. Dat is wellicht al het geval voor de vakken Duits en Frans, waar het aantal gegeven lesuren over de tijd flink gedaald is. Maar of dat komt omdat er minder leerlingen zijn, minder leerlingen interesse hebben in dit vak of dat scholen er voor kiezen om het vak minder te geven vanwege lerarentekorten is de vraag. Nader onderzoek zou hier meer inzicht in kunnen geven.

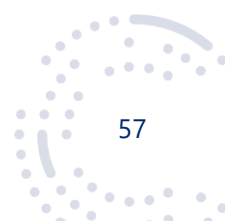
Referenties

Adriaens, H., & den Uijl, M. (sd). *Arbeidsmarktramingen onderwijs 2025*. Tilburg: Centerdata.

Adriaens, H., Feher, B., Elshout, S., & Elshout, M. (2024). *Personeelstekorten voortgezet onderwijs - peildatum 1 oktober 2024*. Tilburg: Centerdata.

Fontein, P., Prüfer, P., de Vos, K., & Vloet, A. (2016). *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014*. Tilburg: Centerdata.

van den Berg, D., van der Aa, R., Wartenbergh-Cras, F., & Vrielink, S. (2021). *Tekortvakken VO in beeld*. Tilburg: CAOP, Centerdata, MOOZ.

A Tabellen bij figuren

A.1 Samenvatting

Tabel 32 Ontwikkeling percentage bevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2014 t/m 2024

jaar	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
2014	84,9%	88,6%	93,0%	89,6%	88,2%
2015	85,0%	88,2%	92,4%	89,3%	87,9%
2016	83,2%	87,5%	92,1%	88,3%	86,8%
2017	83,2%	87,9%	92,6%	88,0%	87,2%
2018	83,8%	88,0%	92,6%	88,5%	87,6%
2019	84,0%	87,9%	92,3%	87,9%	87,5%
2020	84,6%	88,1%	92,7%	89,1%	88,0%
2021	84,3%	87,7%	92,3%	88,4%	87,6%
2022	82,9%	87,3%	91,4%	86,2%	86,4%
2023	81,6%	87,1%	91,5%	85,1%	85,8%
2024	82,1%	88,0%	91,8%	85,4%	86,2%

Tabel 33 Ontwikkeling percentage benoembaar gegeven lesuren naar onderwijstype, 2014 t/m 2024

jaar	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
2014	6,7%	7,9%	4,4%	5,3%	6,2%
2015	7,5%	8,5%	5,0%	5,6%	6,9%
2016	9,7%	9,4%	5,6%	6,9%	8,3%
2017	10,4%	9,2%	5,3%	7,7%	8,5%
2018	10,0%	9,4%	5,5%	7,6%	8,4%
2019	10,0%	9,4%	5,8%	7,9%	8,5%
2020	9,9%	9,4%	5,5%	7,4%	8,4%
2021	10,2%	9,8%	5,9%	8,2%	8,7%
2022	11,2%	10,1%	6,6%	9,8%	9,6%
2023	11,8%	10,1%	6,4%	10,5%	9,9%
2024	11,5%	9,5%	6,3%	10,1%	9,6%

Tabel 34 Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2014 t/m 2024

jaar	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
2014	8,4%	3,5%	2,6%	5,1%	5,6%
2015	7,5%	3,2%	2,6%	5,1%	5,1%
2016	7,2%	3,0%	2,3%	4,8%	4,8%
2017	6,4%	2,8%	2,1%	4,3%	4,3%
2018	6,2%	2,6%	2,0%	3,9%	4,1%
2019	6,0%	2,7%	1,9%	4,2%	4,0%
2020	5,5%	2,5%	1,8%	3,5%	3,7%
2021	5,6%	2,5%	1,8%	3,5%	3,7%
2022	6,0%	2,7%	2,0%	4,1%	4,0%
2023	6,6%	2,8%	2,1%	4,4%	4,4%
2024	6,4%	2,5%	1,9%	4,5%	4,2%

Tabel 35: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, 2024

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	87,5%	9,5%	3,0%	100,0%	44 049
Beeldende vorming	91,0%	5,8%	3,1%	100,0%	20 108
Biologie	89,5%	7,4%	3,1%	100,0%	58 776
Duits	89,6%	7,1%	3,3%	100,0%	44 681
Economie	86,3%	10,1%	3,6%	100,0%	42 720
Engels	87,2%	8,8%	4,0%	100,0%	106 088
Frans	90,8%	6,4%	2,8%	100,0%	38 678
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,9%	6,1%	2,0%	100,0%	49 474
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	93,4%	4,7%	1,9%	100,0%	13 780
Lichamelijke opvoeding	97,0%	2,1%	0,9%	100,0%	82 846
Maatschappijleer	75,9%	17,6%	6,5%	100,0%	19 725
Muziek	93,4%	4,2%	2,4%	100,0%	14 417
Natuurkunde	85,2%	11,1%	3,8%	100,0%	27 793
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	79,0%	13,5%	7,6%	100,0%	20 422
Nederlands	83,3%	11,7%	5,0%	100,0%	113 009
Scheikunde	88,4%	9,5%	2,1%	100,0%	22 545
Techniek	70,2%	17,9%	12,0%	100,0%	10 194
Tekenen	94,7%	3,6%	1,7%	100,0%	10 249
Wiskunde	83,3%	11,8%	4,9%	100,0%	120 706
Resterende vakken	79,3%	13,8%	6,9%	100,0%	156 320
Totaal	86,2%	9,6%	4,2%	100,0%	1 016 581
Lesuren	876 472	97 551	42 558		

Tabel 36: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype en arbeidsmarktregio, 2024

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Groningen	10,4%	2,7%	1,8%	7,4%	6,5%
Friesland	3,8%	2,7%	0,9%	4,1%	3,1%
Drenthe	4,3%	0,7%	1,3%	3,5%	3,1%
Regio Zwolle	5,4%	1,6%	2,3%	4,2%	3,9%
Twente	8,3%	2,8%	2,2%	4,3%	5,4%
Noord-Holland-Noord	7,6%	1,6%	1,5%	5,9%	4,8%
Zaanstreek/Waterland	11,5%	2,2%	2,0%	4,9%	7,0%
Zuid-Kennemerland en IJmond	4,7%	2,8%	1,4%	4,1%	3,1%
Groot Amsterdam	2,6%	2,5%	1,8%	4,0%	2,5%
Gooi en Vechtstreek	6,6%	0,7%	1,8%	3,5%	3,0%
Amsterdam	8,5%	3,4%	2,3%	6,5%	5,0%
Flevoland	10,6%	5,9%	3,8%	7,9%	8,3%
Almere	9,5%	2,4%	1,7%	5,8%	5,7%
Veluwe Stedendriehoek	11,2%	4,4%	4,7%	8,4%	7,8%
FoodValley	5,8%	3,5%	3,9%	3,5%	4,5%
Amersfoort	10,4%	4,1%	4,3%	6,0%	6,6%
Midden-Utrecht	7,0%	2,1%	1,4%	3,7%	3,7%
Stad Utrecht	0,0%	0,8%	0,9%	1,8%	0,9%
Holland Rijnland	10,6%	4,0%	2,1%	8,3%	6,4%
Zuid-Holland Centraal	5,5%	3,0%	2,0%	3,4%	3,6%
Haaglanden	9,1%	2,2%	0,7%	4,0%	5,1%
Midden-Holland	7,3%	5,9%	4,3%	2,3%	5,6%
's-Gravenhage	4,7%	2,1%	1,8%	3,1%	3,0%
Rijnmond	5,8%	2,7%	1,8%	5,9%	4,4%
Drechtsteden	6,4%	2,6%	0,9%	6,8%	4,5%
Gorinchem	4,3%	1,9%	1,0%	2,3%	3,0%
Rotterdam	8,0%	4,2%	2,0%	2,6%	4,9%
Rivierenland	9,1%	2,6%	1,2%	3,8%	5,3%
Rijk van Nijmegen	5,4%	1,8%	1,2%	4,0%	3,4%
Midden-Gelderland	3,3%	1,0%	1,0%	2,9%	2,1%
Achterhoek	7,1%	3,3%	3,0%	5,9%	5,5%
Zeeland	3,4%	0,9%	1,2%	2,8%	2,3%
West-Brabant	4,0%	0,7%	0,8%	1,8%	2,2%
Midden-Brabant	8,4%	2,9%	3,2%	5,8%	5,6%
Noordoost-Brabant	4,5%	2,2%	1,6%	2,8%	3,1%
Zuidoost-Brabant	2,7%	1,2%	2,0%	1,6%	2,1%
Helmond-De Peel	5,5%	2,1%	1,3%	1,1%	3,4%
Noord-Limburg	2,9%	1,3%	0,4%	2,7%	2,2%
Midden-Limburg	0,1%	0,2%	0,4%	0,6%	0,3%
Zuid-Limburg	2,0%	0,7%	0,5%	2,2%	1,4%
Totaal	6,4%	2,5%	1,9%	4,5%	4,2%
Lesuren onbevoegd	25.970	4.909	4.885	6.795	42.558

A.2 Lesuren

Tabel 37: Ontwikkeling aandeel lesuren avo-vakken naar onderwijstype

vak	(2024-2023) / 2023			(2024-2015) / 2015		
	vmbo	havo	vwo	vmbo	havo	vwo
Aardrijkskunde	0,4%	1,0%	-0,4%	-0,9%	10,6%	2,6%
Beeldende vorming	-2,8%	0,2%	4,2%	12,3%	18,9%	30,0%
Biologie	0,3%	-0,6%	0,5%	15,1%	-1,9%	2,8%
Duits	-0,7%	-0,8%	-1,5%	-18,7%	-13,0%	-11,2%
Economie	0,9%	0,4%	-1,6%	0,0%	-0,7%	-5,5%
Engels	-0,8%	-0,3%	0,0%	-2,6%	-0,8%	-1,6%
Frans	-5,3%	-1,0%	0,6%	-40,3%	-15,2%	-7,9%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	-0,4%	1,1%	0,0%	5,1%	2,8%	-1,5%
Godsdienst/levensbeschouwing	-2,8%	-3,9%	-2,5%	-21,4%	-20,9%	-14,7%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			-2,5%			-10,2%
Lichamelijke opvoeding	1,6%	-0,2%	0,2%	3,2%	-1,6%	-0,2%
Maatschappijleer	2,0%	2,4%	4,6%	14,1%	6,6%	6,5%
Muziek	-8,7%	-3,2%	-0,1%	-26,7%	-15,5%	-5,7%
Natuurkunde	-3,8%	0,2%	0,5%	-11,8%	-6,2%	-0,3%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	-0,7%	4,4%	2,4%	-3,8%	-16,8%	-3,0%
Nederlands	-0,7%	-0,1%	-0,2%	-8,7%	-3,5%	-2,2%
Scheikunde	-2,4%	1,6%	1,8%	-4,3%	2,0%	3,5%
Techniek	1,1%	8,6%	3,8%	-46,3%	-41,2%	-46,9%
Tekenen	-3,1%	0,4%	-0,2%	-35,5%	-16,2%	-21,0%
Wiskunde	-1,5%	-0,4%	0,0%	-4,8%	0,8%	0,8%
Resterende vakken	1,0%	-0,1%	0,2%	11,6%	17,1%	15,8%

Tabel 38: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, 2024

vak	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Aardrijkskunde	4,0%	3,6%	3,7%
Beeldende vorming	0,8%	2,0%	1,7%
Biologie	5,0%	5,0%	5,0%
Duits	3,8%	3,8%	3,8%
Economie	5,4%	3,0%	3,6%
Engels	9,2%	8,9%	9,0%
Frans	3,4%	3,2%	3,3%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	5,2%	3,9%	4,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,1%	1,2%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	2,5%	0,7%	1,2%
Lichamelijke opvoeding	5,3%	7,6%	7,0%
Maatschappijleer	2,4%	1,4%	1,7%
Muziek	0,8%	1,4%	1,2%
Natuurkunde	4,4%	1,7%	2,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	2,3%	1,7%
Nederlands	9,3%	9,7%	9,6%
Scheikunde	4,8%	1,0%	1,9%

Techniek	0,0%	1,1%	0,9%
Tekenen	0,8%	0,9%	0,9%
Wiskunde	11,8%	9,7%	10,2%
Resterende vakken	19,9%	27,9%	25,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	292 782	888 141	1 180 922

Tabel 39: Percentage lesuren voor beroepsgerichte vakken en aantallen lesuren (vmbo), 2024

vak	percentage	lesuren
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9%	4 403
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	1,9%	9 356
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,0%	4 914
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	1,2%	5 655
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,6%	2 987
Maritiem en techniek, vmbo profielvak, profielmodule (MaT)	0,0%	143
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,3%	1 615
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1%	5 153
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4%	1 921
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,0%	9 829
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3%	1 647
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	1,1%	5 384
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4%	1 954
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8%	4 039
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4%	1 812
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Maritiem en techniek (MaT)	0,0%	128
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2%	848
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	0,4%	1 879
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	0,2%	732
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	1,0%	4 984
Resterende vakken	85,7%	414 572
Totaal	100,0%	483 954

Tabel 40: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2024

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	42,6%	24,2%	18,9%	14,3%	100,0%	43 997
Beeldende vorming	24,7%	22,4%	30,1%	22,9%	100,0%	20 050
Biologie	38,3%	25,8%	19,8%	16,1%	100,0%	58 548
Duits	24,9%	18,8%	28,3%	28,0%	100,0%	44 466
Economie	32,7%	25,7%	19,6%	22,0%	100,0%	42 624
Engels	39,5%	25,1%	19,6%	15,9%	100,0%	105 676
Frans	22,7%	19,2%	29,0%	29,1%	100,0%	38 650
Geschiedenis (en staatsinrichting)	38,0%	26,6%	20,3%	15,1%	100,0%	49 358
Godsdienst/levensbeschouwing	30,9%	25,5%	20,1%	23,5%	100,0%	13 731
Klassieke talen/klass. cult. vorming (KCV)	26,6%	24,5%	21,3%	27,6%	100,0%	13 791
Lichamelijke opvoeding	42,6%	30,4%	17,6%	9,4%	100,0%	82 698
Maatschappijleer	42,0%	28,1%	16,6%	13,3%	100,0%	19 719

Muziek	36,7%	21,6%	18,3%	23,4%	100,0%	14 375
Natuurkunde	27,9%	23,2%	24,2%	24,7%	100,0%	27 750
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	36,2%	21,5%	20,1%	22,2%	100,0%	20 333
Nederlands	29,4%	26,1%	22,5%	22,0%	100,0%	112 517
Scheikunde	30,5%	20,1%	24,7%	24,7%	100,0%	22 492
Techniek	16,1%	19,8%	31,0%	33,1%	100,0%	10 182
Tekenen	23,8%	25,1%	27,2%	24,0%	100,0%	10 259
Wiskunde	30,7%	20,5%	24,0%	24,7%	100,0%	120 223
Resterende vakken	31,7%	25,5%	23,0%	19,8%	100,0%	304 749
Totaal	33,1%	24,6%	22,3%	20,1%	100,0%	
Lesuren	389 572	288 919	261 746	235 951		1 176 188

Tabel 41: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2024

vak	-35	35-45	45-55	55+	lesuren
vmbo profielvak, profielmodule					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	17,1%	29,1%	25,0%	28,8%	4 381
Dienstverlening & producten (D&P)	26,4%	27,2%	25,6%	20,8%	9 354
Economie en ondernemen (E&O)	40,9%	24,4%	19,9%	14,7%	4 908
Groen	26,7%	22,0%	31,0%	20,3%	5 611
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	22,1%	28,4%	29,6%	19,9%	2 985
Maritiem en techniek (MaT)	8,9%	0,0%	58,8%	32,2%	135
Media, vormgeving en ICT (MVI)	36,3%	25,5%	19,8%	18,4%	1 615
Produceren, installeren en energie (PIE)	9,9%	17,8%	30,1%	42,3%	5 133
Mobiliteit en transport (M&T)	7,4%	27,2%	35,6%	29,8%	1 854
Zorg en welzijn (Z&W)	33,3%	24,8%	21,2%	20,7%	9 788
beroepsgericht keuzevak bij het profielvak					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	12,2%	31,8%	29,6%	26,4%	1 647
Dienstverlening & producten (D&P)	31,0%	23,7%	25,3%	20,0%	5 376
Economie en ondernemen (E&O)	31,0%	25,3%	22,9%	20,8%	1 940
Groen	26,4%	25,1%	25,7%	22,8%	4 008
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	20,0%	26,3%	31,6%	22,1%	1 794
Maritiem en techniek (MaT)	49,7%	0,0%	32,1%	18,2%	127
Media, vormgeving en ICT (MVI)	28,1%	26,4%	29,0%	16,5%	844
Produceren, installeren en energie (PIE)	13,3%	20,2%	34,9%	31,6%	1 879
Mobiliteit en transport (M&T)	13,2%	26,9%	32,0%	27,9%	732
Zorg en welzijn (Z&W)	34,7%	28,2%	19,9%	17,2%	4 973
Resterende vakken	36,7%	25,3%	21,0%	17,0%	412 381
Lesuren	169 470	121 828	104 327	85 839	481 464

Tabel 42: Aantal lesuren per regio en aandeel lesuren naar onderwijstype, per arbeidsmarktregio, 2024

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Groningen	44,3%	18,1%	21,4%	16,2%	100,0%	49 213
Friesland	47,5%	19,1%	16,3%	17,0%	100,0%	45 301
Drenthe	51,4%	14,8%	14,5%	19,3%	100,0%	15 577
Regio Zwolle	46,0%	15,9%	17,8%	20,2%	100,0%	46 098
Twente	45,2%	16,5%	18,7%	19,6%	100,0%	42 254
Noord-Holland-Noord	44,0%	17,8%	20,8%	17,4%	100,0%	50 120
Zaanstreek/Waterland	48,1%	17,8%	19,6%	14,5%	100,0%	19 366
Zuid-Kennemerland en IJmond	32,9%	19,6%	35,9%	11,6%	100,0%	27 561
Groot Amsterdam	32,7%	25,1%	28,6%	13,7%	100,0%	22 369
Gooi en Vechtstreek	22,9%	17,3%	37,7%	22,1%	100,0%	20 525
Amsterdam	26,5%	17,4%	33,0%	23,1%	100,0%	58 947
Flevoland	53,5%	19,9%	14,7%	12,0%	100,0%	13 770
Almere	41,0%	18,1%	21,8%	19,1%	100,0%	15 085
Veluwe Stedendriehoek	39,6%	18,1%	22,6%	19,7%	100,0%	39 295
FoodValley	43,1%	20,5%	23,9%	12,5%	100,0%	21 185
Amersfoort	35,6%	21,5%	28,4%	14,5%	100,0%	27 218
Midden-Utrecht	33,8%	19,3%	28,4%	18,5%	100,0%	39 766
Stad Utrecht	23,7%	16,2%	37,1%	23,0%	100,0%	23 679
Holland Rijnland	37,2%	19,4%	28,3%	15,1%	100,0%	38 983
Zuid-Holland Centraal	37,9%	18,9%	29,3%	13,9%	100,0%	26 552
Haaglanden	46,4%	16,2%	23,6%	13,8%	100,0%	21 222
Midden-Holland	44,1%	17,8%	24,9%	13,2%	100,0%	16 582
's-Gravenhage	34,5%	15,9%	35,6%	14,0%	100,0%	38 012
Rijnmond	45,7%	19,6%	19,1%	15,6%	100,0%	47 599
Drechtsteden	44,8%	17,8%	22,9%	14,5%	100,0%	17 936
Gorinchem	51,6%	19,4%	19,9%	9,1%	100,0%	11 970
Rotterdam	41,8%	19,1%	25,3%	13,8%	100,0%	48 539
Rivierenland	43,3%	19,3%	19,0%	18,4%	100,0%	15 000
Rijk van Nijmegen	37,9%	16,2%	21,9%	24,0%	100,0%	25 709
Midden-Gelderland	38,1%	20,4%	24,3%	17,3%	100,0%	26 374
Achterhoek	49,4%	19,0%	17,9%	13,7%	100,0%	16 463
Zeeland	47,1%	20,7%	20,4%	11,8%	100,0%	23 011
West-Brabant	44,1%	19,5%	22,9%	13,5%	100,0%	47 111
Midden-Brabant	39,4%	21,8%	20,3%	18,5%	100,0%	28 506
Noordoost-Brabant	42,7%	17,7%	23,3%	16,3%	100,0%	39 994
Zuidoost-Brabant	44,5%	21,6%	23,8%	10,1%	100,0%	37 404
Helmond-De Peel	46,7%	18,9%	21,1%	13,3%	100,0%	16 625
Noord-Limburg	52,9%	14,7%	15,9%	16,5%	100,0%	14 766
Midden-Limburg	47,3%	16,7%	20,7%	15,3%	100,0%	13 470
Zuid-Limburg	41,4%	18,3%	23,5%	16,9%	100,0%	31 762
Totaal	41,0%	18,6%	24,0%	16,4%	100,0%	
Lesuren	483 954	219 083	283 740	194 145		1 180 922

A.3 Bevoegdheid

Tabel 43: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak in 2024 ten opzichte van 2023 (een positieve waarde is een toename)

2024-2023	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Aardrijkskunde	0,8%	-0,5%	-0,4%
Beeldende vorming	-1,0%	0,7%	0,3%
Biologie	0,4%	-0,1%	-0,3%
Duits	0,1%	0,0%	-0,2%
Economie	0,9%	-0,6%	-0,3%
Engels	1,2%	-0,6%	-0,6%
Frans	-0,7%	0,6%	0,1%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	0,1%	-0,1%	0,0%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,7%	0,4%	-1,1%
Lichamelijke opvoeding	0,1%	-0,2%	0,1%
Maatschappijleer	0,5%	-0,9%	0,4%
Muziek	1,3%	-1,0%	-0,3%
Natuurkunde	0,7%	-0,7%	0,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	2,4%	-1,9%	-0,5%
Nederlands	0,2%	-0,2%	0,1%
Scheikunde	1,3%	-0,8%	-0,5%
Techniek	-0,5%	-1,3%	1,8%
Tekenen	-1,1%	0,6%	0,6%
Wiskunde	0,7%	-0,6%	-0,1%
Resterende vakken	0,3%	0,1%	-0,4%
Totaal	0,5%	-0,3%	-0,2%

Tabel 44: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo profielvak, profielmodule), 2024

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	71,1%	21,3%	7,6%	100,0%	4 396
Dienstverlening & producten	67,2%	23,0%	9,8%	100,0%	9 213
Economie en ondernemen	80,7%	10,8%	8,5%	100,0%	4 894
Groen	80,3%	9,4%	10,3%	100,0%	5 608
Horeca, bakkerijen en recreatie	80,2%	8,9%	10,9%	100,0%	2 985
Maritiem en techniek	29,9%	28,1%	42,1%	100,0%	143
Media, vormgeving en ICT	72,5%	24,2%	3,4%	100,0%	1 583
Produceren, installeren en energie	71,2%	17,8%	10,9%	100,0%	5 143
Mobiliteit en transport	70,8%	20,0%	9,2%	100,0%	1 907
Zorg en welzijn	78,7%	13,7%	7,6%	100,0%	9 824
Resterende vakken	83,1%	10,9%	6,0%	100,0%	361 654
Totaal	82,1%	11,5%	6,4%	100,0%	
Lesuren	334 562	46 816	25 970		407 348

Tabel 45: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken (profielmodules) in 2024 ten opzichte van 2023 (een positieve waarde is een toename)

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur	6,1%	-1,3%	-4,8%
Dienstverlening & producten	2,0%	0,8%	-2,8%
Economie en ondernemen	0,5%	-0,4%	-0,2%
Groen	-3,3%	1,7%	1,6%
Horeca, bakkerijen en recreatie	-1,0%	0,7%	0,3%
Maritiem en techniek	-16,8%	17,7%	-0,8%
Media, vormgeving en ICT	5,9%	-0,4%	-5,5%
Produceren, installeren en energie	-0,8%	1,4%	-0,6%
Mobiliteit en transport	-0,6%	4,5%	-3,9%
Zorg en welzijn	1,0%	-0,6%	-0,4%

Tabel 46: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht keuzevak in het vmbo, 2024

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	64,0%	26,5%	9,6%	100,0%	1 643
Dienstverlening & producten	67,5%	22,3%	10,1%	100,0%	5 373
Economie en ondernemen	76,2%	14,1%	9,7%	100,0%	1 931
Groen	79,0%	8,8%	12,2%	100,0%	4 013
Horeca, bakkerijen en recreatie	76,9%	16,7%	6,4%	100,0%	1 809
Maritiem en techniek	44,1%	34,5%	21,4%	100,0%	125
Media, vormgeving en ICT	65,6%	28,0%	6,4%	100,0%	814
Produceren, installeren en energie	78,8%	14,6%	6,5%	100,0%	1 879
Mobiliteit en transport	68,9%	14,1%	17,0%	100,0%	727
Zorg en welzijn	77,9%	11,7%	10,4%	100,0%	4 920

Tabel 47: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte keuzevakken in het vmbo in 2024 ten opzichte van 2023 (een positieve waarde is een toename)

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur, vmbo keuzevak	1,3%	1,5%	-2,8%
Dienstverlening & producten, vmbo keuzevak	-1,0%	1,6%	-0,5%
Economie en ondernemen, vmbo keuzevak	-0,7%	-0,4%	1,1%
Groen, vmbo keuzevak	0,2%	-1,7%	1,5%
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo keuzevak	-2,0%	1,9%	0,0%
Maritiem en techniek, vmbo keuzevak	-11,5%	-9,8%	21,4%
Media, vormgeving en ICT, vmbo keuzevak	5,0%	-2,8%	-2,2%
Produceren, installeren en energie, vmbo keuzevak	3,5%	-1,4%	-2,0%
Mobiliteit en transport, vmbo keuzevak	0,0%	-5,4%	5,4%
Zorg en welzijn, vmbo keuzevak	-0,4%	-0,8%	1,2%

Tabel 48: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd, 2024

bevoegdheid	tot 35 jaar	35 tot 45 jaar	45 tot 55 jaar	55 jaar of ouder	totaal
Bevoegd	79,4%	88,1%	88,8%	92,6%	86,3%
Benoembaar	14,3%	8,3%	7,9%	5,1%	9,5%
Onbevoegd	6,3%	3,6%	3,3%	2,3%	4,2%

Tabel 49: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd en avo-vak, 2024

vak	leeftijdscategorie	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal
Aardrijkskunde	34 jaar en jonger	79,7%	15,3%	4,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	91,3%	6,9%	1,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	93,8%	4,9%	1,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,1%	2,4%	1,5%	100,0%
	Totaal	87,6%	9,5%	3,0%	100,0%
Beeldende vorming	34 jaar en jonger	87,4%	7,8%	4,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	90,0%	6,5%	3,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,8%	4,9%	2,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	94,2%	3,9%	1,9%	100,0%
	Totaal	91,2%	5,8%	3,1%	100,0%
Biologie	34 jaar en jonger	81,1%	13,2%	5,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	93,5%	4,2%	2,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,5%	3,3%	1,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,1%	2,4%	0,5%	100,0%
	Totaal	89,7%	7,2%	3,1%	100,0%
Duits	34 jaar en jonger	83,2%	10,9%	5,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	88,8%	8,1%	3,0%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	91,6%	5,9%	2,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	94,3%	4,1%	1,6%	100,0%
	Totaal	89,7%	7,1%	3,2%	100,0%
Economie	34 jaar en jonger	78,3%	16,2%	5,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	91,5%	6,3%	2,1%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,0%	8,6%	3,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	91,0%	6,6%	2,4%	100,0%
	Totaal	86,4%	10,1%	3,5%	100,0%
Engels	34 jaar en jonger	79,7%	13,5%	6,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	89,6%	7,4%	2,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,8%	5,2%	2,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,8%	3,1%	1,1%	100,0%
	Totaal	87,3%	8,7%	4,0%	100,0%
Frans	34 jaar en jonger	83,5%	11,4%	5,1%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	91,5%	6,2%	2,3%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	91,7%	5,1%	3,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,4%	3,7%	0,8%	100,0%
	Totaal	90,9%	6,3%	2,8%	100,0%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	34 jaar en jonger	84,4%	11,9%	3,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,4%	2,4%	1,2%	100,0%

	45 t/m 54 jaar	96,7%	3,0%	0,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,6%	1,4%	1,0%	100,0%
	Totaal	92,1%	6,0%	1,9%	100,0%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	34 jaar en jonger	86,2%	10,2%	3,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,4%	2,7%	0,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,5%	3,4%	1,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,1%	2,0%	1,9%	100,0%
	Totaal	93,4%	4,7%	1,9%	100,0%
Lichamelijke opvoeding	34 jaar en jonger	93,8%	4,4%	1,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	99,3%	0,4%	0,4%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	99,5%	0,2%	0,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	99,6%	0,4%	0,0%	100,0%
	Totaal	97,0%	2,0%	0,9%	100,0%
Maatschappijleer	34 jaar en jonger	69,4%	21,7%	8,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	79,5%	15,0%	5,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	77,9%	17,7%	4,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	87,1%	9,3%	3,6%	100,0%
	Totaal	76,0%	17,5%	6,5%	100,0%
Muziek	34 jaar en jonger	89,5%	6,6%	3,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	94,8%	2,9%	2,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	94,5%	4,2%	1,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,5%	1,2%	1,3%	100,0%
	Totaal	93,5%	4,1%	2,4%	100,0%
Natuurkunde	34 jaar en jonger	74,1%	17,6%	8,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	86,2%	10,8%	3,1%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,7%	9,3%	2,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,8%	5,2%	0,9%	100,0%
	Totaal	85,3%	10,9%	3,8%	100,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	34 jaar en jonger	70,9%	18,0%	11,1%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	80,1%	14,7%	5,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	81,5%	10,2%	8,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	88,7%	7,7%	3,6%	100,0%
	Totaal	79,0%	13,4%	7,6%	100,0%
Nederlands	34 jaar en jonger	74,4%	17,4%	8,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	84,7%	10,3%	5,0%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	85,0%	11,5%	3,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,2%	5,8%	2,1%	100,0%
	Totaal	83,4%	11,6%	5,0%	100,0%
Scheikunde	34 jaar en jonger	78,4%	18,0%	3,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	91,2%	6,6%	2,2%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,9%	6,2%	0,9%	100,0%
	55 jaar en ouder	94,3%	4,4%	1,3%	100,0%
	Totaal	88,5%	9,4%	2,1%	100,0%
Techniek	34 jaar en jonger	60,5%	22,4%	17,1%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	62,5%	24,4%	13,2%	100,0%

	45 t/m 54 jaar	65,6%	19,0%	15,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	84,2%	10,6%	5,2%	100,0%
	Totaal	70,3%	17,8%	11,8%	100,0%
Tekenen	34 jaar en jonger	89,4%	7,2%	3,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	95,1%	2,9%	2,0%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	97,1%	2,3%	0,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,5%	2,2%	1,3%	100,0%
	Totaal	94,7%	3,6%	1,7%	100,0%
Wiskunde	34 jaar en jonger	75,8%	17,1%	7,1%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	83,2%	12,1%	4,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	85,8%	9,8%	4,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	90,7%	6,6%	2,7%	100,0%
	Totaal	83,4%	11,7%	4,9%	100,0%
Resterende vakken	34 jaar en jonger	71,8%	19,2%	9,0%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	79,3%	13,9%	6,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	81,1%	12,6%	6,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	87,2%	8,0%	4,8%	100,0%
	Totaal	79,4%	13,7%	6,8%	100,0%
Totaal	34 jaar en jonger	79,4%	14,3%	6,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	88,1%	8,3%	3,6%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,8%	7,9%	3,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,6%	5,1%	2,3%	100,0%
	Totaal	86,3%	9,5%	4,2%	100,0%

Tabel 50: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per regio, 2024

arbeidsmarktregio	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Groningen	86,4%	7,1%	6,5%	100,0%	42 802
Friesland	88,5%	8,4%	3,1%	100,0%	39 164
Drenthe	86,6%	10,3%	3,1%	100,0%	13 545
Regio Zwolle	88,8%	7,3%	3,9%	100,0%	38 547
Twente	87,5%	7,2%	5,4%	100,0%	35 725
Noord-Holland-Noord	86,5%	8,6%	4,8%	100,0%	44 099
Zaanstreek/Waterland	81,8%	11,2%	7,0%	100,0%	17 441
Zuid-Kennemerland en IJmond	86,9%	10,0%	3,1%	100,0%	25 093
Groot Amsterdam	85,7%	11,8%	2,5%	100,0%	19 885
Gooi en Vechtstreek	87,6%	9,4%	3,0%	100,0%	17 723
Amsterdam	84,6%	10,4%	5,0%	100,0%	51 544
Flevoland	77,7%	14,0%	8,3%	100,0%	11 947
Almere	89,0%	5,3%	5,7%	100,0%	13 358
Veluwe Stedendriehoek	85,9%	6,3%	7,8%	100,0%	33 437
FoodValley	85,9%	9,5%	4,5%	100,0%	18 258
Amersfoort	84,7%	8,7%	6,6%	100,0%	22 440
Midden-Utrecht	85,8%	10,5%	3,7%	100,0%	33 794
Stad Utrecht	83,9%	15,3%	0,9%	100,0%	18 644
Holland Rijnland	85,9%	7,8%	6,4%	100,0%	34 276
Zuid-Holland Centraal	85,4%	11,0%	3,6%	100,0%	22 283

Haaglanden	84,6%	10,2%	5,1%	100,0%	18 257
Midden-Holland	79,8%	14,6%	5,6%	100,0%	14 165
's-Gravenhage	86,3%	10,7%	3,0%	100,0%	34 447
Rijnmond	82,0%	13,6%	4,4%	100,0%	40 432
Drechtsteden	83,9%	11,6%	4,5%	100,0%	16 019
Gorinchem	84,1%	13,0%	3,0%	100,0%	10 470
Rotterdam	81,5%	13,5%	4,9%	100,0%	42 105
Rivierenland	82,8%	11,8%	5,3%	100,0%	12 501
Rijk van Nijmegen	89,8%	6,8%	3,4%	100,0%	21 154
Midden-Gelderland	88,8%	9,1%	2,1%	100,0%	22 584
Achterhoek	86,7%	7,8%	5,5%	100,0%	13 791
Zeeland	81,1%	16,6%	2,3%	100,0%	19 832
West-Brabant	87,7%	10,0%	2,2%	100,0%	40 306
Midden-Brabant	86,7%	7,7%	5,6%	100,0%	24 595
Noordoost-Brabant	89,6%	7,4%	3,1%	100,0%	34 251
Zuidoost-Brabant	89,1%	8,8%	2,1%	100,0%	30 815
Helmond-De Peel	89,9%	6,7%	3,4%	100,0%	14 448
Noord-Limburg	88,3%	9,5%	2,2%	100,0%	13 250
Midden-Limburg	94,6%	5,1%	0,3%	100,0%	11 697
Zuid-Limburg	92,2%	6,4%	1,4%	100,0%	27 459
Totaal	86,2%	9,6%	4,2%	100,0%	
Lesuren	876 472	97 551	42 558		1 016 581

B Lesuren per onderwijstype naar vak

Tabel 51: Gegeven vakken naar onderwijstype, 2024

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,2%	4,5%	4,5%	3,7%	44 091
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	727
Algemene voorbereiding op maatschappij en beroep (AVMB)	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	796
AVO-vakken gemengd	1,0%	0,1%	0,1%	0,8%	0,6%	7 052
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	0,0%	1,6%	1,3%	0,1%	0,6%	7 565
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,5%	2,8%	1,7%	20 117
Begeleidingsuren/counselinguren	0,9%	0,6%	0,4%	1,4%	0,8%	9 349
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 674
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	5 431
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 966
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	4 116
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 856
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	885
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	759
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Producteren, installeren en energie (PIE)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 887
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	5 021
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	0,2%	1,1%	0,4%	0,4%	0,5%	5 342
Biologie	5,4%	4,6%	4,8%	4,4%	5,0%	58 816
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 429
Burgerschap	0,3%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	2 456
CKV	0,5%	1,5%	0,9%	0,3%	0,8%	9 047
Dans	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%	1 031
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	1,9%	0,0%	0,0%	0,1%	0,8%	9 484
Drama	0,3%	0,3%	0,4%	1,1%	0,4%	5 312
Duits	2,7%	4,9%	5,0%	3,4%	3,8%	44 708
Economie	4,1%	5,1%	3,4%	1,2%	3,6%	42 788
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,4%	5 122
Engels	9,0%	9,7%	8,9%	8,2%	9,0%	106 158
Filosofie/wijsbegeerte	0,0%	0,2%	0,7%	0,2%	0,2%	2 848

Frans	0,8%	4,4%	5,2%	5,3%	3,3%	38 735
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,2%	5,1%	4,7%	4,2%	49 512
Godsdienst/levensbeschouwing	0,9%	1,4%	1,3%	1,3%	1,2%	13 757
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	1,2%	0,0%	0,0%	0,1%	0,5%	5 769
Handvaardigheid	0,4%	0,4%	0,3%	0,8%	0,5%	5 348
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	2 994
Informatica	0,2%	0,6%	0,6%	0,4%	0,4%	4 801
Informatiekunde/ Informatietechnologie	0,1%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	1 219
Keuzewerktijd (KWT)	1,6%	0,5%	0,6%	6,0%	1,9%	22 389
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,7%	0,2%	1,2%	13 803
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	0,5%	0,8%	0,8%	0,8%	0,7%	7 950
Kunstvakken I en II vmbo	0,6%	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	3 087
Lichamelijke opvoeding	7,6%	6,3%	6,0%	7,9%	7,0%	82 864
Maatschappijkunde	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	2 182
Maatschappijleer	2,5%	1,8%	1,1%	0,4%	1,7%	19 796
Maatschappijwetenschappen	0,1%	0,7%	0,5%	0,1%	0,3%	3 679
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 749
Mentorles	5,5%	4,9%	4,6%	6,1%	5,3%	62 050
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 937
Muziek	0,7%	1,2%	1,4%	2,5%	1,2%	14 417
Natuur, leven en technologie (NLT)	0,1%	0,5%	0,5%	0,3%	0,3%	3 826
Natuurkunde	0,8%	3,9%	4,5%	1,4%	2,4%	27 807
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,6%	1,3%	1,7%	20 433
Nederlands	10,1%	10,3%	8,8%	8,7%	9,6%	113 188
NT2 (Nederlands als tweede taal)	0,2%	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	1 222
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	0,1%	0,6%	0,8%	1,3%	0,5%	6 304
Praktische sectororientatie (PSO)	1,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,6%	6 899
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	5 179
Rekenen	1,1%	0,2%	0,1%	0,4%	0,5%	6 491
Scheikunde	0,3%	3,8%	4,0%	0,8%	1,9%	22 553
Spaans	0,2%	0,7%	0,9%	0,7%	0,5%	6 379
Techniek	1,4%	0,3%	0,3%	1,1%	0,9%	10 234
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,2%	0,9%	10 259
Verzorging	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 485
Wiskunde	9,4%	10,8%	11,6%	9,6%	10,2%	120 809
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,9%	10 072
Resterende vakken	4,0%	1,4%	1,7%	6,1%	3,3%	38 912
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	1 180 922
Lesuren	48 3954	219 083	283 740	194 145	1 180 922	

C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector

In deze bijlage is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen voor de eerste- en tweedegraads sector afzonderlijk (vergelijk Tabel 6).

Tabel 52: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (eerstegraads), 2024

vak	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	4,7%	3,7%	2,5%	4,0%
Beeldende vorming	0,7%	0,7%	2,7%	0,8%
Biologie	4,9%	5,3%	3,2%	5,0%
Duits	3,5%	4,3%	2,2%	3,8%
Economie	6,6%	4,6%	3,3%	5,4%
Engels	10,1%	8,9%	5,7%	9,2%
Frans	2,7%	3,9%	3,1%	3,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	6,3%	4,5%	3,1%	5,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,3%	1,1%	0,4%	1,1%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	4,7%	0,1%	2,5%
Lichamelijke opvoeding	5,6%	5,0%	5,6%	5,3%
Maatschappijleer	3,2%	1,9%	1,1%	2,4%
Muziek	0,5%	0,6%	4,2%	0,8%
Natuurkunde	3,5%	5,3%	3,2%	4,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	0,1%	0,3%	0,1%
Nederlands	10,8%	8,6%	4,5%	9,3%
Scheikunde	4,2%	5,4%	3,1%	4,8%
Techniek	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Tekenen	0,8%	0,7%	1,6%	0,8%
Wiskunde	11,0%	13,0%	7,7%	11,8%
Resterende vakken	19,5%	17,6%	42,3%	19,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	123 157	151 289	18 337	292 782

Tabel 53: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (tweede graads), 2024

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	totaal
Aardrijkskunde	2,3%	5,8%	5,5%	4,7%	3,6%
Beeldende vorming	1,5%	2,6%	2,4%	2,8%	2,0%
Biologie	5,4%	4,3%	4,3%	4,5%	5,0%
Duits	2,7%	6,8%	5,7%	3,6%	3,8%
Economie	4,1%	3,1%	1,9%	0,9%	3,0%
Engels	9,0%	9,2%	9,0%	8,5%	8,9%
Frans	0,8%	6,6%	6,6%	5,5%	3,2%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,0%	5,8%	4,8%	3,9%
Godsdienst/levensbeschouwing	0,9%	1,6%	1,5%	1,4%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,7%	0,2%	0,7%
Lichamelijke opvoeding	7,6%	7,2%	7,2%	8,2%	7,6%
Maatschappijleer	2,5%	0,1%	0,1%	0,3%	1,4%
Muziek	0,7%	2,1%	2,2%	2,3%	1,4%
Natuurkunde	0,8%	4,4%	3,5%	1,2%	1,7%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	1,4%	1,2%	1,4%	2,3%
Nederlands	10,1%	9,7%	9,1%	9,1%	9,7%
Scheikunde	0,3%	3,2%	2,3%	0,6%	1,0%
Techniek	1,4%	0,7%	0,7%	1,1%	1,1%
Tekenen	0,6%	1,3%	1,4%	1,2%	0,9%
Wiskunde	9,4%	10,6%	10,0%	9,8%	9,7%
Resterende vakken	34,3%	13,5%	15,0%	27,8%	27,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	483 954	95 926	132 451	175 809	888 141

D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector

De tabellen in deze bijlage betreffen een opsplitsing van Figuur 8 (en Tabel 40 uit bijlage A) naar graadsector. Te zien is dat in het eerstegraads gebied vaker sprake is van ouderen en in het tweedegraads gebied vaker van jongeren. Het vak Duits in het eerstegraads gebied wordt bijvoorbeeld slechts in 17,9% van de lesuren door de groep onder 35 jaar gegeven.

Tabel 54: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (eerstegraads), 2024

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	27,6%	31,1%	24,9%	16,3%	100,0%	11 772
Beeldende vorming	12,4%	26,2%	34,3%	27,2%	100,0%	2 351
Biologie	26,9%	31,0%	23,6%	18,6%	100,0%	14 668
Duits	17,9%	18,6%	29,3%	34,2%	100,0%	11 134
Economie	25,6%	26,8%	20,4%	27,2%	100,0%	15 760
Engels	26,4%	26,3%	24,9%	22,4%	100,0%	27 005
Frans	12,4%	18,4%	32,8%	36,3%	100,0%	9 864
Geschiedenis (en staatsinrichting)	25,1%	30,8%	25,2%	18,8%	100,0%	15 136
Godsdienst/levensbeschouwing	25,9%	25,7%	21,3%	27,2%	100,0%	3 298
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	23,4%	23,6%	22,6%	30,4%	100,0%	7 182
Lichamelijke opvoeding	33,7%	31,2%	20,6%	14,5%	100,0%	15 459
Maatschappijleer	34,4%	30,7%	18,7%	16,2%	100,0%	7 008
Muziek	27,6%	28,2%	19,6%	24,6%	100,0%	2 264
Natuurkunde	20,2%	25,2%	27,0%	27,6%	100,0%	12 901
Nederlands	23,5%	27,0%	22,7%	26,8%	100,0%	27 067
Scheikunde	25,9%	21,0%	26,4%	26,6%	100,0%	13 926
Tekenen	13,7%	28,4%	27,1%	30,7%	100,0%	2 300
Wiskunde	22,8%	20,3%	26,9%	30,0%	100,0%	34 623
Resterende vakken	23,4%	26,5%	25,6%	24,4%	100,0%	58 266
Totaal	24,3%	25,9%	25,0%	24,9%	100,0%	
Lesuren	70 983	75 551	72 921	72 812		292 267

Tabel 55: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (tweede graads), 2024

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	48,1%	21,7%	16,7%	13,5%	100%	32 225
Beeldende vorming	26,3%	21,9%	29,5%	22,3%	100%	17 700
Biologie	42,1%	24,1%	18,6%	15,2%	100%	43 880
Duits	27,3%	18,8%	27,9%	26,0%	100%	33 332
Economie	36,9%	25,0%	19,2%	18,9%	100%	26 864
Engels	44,0%	24,6%	17,8%	13,6%	100%	78 672
Frans	26,2%	19,5%	27,7%	26,7%	100%	28 786
Geschiedenis (en staatsinrichting)	43,7%	24,7%	18,1%	13,5%	100%	34 222
Godsdienst/levensbeschouwing	32,5%	25,5%	19,7%	22,3%	100%	10 432
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	30,0%	25,5%	19,9%	24,5%	100%	6 609
Lichamelijke opvoeding	44,6%	30,2%	16,9%	8,3%	100%	67 239
Maatschappijleer	46,1%	26,7%	15,4%	11,7%	100%	12 711
Muziek	38,4%	20,4%	18,1%	23,1%	100%	12 111
Natuurkunde	34,6%	21,4%	21,9%	22,1%	100%	14 850
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	36,2%	21,5%	20,2%	22,2%	100%	20 124
Nederlands	31,3%	25,8%	22,5%	20,5%	100%	85 449
Scheikunde	37,9%	18,6%	21,9%	21,6%	100%	8 566
Techniek	16,0%	19,8%	31,0%	33,2%	100%	10 108
Tekenen	26,7%	24,1%	27,2%	22,0%	100%	7 959
Wiskunde	33,9%	20,6%	22,9%	22,6%	100%	85 600
Resterende vakken	33,6%	25,3%	22,4%	18,7%	100%	246 484
Totaal	36,0%	24,1%	21,4%	18,5%	100%	
Lesuren	318 590	213 367	188 825	163 139		883 922

E Bevoegd gegeven lesuren naar vak

Tabel 56: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak, vakken <0,05% zijn in Resterende vakken opgenomen, 2024

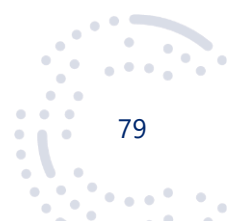
vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	87,5%	9,5%	3,0%	100,0%	44 049
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	84,7%	13,5%	1,8%	100,0%	700
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	86,1%	12,5%	1,4%	100,0%	7 549
Beeldende vorming	91,0%	5,8%	3,1%	100,0%	20 108
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	63,8%	26,1%	10,2%	100,0%	1 670
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	67,3%	22,3%	10,4%	100,0%	5 416
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	76,2%	14,1%	9,7%	100,0%	1 943
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	78,6%	9,4%	12,0%	100,0%	4 089
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	76,8%	16,5%	6,7%	100,0%	1 853
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	66,8%	27,1%	6,1%	100,0%	850
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	68,2%	15,4%	16,4%	100,0%	754
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	78,7%	14,6%	6,7%	100,0%	1 887
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	77,9%	11,7%	10,4%	100,0%	4 957
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	97,6%	1,7%	0,7%	100,0%	5 338
Biologie	89,5%	7,4%	3,1%	100,0%	58 776
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	71,1%	21,2%	7,6%	100,0%	4 422
CKV	89,7%	7,8%	2,5%	100,0%	9 039
Dans	87,5%	9,6%	2,9%	100,0%	1 001
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	66,9%	23,3%	9,8%	100,0%	9 315
Drama	87,6%	7,4%	5,0%	100,0%	5 269
Duits	89,6%	7,1%	3,3%	100,0%	44 681
Economie	86,3%	10,1%	3,6%	100,0%	42 720
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	80,2%	11,4%	8,4%	100,0%	5 074
Engels	87,2%	8,8%	4,0%	100,0%	106 088
Filosofie/wijsbegeerte	89,8%	7,6%	2,6%	100,0%	2 821
Frans	90,8%	6,4%	2,8%	100,0%	38 678
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,9%	6,1%	2,0%	100,0%	49 474
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	80,5%	9,4%	10,2%	100,0%	5 719
Handvaardigheid	90,9%	5,8%	3,3%	100,0%	5 326

Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	80,1%	9,0%	10,9%	100,0%	2 992
Informatica	61,3%	26,0%	12,7%	100,0%	4 690
Informatiekunde/ Informatietechnologie	48,7%	36,4%	14,9%	100,0%	1 194
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	93,4%	4,7%	1,9%	100,0%	13 780
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	91,1%	5,3%	3,6%	100,0%	7 918
Kunstvakken I en II vmbo	89,5%	6,7%	3,9%	100,0%	3 073
Lichamelijke opvoeding	97,0%	2,1%	0,9%	100,0%	82 846
Maatschappijkunde	82,5%	10,1%	7,4%	100,0%	2 182
Maatschappijleer	75,9%	17,6%	6,5%	100,0%	19 725
Maatschappijwetenschappen	87,5%	10,3%	2,2%	100,0%	3 679
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	72,1%	24,0%	3,9%	100,0%	1 711
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	70,5%	20,4%	9,1%	100,0%	1 923
Muziek	93,4%	4,2%	2,4%	100,0%	14 417
Natuur, leven en technologie (NLT)	81,6%	14,6%	3,8%	100,0%	3 818
Natuurkunde	85,2%	11,1%	3,8%	100,0%	27 793
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	79,0%	13,5%	7,6%	100,0%	20 422
Nederlands	83,3%	11,7%	5,0%	100,0%	113 009
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	75,1%	20,0%	5,0%	100,0%	6 189
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	71,1%	17,9%	11,0%	100,0%	5 169
Rekenen	66,2%	21,0%	12,8%	100,0%	6 370
Scheikunde	88,4%	9,5%	2,1%	100,0%	22 545
Spaans	85,5%	10,2%	4,3%	100,0%	6 348
Techniek	70,2%	17,9%	12,0%	100,0%	10 194
Tekenen	94,7%	3,6%	1,7%	100,0%	10 249
Verzorging	65,1%	18,4%	16,5%	100,0%	1 428
Wiskunde	83,3%	11,8%	4,9%	100,0%	120 706
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	78,1%	14,1%	7,8%	100,0%	10 067
Resterende vakken	79,7%	13,1%	7,2%	100,0%	2 578
Totaal	86,2%	9,6%	4,2%	100,0%	
Lesuren	876 472	97 551	42 558		1 016 581

Tabel 57: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 56 **voor alleen onderwijstype vmbo**, waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2024

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	84,7%	10,7%	4,6%	100,0%	11 250
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	78,3%	21,7%	0,0%	100,0%	119
Beeldende vorming	87,5%	8,3%	4,2%	100,0%	7 147
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	64,0%	26,5%	9,6%	100,0%	1 643
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	67,5%	22,3%	10,1%	100,0%	5 373

Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	76,2%	14,1%	9,7%	100,0%	1 931
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	79,0%	8,8%	12,2%	100,0%	4 013
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	76,9%	16,7%	6,4%	100,0%	1 809
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	65,6%	28,0%	6,4%	100,0%	814
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	68,9%	14,1%	17,0%	100,0%	727
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	78,8%	14,6%	6,5%	100,0%	1 879
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	77,9%	11,7%	10,4%	100,0%	4 920
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	95,3%	1,6%	3,1%	100,0%	1 129
Biologie	88,0%	7,8%	4,2%	100,0%	26 353
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	71,1%	21,3%	7,6%	100,0%	4 396
CKV	86,3%	9,1%	4,6%	100,0%	2 418
Dans	93,1%	6,3%	0,6%	100,0%	234
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	67,2%	23,0%	9,8%	100,0%	9 213
Drama	83,8%	12,1%	4,1%	100,0%	1 257
Duits	87,1%	7,3%	5,7%	100,0%	13 219
Economie	85,0%	10,3%	4,7%	100,0%	19 752
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	80,7%	10,8%	8,5%	100,0%	4 894
Engels	84,4%	9,8%	5,8%	100,0%	43 464
Frans	91,8%	4,8%	3,4%	100,0%	4 094
Geschiedenis (en staatsinrichting)	90,8%	6,5%	2,7%	100,0%	12 507
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	80,3%	9,4%	10,3%	100,0%	5 608
Handvaardigheid	89,6%	6,1%	4,3%	100,0%	2 102
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	80,2%	8,9%	10,9%	100,0%	2 985
Informatica	48,7%	33,0%	18,3%	100,0%	1 023
Informatiekunde/ Informatietechnologie	53,1%	34,4%	12,5%	100,0%	708
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	85,0%	7,9%	7,0%	100,0%	2 342
Kunstvakken I en II vmbo	89,6%	6,2%	4,2%	100,0%	2 777
Lichamelijke opvoeding	96,2%	2,5%	1,3%	100,0%	36 563
Maatschappijkunde	82,9%	9,8%	7,4%	100,0%	2 130
Maatschappijleer	73,0%	18,7%	8,3%	100,0%	12 032
Maatschappijwetenschappen	72,7%	25,6%	1,7%	100,0%	589
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	72,5%	24,2%	3,4%	100,0%	1 583
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	70,8%	20,0%	9,2%	100,0%	1 907
Muziek	90,3%	5,9%	3,8%	100,0%	3 165
Natuur, leven en technologie (NLT)	77,1%	17,2%	5,7%	100,0%	680

Natuurkunde	74,9%	17,3%	7,7%	100,0%	3 873
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	78,6%	13,2%	8,2%	100,0%	14 767
Nederlands	80,3%	12,9%	6,8%	100,0%	48 542
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	70,8%	20,0%	9,2%	100,0%	273
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	71,2%	17,8%	10,9%	100,0%	5 143
Rekenen	65,8%	21,2%	13,0%	100,0%	5 016
Scheikunde	85,8%	12,4%	1,8%	100,0%	1 470
Spaans	75,8%	18,3%	5,9%	100,0%	757
Techniek	67,8%	19,2%	13,0%	100,0%	6 557
Tekenen	95,8%	2,9%	1,3%	100,0%	2 762
Verzorging	63,8%	19,4%	16,8%	100,0%	1 224
Wiskunde	78,6%	13,7%	7,7%	100,0%	45 563
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	78,7%	13,7%	7,6%	100,0%	9 824
Resterende vakken	67,2%	16,6%	16,2%	100,0%	687
Totaal	82,1%	11,5%	6,4%	100,0%	
Lesuren	334 562	46 816	25 970		407 348

Tabel 58: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 56 **voor alleen onderwijstypen havo en vwo** (geen combinaties), waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2024

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	89,7%	8,3%	2,0%	100,0%	24 151
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	83,0%	14,1%	2,9%	100,0%	432
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	87,0%	11,8%	1,2%	100,0%	7 242
Beeldende vorming	95,1%	3,5%	1,4%	100,0%	7 525
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	99,2%	0,7%	0,1%	100,0%	3 506
Biologie	92,5%	6,0%	1,5%	100,0%	23 877
CKV	91,1%	7,2%	1,8%	100,0%	6 007
Dans	89,9%	7,2%	2,9%	100,0%	159
Drama	86,6%	5,8%	7,6%	100,0%	1 913
Duits	91,6%	6,6%	1,8%	100,0%	24 809
Economie	87,9%	9,8%	2,3%	100,0%	20 726
Engels	90,6%	7,3%	2,1%	100,0%	46 685
Filosofie/wijsbegeerte	91,4%	7,2%	1,4%	100,0%	2 375
Frans	91,7%	6,3%	2,1%	100,0%	24 387
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,9%	5,5%	1,6%	100,0%	27 924
Handvaardigheid	93,3%	4,5%	2,2%	100,0%	1 678
Informatica	68,3%	22,2%	9,6%	100,0%	3 004
Informatiekunde/ Informatietechnologie	43,5%	48,3%	8,1%	100,0%	172
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	93,7%	4,4%	1,8%	100,0%	13 330
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	94,8%	2,8%	2,4%	100,0%	4 003
Kunstvakken I en II vmbo	97,0%	3,0%	0,0%	100,0%	100

Lichamelijke opvoeding	98,0%	1,6%	0,4%	100,0%	30 893
Maatschappijleer	80,8%	15,3%	3,9%	100,0%	6 998
Maatschappijwetenschappen	91,7%	6,2%	2,1%	100,0%	2 856
Muziek	94,8%	3,3%	1,8%	100,0%	6 409
Natuur, leven en technologie (NLT)	85,4%	11,7%	2,9%	100,0%	2 609
Natuurkunde	88,0%	9,4%	2,5%	100,0%	21 155
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	82,3%	12,2%	5,5%	100,0%	3 058
Nederlands	87,8%	9,6%	2,5%	100,0%	47 645
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	76,5%	18,7%	4,8%	100,0%	3 496
Rekenen	71,7%	17,2%	11,1%	100,0%	659
Scheikunde	89,4%	8,7%	1,9%	100,0%	19 476
Spaans	87,9%	8,5%	3,6%	100,0%	4 185
Techniek	74,9%	17,4%	7,7%	100,0%	1 598
Tekenen	95,0%	3,6%	1,4%	100,0%	5 082
Wiskunde	87,5%	10,1%	2,4%	100,0%	56 568
Resterende vakken	85,9%	11,0%	3,1%	100,0%	1 174
Totaal	90,1%	7,7%	2,1%	100,0%	
Lesuren	412 846	35 441	9 794		458 081

Tabel 59: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het tweedegraads gebied (avo-vakken met aandeel > 1%), 2024

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	87,3%	9,0%	3,6%	32 288
Beeldende vorming	90,5%	6,2%	3,4%	17 755
Biologie	88,4%	7,7%	3,9%	44 095
Duits	89,0%	7,0%	4,0%	33 501
Economie	85,6%	9,8%	4,6%	26 942
Engels	86,2%	8,8%	5,0%	79 058
Frans	90,9%	5,7%	3,4%	28 809
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,5%	6,1%	2,4%	34 318
Lichamelijke opvoeding	96,7%	2,2%	1,1%	67 372
Maatschappijleer	73,3%	18,7%	8,0%	12 705
Muziek	93,0%	4,3%	2,7%	12 153
Natuurkunde	81,1%	13,1%	5,9%	14 889
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	79,0%	13,4%	7,6%	20 213
Nederlands	81,6%	12,2%	6,2%	85 889
Scheikunde	85,9%	10,1%	4,0%	8 598
Techniek	70,5%	17,6%	11,9%	10 124
Tekenen	94,5%	3,5%	2,0%	7 953
Wiskunde	81,9%	11,8%	6,3%	86 067

Tabel 60: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het eerstegraads gebied (leerjaren 4, 5 en 6 havo/vwo, avo-vakken met aandeel > 1%), 2024

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	88,1%	10,8%	1,2%	11 761

Biologie	92,9%	6,3%	0,8%	14 681
Duits	91,5%	7,5%	1,0%	11 181
Economie	87,4%	10,7%	1,9%	15 778
Engels	90,2%	8,9%	0,9%	27 029
Frans	90,7%	8,4%	1,0%	9 869
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,9%	6,0%	1,1%	15 156
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	95,7%	2,8%	1,5%	7 173
Lichamelijke opvoeding	98,2%	1,6%	0,2%	15 474
Maatschappijleer	80,6%	15,5%	3,8%	7 020
Natuurkunde	89,9%	8,7%	1,3%	12 904
Nederlands	88,8%	10,0%	1,2%	27 120
Scheikunde	90,0%	9,1%	0,9%	13 948
Wiskunde	86,9%	11,8%	1,3%	34 639

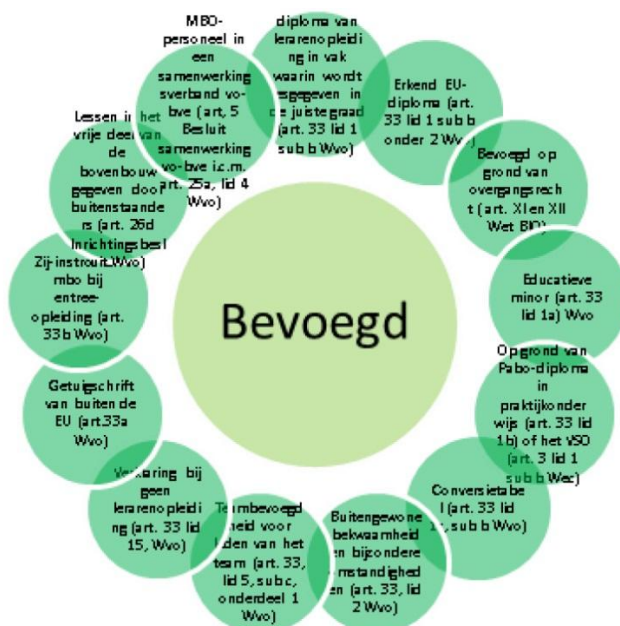
Tabel 61: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype voor lessen in het vo gegeven op zogeheten verticale scholengemeenschappen (scholen waar ook sprake is van mbo), de overige vo scholen en het totaal van de scholen, 2024

soort	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
vo	vmbo	82,6%	11,3%	6,1%	360 094
	havo	88,0%	9,5%	2,5%	198 463
	vwo	91,8%	6,3%	1,9%	258 189
	combinatie	85,4%	10,1%	4,5%	149 611
	totaal	86,6%	9,4%	4,0%	966 356
vo afdeling mbo	vmbo	78,5%	12,8%	8,7%	47 254
	havo	88,2%	10,9%	0,9%	917
	vwo	88,2%	8,0%	3,9%	512
	combinatie	83,1%	12,9%	4,0%	1 542
	totaal	78,9%	12,7%	8,4%	50 225
totaal	vmbo	82,1%	11,5%	6,4%	407 348
	havo	88,0%	9,5%	2,5%	199 380
	vwo	91,8%	6,3%	1,9%	258 701
	combinatie	85,4%	10,1%	4,5%	151 152
	totaal	86,2%	9,6%	4,2%	1 016 581

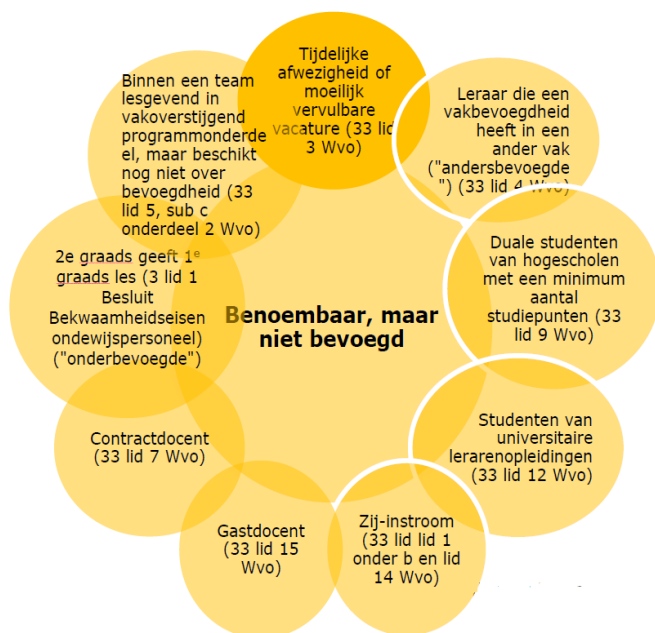
F Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd

In de 'Verdiepende analyse onbevoegd lesgeven' die als bijlage²⁵ dient bij de 'Bijlage bij Plan van aanpak tegengaan onbevoegd lesgeven' zijn de wettelijke mogelijkheden rond bevoegd en benoembaar lesgeven toegelicht. We tonen in Figuur 28 en Figuur 29 de aldaar getoonde samenvattende figuren.

Figuur 28: Bevoegd

Figuur 29: Benoembaar, maar niet bevoegd

²⁵ Zie figuren 3 en 4 in het document op de pagina: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/rapporten/2016/02/29/verdiepende-analyse-onbevoegd-lesgeven>

Bij IPTO wordt eerst op grond van ROD HO en oudere bevoegdheidsmetingen vastgesteld of men bevoegd is (bestandsanalyse). Zo ja, dan valt men in de categorie bevoegd. Voor de restgroep (een kwart van het aantal lesuren) is aan de school gevraagd in welke bevoegdheids- of benoembaarheidscategorie een les (in feite een persoon-vak-graadgebied combinatie) valt (zelfrapportage). De mogelijkheden uit de bovenstaande figuren zijn daarbij voorgelegd aan de scholen op basis van de indeling die in Tabel 62 tot en met Tabel 65 is weergegeven. De zelfrapportage (bevraging van de bevoegdheidssituatie van alle lesuren waarvan niet uit een bestandsanalyse kan worden vastgesteld dat ze bevoegd gegeven worden) is vergelijkbaar met die van IPTO-2014 en later (maar nieuw en sterk verbeterd ten opzichte van IPTO-2013). Daarom kunnen de in dit rapport getoonde bevoegdheidscijfers niet vergeleken worden met die van IPTO-2013 en eerder.

De categorieën “8: MBO” en “17: Benoembaar voor vmbo profielvak o.b.v. overgangsrecht” zijn al bij de meting van 2021 geschrapt.

Tabel 62: Mogelijke keuzes rond bevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2024

titel	beschrijving
1 Bevoegd (diploma van na 2006 voor vak en graad) artikel 7.11. lid 1a Wvo	Leraar beschikt over een Nederlands diploma van <u>na</u> 1 augustus 2006 dat vermeldt voor welk(e) vak(ken) en in welke graad de leraar aan de bekwaamheidseisen voldoet, over een VOG, en is niet door een rechterlijke uitspraak uitgesloten van het geven van onderwijs.
2 Bevoegd op grond van overgangsrecht Wet BIO (voor diploma's van vóór 2006)	Leraar beschikt over een diploma van vóór 1 augustus 2006 op basis waarvan hij bevoegd is. Voor alle diploma's van vóór 2006 is bepaald voor welke graad en welk(e) vak(ken) lesgegeven mag worden op 1 augustus 2006 (zie het handboek bevoegdheid van DUO).
3 Erkend buitenlands diploma artikel 7.11. lid 1b Wvo	De wet kent de mogelijkheid van erkenning van buitenlandse beroepskwalificaties.
4 Educatieve minor/module artikel 7.12. Wvo	Het is voor een aantal vakken ook mogelijk bevoegd les te geven op basis van een educatieve minor gevolgd tijdens een wo-bachelor, of een educatieve module (post-bachelor). Dit mag in de theoretische leerweg van het vmbo, en de onderbouw van havo en vwo.
5 Bevoegdheid via conversietabel	De conversietabel is bedoeld voor situaties waarin een behaald diploma geen uitsluitsel geeft over de bevoegdheid voor een bepaald vak. Dit kunnen nieuwe vakken zijn, vakken die van naam zijn veranderd of vakken waarvoor geen lerarenopleiding bestaat. Een leraar kan zo met een andere lerarenopleiding bevoegd zijn in een bepaald vak indien dit voor de betreffende combinatie van vak en opleiding in de conversietabel is geregeld (in voorkomende gevallen na bijscholing).
6 Bevoegd in team artikel 7.13. Wvo	Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programma-onderdelen als men zelf over een bevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken. Dit mag alleen indien het team als geheel beschikt over bevoegdheid voor alle vakken die deel uitmaken van het vakoverstijgende programma.
7 Ontheffing of erkenning van de minister van OCW op grond van de Beleidsregel ontheffing	a) In gevallen waarin geen lerarenopleiding voorhanden is, kan de minister bepalen dat toch voldaan is aan de bekwaamheidseisen;

bekwaamheidseisen en bekwaamheidserkenning vo	b) Het is mogelijk in bijzondere gevallen leraren die een buitengewone vakbekwaamheid hebben (en er sprake is van een bijzonder geval) ontheffing te verlenen.
9 Bevoegd op grond van pabo-diploma	Leraar beschikt over pabo-diploma en geeft les aan: a) uitsluitend lwoo-leerlingen en is afgestudeerd tussen 1985 en 2006. Het gaat hierbij alleen om de vakken rekenen/wiskunde, Engels, Nederlands, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, tekenen, muziek, handvaardigheid en de praktijk-oriënterende vakken; b) vmbo-leerlingen in de vakken Nederlands of rekenen en is afgestudeerd vóór 1985; c) de eerste twee leerjaren van het vmbo in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen. Hiervoor moet de leraar een certificaat hebben van een daarbij behorend scholingstraject. Via het Besluit ontheffing gecertificeerde pabo-gediplomeerden voor de onderbouw basis- en kader is een ambtshalve ontheffing geregeld.
10 Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 7.13a. Wvo	Voor de vak- en sectoroverstijgende programma-onderdelen van een doorlopende leerroute kan worden gewerkt in teams als: a) de leraren en docenten van het team ieder voldoen aan de bekwaamheidseisen, waarbij de leraren en docenten in het team als geheel beschikken over de bekwaamheidseisen voor alle onderdelen van het onderwijsprogramma van de doorlopende leerroute vmbo-mbo of de geïntegreerde route vmbo-basisberoepsopleiding; b) de leraren en docenten van het team ieder verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van dat deel van het onderwijs in het desbetreffende programma-onderdeel waarvoor zij voldoen aan de bekwaamheidseisen.

Tabel 63: Mogelijke keuzes rond benoembaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2024

titel	beschrijving
11 Vervanging en moeilijk vervulbare vacature artikel 7.14. Wvo	Tijdelijke vervangers bij afwezigheid, en leraren bij moeilijk vervulbare vacatures mogen maximaal 1 jaar zonder het juiste diploma lesgeven. Deze leraar moet als het jaar voorbij is wel in opleiding om te kunnen blijven lesgeven. Afspraak is dat men binnen 2 jaar bevoegd dient te zijn. Dit kan verlengd worden met 2 jaar.
12 Andersbevoegd artikel 7.15. Wvo	Leraren die al een bevoegdheid hebben mogen daarnaast ook twee jaar lang een ander vak geven (zgn. andersbevoegden), mits de leraar wel in opleiding gaat voor dat vak. Deze periode mag op aanvraag 2 jaar verlengd worden.
13 LIO artikel 7.17. Wvo	Studenten van lerarenopleidingen mogen afhankelijk van de precieze situatie 5 maanden tot 2 jaar lesgeven. Studenten van hbo-opleidingen moeten bovendien voldoende studiepunten gehaald hebben.
14 Zij-instroom artikel 7.18. Wvo	Personen die het traject 'zij-instroom in het beroep' volgen met een geschiktheidsverklaring. Dit mag 2 jaar. Deze periode mag met 2 jaar verlengd worden door het schoolbestuur indien daar redenen voor zijn.
15 Gastdocent artikel 7.19. Wvo	Gastdocenten mogen lesgeven onder verantwoordelijkheid van een andere leraar voor maximaal 6 uur per week gemiddeld op jaarbasis. In het havo/vwo kunnen andere instellingen of personen

	van buiten de school in het vrije deel lesgeven onder een aantal strikte voorwaarden.
16 Onderbevoegd artikel 7.16. Wvo	Leraren met een tweedegraads bevoegdheid die eerstegraads lesgeven (zgn. onderbevoegden) mogen dit maximaal 1 jaar doen, mits de leraar voornamelijk in de onderbouw les geeft en de school voor maximaal 5% van de lessen in de bovenbouw deze constructie toepast. Scholen moeten dit melden bij de Inspectie.

Tabel 64: Mogelijke keuzes rond onbevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2024

titel	beschrijving
18 Onbevoegd	Het vak wordt niet bevoegd of benoembaar gegeven.

Tabel 65: Mogelijke keuzes rond onbepaalbaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2024

titel	beschrijving
19 Onbepaalbaar	Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een schooleigen vak.
20 Ondersteunt leraar	Er staat tegelijkertijd ook een bevoegde leraar in de klas.
21 Geeft dit vak niet	Het rooster waaruit is afgeleid dat de persoon dit vak geeft is op dit punt niet correct.

De aantallen lesuren die door de scholen gerapporteerd worden onder de verschillende bevoegdheidscategorieën, gecombineerd met de informatie die we uit IPTO-2014 tot en met IPTO-2023 en ROD HO afgeleid hebben staan weergegeven in Tabel 66.

Tabel 66: Detailinformatie lesuren naar bevoegdheidscategorie, 2024

bevoegdheidscategorie	lesuren	%
<i>Stap 1: is de bevoegdheid te halen uit ROD HO of eerdere IPTO metingen?</i>		
Bevoegd volgens ROD HO	525 810	51,7%
IPTO-2023: Bevoegd voor dit vak op deze graad	45 936	4,5%
IPTO-2023: Overgangsrecht	4 593	0,5%
IPTO-2023: Erkend buitenlands diploma	1 693	0,2%
IPTO-2023: Beschikking van de minister van OCW	154	0,0%
IPTO-2023: Bevoegd volgens ROD HO	1 353	0,1%
IPTO-2022: Bevoegd voor dit vak op deze graad	31 422	3,1%
IPTO-2022: Overgangsrecht	4 153	0,4%
IPTO-2022: Erkend buitenlands diploma	1 414	0,1%
IPTO-2022: Beschikking van de minister van OCW	162	0,0%
IPTO-2021: Bevoegd voor dit vak op deze graad	27 528	2,7%
IPTO-2021: Overgangsrecht	150	0,0%
IPTO-2021: Erkend buitenlands diploma	345	0,0%
IPTO-2021: Beschikking van de minister van OCW	81	0,0%
IPTO-2020: Bevoegd voor dit vak op deze graad	20 199	2,0%
IPTO-2020: Overgangsrecht	180	0,0%
IPTO-2020: Erkend buitenlands diploma	353	0,0%
IPTO-2020: Beschikking van de minister van OCW	189	0,0%
IPTO-2019: Bevoegd voor dit vak op deze graad	15 029	1,5%
IPTO-2019: Overgangsrecht	235	0,0%
IPTO-2019: Erkend buitenlands diploma	316	0,0%
IPTO-2019: Beschikking van de minister van OCW	72	0,0%

IPTO-2018: Bevoegd voor dit vak op deze graad	14 706	1,4%
IPTO-2018: Overgangsrecht	287	0,0%
IPTO-2018: Erkend buitenlands diploma	201	0,0%
IPTO-2018: Beschikking van de minister van OCW	64	0,0%
IPTO-2017: Bevoegd voor dit vak op deze graad	8 176	0,8%
IPTO-2017: Overgangsrecht	210	0,0%
IPTO-2017: Erkend buitenlands diploma	182	0,0%
IPTO-2017: Beschikking van de minister van OCW	71	0,0%
IPTO-2016: Bevoegd voor dit vak op deze graad	8 909	0,9%
IPTO-2016: Overgangsrecht	189	0,0%
IPTO-2016: Erkend buitenlands diploma	163	0,0%
IPTO-2016: Beschikking van de minister van OCW	51	0,0%
IPTO-2015: Bevoegd voor dit vak op deze graad	6 302	0,6%
IPTO-2015: Overgangsrecht	94	0,0%
IPTO-2015: Erkend buitenlands diploma	124	0,0%
IPTO-2015: Beschikking van de minister van OCW	13	0,0%
IPTO-2014: Bevoegd	11 862	1,2%
IPTO-2014: Overgangsrecht	133	0,0%
IPTO-2014: Buitenlands diploma	261	0,0%
IPTO-2014: Verklaring bevoegd bij ontbreken lerarenopleiding	32	0,0%
IPTO-2014: Ontheffing vanwege buitengewone vakbekwaamheid	62	0,0%
IPTO-2014: Reguliere vakken Bevoegd (volgens reguliere ipto)	28 869	2,8%

Stap 2: Voor de gevallen waar niet bekend is dat men bevoegd is wordt de bevoegdheidssituatie aan de scholen gevraagd, zie Tabel 62 tot en met Tabel 64

Bevoegd voor dit vak op deze graad	84 457	8,3%
Overgangsrecht	12 460	1,2%
Erkend buitenlands diploma	2 946	0,3%
Educatieve minor	939	0,1%
Bevoegd via ander vak en conversietabel	2 729	0,3%
Bevoegd in team artikel 7.13. Wvo	1 873	0,2%
Ontheffing of erkenning van de minister van OCW	250	0,0%
Bevoegd op grond van pabo-diploma	7 953	0,8%
Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 7.13a. Wvo	537	0,1%
Vervanging en moeilijk vervulbare vacature	6 665	0,7%
Andersbevoegd	25 680	2,5%
LIO	43 182	4,2%
Zij-instroom	8 793	0,9%
Gastdocent	1 081	0,1%
Onderbevoegd	12 149	1,2%
Onbevoegd	42 558	4,2%
Totaal	1 016 581	

G Functie en aard dienstverband

Door koppeling met personeelsinformatie aangeleverd door DUO, waar nodig aangevuld door informatie van de scholen, kan de functie van degene die de les geeft worden vastgesteld. Dit leidt in IPTO-2024 tot 6,3% van de lesuren met de situatie 'onbekend'. In Tabel 67 is te zien dat dit voor het restant van de lesuren vrijwel altijd om de functie 'Onderwijzend personeel' gaat. In de eerstegraads sector is dit relatief iets vaker het geval dan in de tweedegraads sector. De overige categorieën zijn relatief klein. Omdat veruit de meeste lesuren door onderwijzend personeel worden gegeven, wordt in het rapport geen onderscheid gemaakt naar functie. De tabellen hebben dus betrekking op alle in Tabel 67 genoemde functies samen. Voor leerlingen zijn immers de gegeven lesuren van belang, ongeacht de functie van de persoon die lesgeeft.

Tabel 67: Gegeven lesuren: verdeling naar functie (totaal en eerste- en tweedegraads apart), 2024

functie	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Onbekend	5,7%	6,5%	6,3%
Directie	0,2%	0,1%	0,1%
Onderwijzend personeel	92,3%	89,0%	89,8%
Leraar in opleiding	0,2%	0,4%	0,4%
Onderwijsassistent	0,0%	0,1%	0,1%
Stagiaire	0,1%	0,2%	0,2%
Onderwijs Ondersteunend Personeel	0,9%	2,5%	2,1%
Uitzendkracht/gedetacheerde	0,2%	0,6%	0,5%
Ondersteunend en Beheer Personeel	0,4%	0,5%	0,5%
Overig	0,0%	0,1%	0,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	292 782	888 141	1 180 922

In Tabel 68 zijn de gegeven lesuren naar de aard van het dienstverband opgesplitst. Uit de tabel blijkt dat (voor zover bekend) vrijwel alle lesuren door zogeheten regulier personeel worden gegeven. In een beperkt deel van de lesuren is sprake van vervanging. Dit is niet verwonderlijk omdat scholen gevraagd wordt het zogeheten basisrooster (niet het dagrooster waarin korttijdelijke vervanging door ziekte is opgenomen) aan te leveren voor IPTO. Om dezelfde redenen als in de voorgaande tabel is ook hier in een deel van de lesuren sprake van een overig of onbekend dienstverband. Omdat de categorie regulier dienstverband veruit het grootste is, hebben we ervoor gekozen om in dit rapport geen opsplitsing te maken naar de aard van het dienstverband.

Tabel 68: Gegeven lesuren naar aard van het dienstverband, 2024

aard dienstverband	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Regulier	93,0%	91,3%	91,7%
Vervanging	0,7%	1,3%	1,1%
Onbekend, overig dienstverband	6,3%	7,4%	7,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	292 782	888 141	1.180 922

H Arbeidsmarktregioindeling

nr	naam	nr	naam
1	Groningen	21	Haaglanden
2	Friesland	22	Midden-Holland
3	Drenthe	23	's-Gravenhage
4	Regio Zwolle	24	Rijnmond
5	Twente	25	Drechtsteden
6	Noord-Holland Noord	26	Gorinchem
7	Zaanstreek/Waterland	27	Rotterdam
8	Zuid-Kennemerland en IJmond	28	Rivierenland
9	Groot Amsterdam	29	Rijk van Nijmegen
10	Gooi en Vechtstreek	30	Midden-Gelderland
11	Amsterdam	31	Achterhoek
12	Flevoland	32	Zeeland
13	Almere	33	West-Brabant
14	Veluwe Stedendriehoek	34	Midden-Brabant
15	FoodValley	35	Noordoost-Brabant
16	Amersfoort	36	Zuidoost-Brabant
17	Midden-Utrecht	37	Helmond-De Peel
18	Utrecht	38	Noord-Limburg
19	Holland Rijnland	39	Midden-Limburg
20	Zuid-Holland Centraal	40	Zuid-Limburg